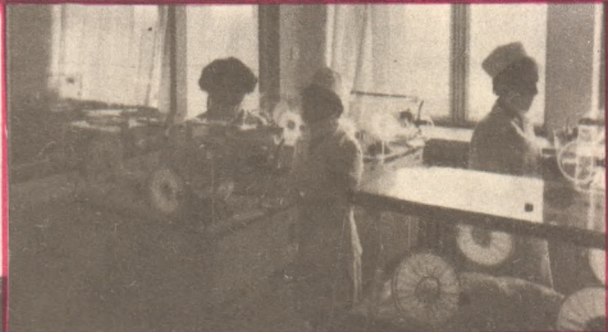
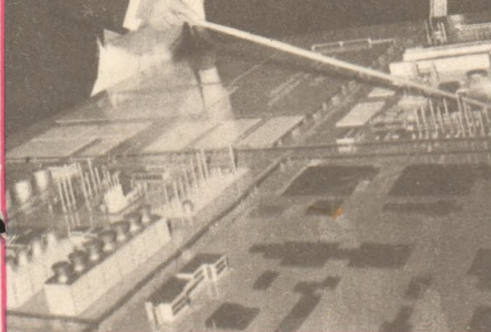
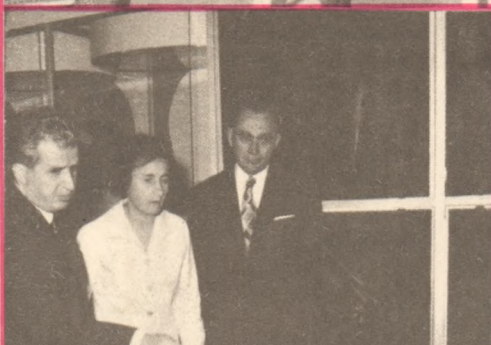

revista 34 ^{22^oVIII} 1975 economică

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE
Institutul Central de Cercetări Economice

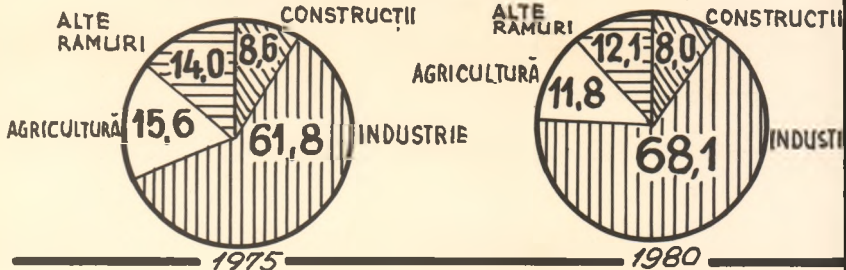
ROMÂNIA PE TRAIECTORIA DEZVOLTĂRII CINCINALUL 1976-1980

„Ridicarea susținută a nivelului de trai material și cultural — țelul suprem al politicii partidului, al operei de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate — reprezintă obiectivul de bază al planului cincinal 1976—1980. Sporirea venitului național va permite o creștere substanțială a fondului de consum, satisfacerea în condiții tot mai bune a necesităților populației“.

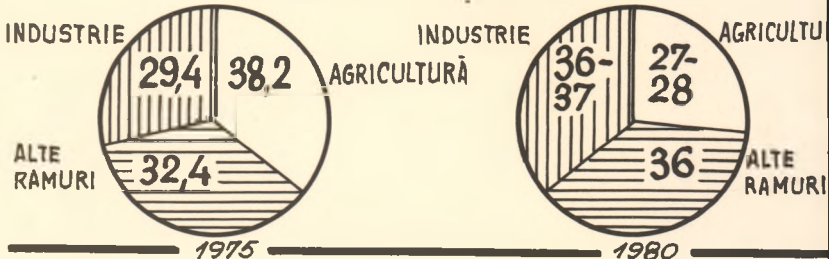
NICOLAE CEAUȘESCU

(din Cuvîntarea la Plenara comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României din 21—22 iulie 1975)

STRUCTURA VENITULUI NAȚIONAL PE RAMURI ALE ECONOMIEI (%)

STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE

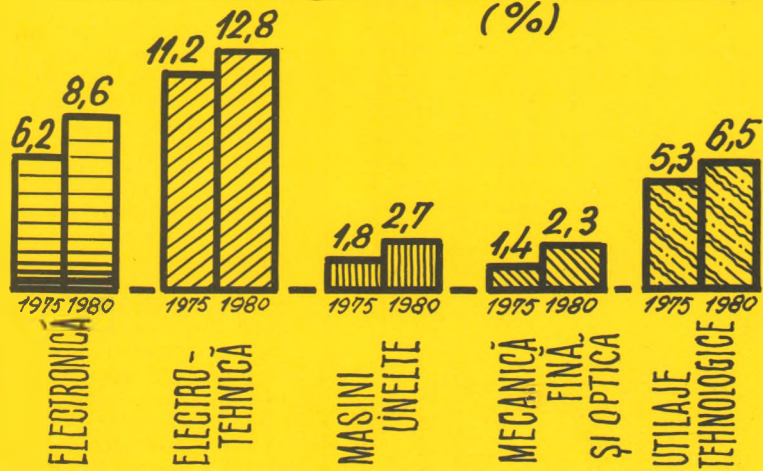
CREȘTEREA FONDULUI DE CONSUM (%)

„Continuarea fermă a politicii de industrializare socialistă reprezintă factorul primordial al dezvoltării forțelor de producție, al progresului economic și social al țării. Industria își va întări necontenit poziția conducătoare în economie, sporindu-și ponderea în crearea venitului național, în realizarea reproducerii lărgite și satisfacerea nevoilor de consum ale populației, în dezvoltarea schimburilor economice externe“.

(din Programul Partidului Comunist Român)

CREȘTEREA PONDERII UNOR SUBRAMURI PURTĂTOARE DE PROGRES TEHNIC ÎN PRODUCȚIA INDUSTRIEI CONSTRUCTOARE DE MASINI (%)

„Perfecționarea structurii industriei constructoare de mașini se va realiza în concordanță cu tendințele din perspectivă ale progresului științific și tehnologic pe plan mondial, asigurându-se dezvoltarea accentuată a subramurilor de vîrf...“

(din Directivele Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român)

„Amplarea dezvoltării noastre economice și sporirea substanțială a eficienței în toate sectoarele vor avea drept corolar realizarea în cincinalul 1976—1980 a unui înalt ritm de creștere a cuantumului fondului de consum, creîndu-se condiții superioare de viață materială și spirituală pentru întregul popor — țelul suprem al politicii partidului.“

(din Directivele Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român)

Pentru învățămînt și ocrotirea sănătății

Săli de clasă în învățămîntul de cultură generală, profesional și mediu (mii)

Spații în învățămîntul superior (mii m.

Paturi de asistență medicală (mii)

DREPTUL IMPRESCRIPTIBIL LA LIBERTATE ȘI EMANCIPARE UMANĂ

Întoarcerea armelor — act istoric, îndreptățit de istorie

UN MARE ISTORIC al țării și al umanității scria, cu pana lui înmuiață în spiritul neamului nostru, că „(...) fiecare din noi e un fel de rezumat al trecutului întreg al neamului său și, puțin, un fel de rezumat al trecutului omenirii întregi : (...) Fiecare din noi este ceea ce este înainte de toate prin ce poate cuprinde din toată viața care a fost înainte (...). Așa încît noi trăim prin cei ce ne-au precedat, dar și prin cei care vor veni din noi și care ne cheamă, din viitorul lor în prezentul nostru pentru a ne impune datorii și misiuni pe care altfel n-am avea curajul să le întreprindem (...)”. Scrise de Nicolae Iorga, cu 20 de ani înainte de a fi răpus de mina ucigașă a fascismului, cuvintele acestea apar astăzi mai mult decît profesiunea de credință a unui mare patriot, ci a unui popor întreg care știe ceea ce a fost, ceea ce este și ceea ce va fi, și care înțelege să-și păstreze ființa națională, să lupte pentru viața sa, pentru neafîrnarea sa, pentru viitorul său ca o parte a viitorului întregii omeniri.

Neîndoind că tocmai această conștiință i-a dat curajul să întreprindă și o asemenea misiune istorică cum a fost actul revoluționar de la 23 August 1944 — acea izbucnire de forță morală, de energie națională, de teribilă ardoare de luptă împotriva unui inamic care ne cîmpose și ne jefuise pămîntul și averile, ne oprimase conștiința, ne tirise într-un război pe care nu-l dorisem, pe care tradițiile și aspirațiile poporului nostru îl respingeau.

Așa după cum în decursul întregii sale istorii, dominația străină nu a putut înăbuși năzuințele poporului român spre libertate și sentimentele sale naționale, tot așa jugul fascist, pus vremelnic pe grumazul țării noastre, nu a putut să înguncheze România și nici să-i pună stavilă în drumul ei ca stat și națiune și să o destrămeze — decît tot vremelnic prin Dictatul odios de la Viena — și, cu atît mai puțin, să dizolve poporul român într-o așa-zisă „ordine milenară” a lumii dominate de dreptul pumnului nazist.

Un nu hotărît l-au spus, cei dintîi, comuniștii, acei oameni cu inimile generoase și cu mințile lucide, care, luptînd ei înșiși împotriva oprîmării naționale și sociale, au chemat la luptă întreg poporul împotriva tiraniei fasciste, s-au constituit în stat major al maselor și le-au dus la izbîndă. „Sarcina și răspunderea istorică a Partidului Comunist din România față de poporul român — scria în anul de teroare 1941 în Platforma Program a C.C. al P.C.R. cu litere de foc ce străluceau în acele vremuri de obscurantism fascist — constă în organizarea luptei în România alături de marele popor sovietic și celelalte popoare cîmpose, pentru zdrobirea fascismului singeros german, a slugilor sale din toate țările, pentru alungarea ocupanților fasciști din România, pentru doborîrea bandei de trădători de la cîrma țării în frunte cu generalul Antonescu, pentru eliberarea țării de sub jugul singeros german, pentru victoria Uniunii Sovietice, pentru România liberă și independentă”.

Era o sarcină care corespundea necesității esențiale a momentului istoric pentru ca națiunea să supraviețuiască, să-și recapete demnitatea și unitatea, să-și satisfacă setea de libertate, pe care nici în trecut secole de dominație străină nu au reușit să i-o stingă și despre care Nicolae Bălcescu scria, cu toată setea de libertate care-i ardea întreaga lui ființă : „Dacă naționalitatea este sufletul unui popor, dacă cită vreme el păstrează acest semn caracteristic al individualității sale, acest

spirit de viață, el este investit cu dreptul imprescriptibil de a trăi liber, unitatea națională este chezașia libertății lui, este trupul lui trebuincios ca sufletul să nu piară și să amortească, ci, din contră, să poată crește și a se dezvolta”.

Reaprinzînd acest „spirit de viață”, partidul a aprins flăcările insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste de la 23 August 1944, după cum arată tcvarășul Nicolae Ceaușescu, moment crucial în destinele istorice ale poporului român, prin care dictatura militaro-fascistă a fost răsturnată, iar armata și poporul au întors armele împotriva Germaniei naziste și au luptat pentru eliberarea întregului teritoriu al țării noastre, al altor țări vecine, pentru zdrobirea totală a fascismului, pentru înfrîngerea barbariei moderne ce îmbrăcase hainele militare hitleriste.

Anul acesta s-au împlinit 30 de ani de la Victoria păcii asupra militarismului imperialist de tip fascist, a libertății asupra tiraniei, a rațiunii asupra nebuniei ridicate la rang de politică internațională. Dar nu uităm că anul acesta, la 30 august, se vor împlini 35 de ani de la odiosul Dictat de la Viena, odios prin brutalitatea cu care a fost exercitat asupra României dar și, mai ales, prin conținutul său arbitrar, nedrept, cu caracter de șantaj politic și sub forma inumană pe care a îmbrăcat-o transpunerea lui în practică.

Pentru România întoarcerea armelor însemna lichidarea unei involuții nefirești în raport cu legile istoriei națiunilor și ale progresului uman, însemna regăsirea noastră înșine ca popor, ca spiritualitate, ca națiune și stat unitar, precum și deschiderea unor orizonturi noi pe care le-am atins și a unor speranțe noi pe care le-am împlinit. Întoarcerea armelor s-a făcut atît împotriva silniciei exercitate din afară și, așa cum istoria a dovedit-o, și asupra celei sociale exercitate dinlăuntru țării.

23 August a fost, astfel, un act pornit din adîncul istoriei noastre, al ființei comunității noastre ca popor și al ființei noastre ca oameni.

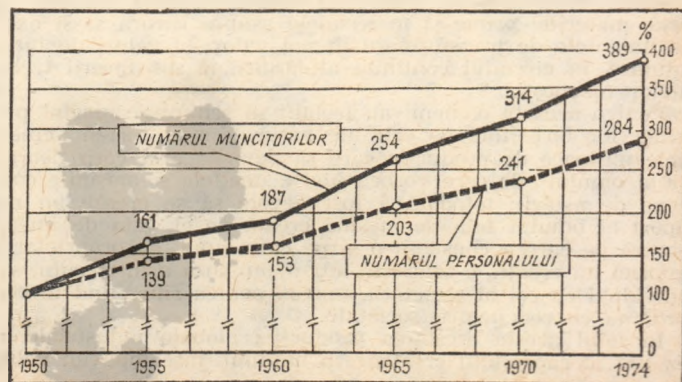
Începutul unei revoluții, avînd sentimentul istoriei și conștiința viitorului

CEI 31 de ani de istorie, deschisă la 23 August 1944, se află concentrați în faptele noastre socialiste, în noi înșine care am trăit atunci și toți cei care astăzi trăim istoria ca o realitate concretă, ale cărei cărămizi le-am zidit una cîte una, ridicînd impunătoarea construcție a socialismului pe pămîntul românesc, udat în acele vremuri de începuturi cu singele ostașilor eroi, al eroilor comuniști și necomuniști.

De la revoluția ce a dus la distrugerea forțelor potrivnice progresului uman, s-a putut trece la revoluția constructivă care negînd, la rîndul ei, ceea ce frîna mersul înainte al societății românești — proprietatea privată asupra mijloacelor de producție, exploatarea între clase — afirmă cu putere noi relații sociale și de producție, o nouă etică a muncii și o nouă motivație întregii conduite umane, pornind de la și vizînd condiția umană ridicată pe trepte superioare.

Ceea ce a dat actului de la 23 August caracteristică și unicitate în istoria țării noastre a fost tocmai faptul că, spre deo-

Dezvoltarea impetuoasă a clasei muncitoare

Treptele edificării economiei socialiste

Fonderea după indicatorii economici	1950	1960	1970
- Populația ocupată	25,6	88,1	94,0
- Fondurile fixe productive	62,0	86,1	98,7
- Venitul național	61,0	82,8	96,0
- Producția globală industrială	92,4	98,9	99,9
- Suprafața agricolă	23,6	81,9	90,2

sebre de alte răscoale și revoluții, care au eșuat sau au avut rezultate limitate ca obiective și în timp, de data aceasta s-a marcat începutul unei noi ere în evoluția poporului nostru, unor transformări de fond succesive în structura societății, economiei, personalității individuale, al unei ere care în timp se va confunda cu însăși existența omului în întreg viitorul său, dincolo de limita previzibilă în prezent.

Astăzi ne dăm seama limpede, ceea ce comuniștii știau încă înainte de actul de la 23 August, că ceea ce deosebește revoluțiile din trecut de cea începută la 23 August 1944 erau tocmai țelurile pe care revoluția condusă de comuniști le urmărea și strategia sigură gândită de ei, înarmați fiind cu cunoașterea legilor materialismului istoric, ale dialecticii dezvoltării societății umane.

Era totuși un drum pe cât de nou și de greu, pe atât de sublim. Căile nebătătorite ale noii orinduirii duceau spre înălțimi ale căror piscuri se conturau pe măsura progresului, a experienței practice a poporului, a cunoașterii realităților materiale, spirituale și sociale în devenirea lor, a capacității de sinteză teoretică bazată pe practica maselor, pe acțiunea lor vie și creatoare, sinteză care, elaborată din etapă în etapă, a ajuns după 30 de ani să se intruchipeze în magistratul ghid spre comunism — Programul Partidului Comunist Român.

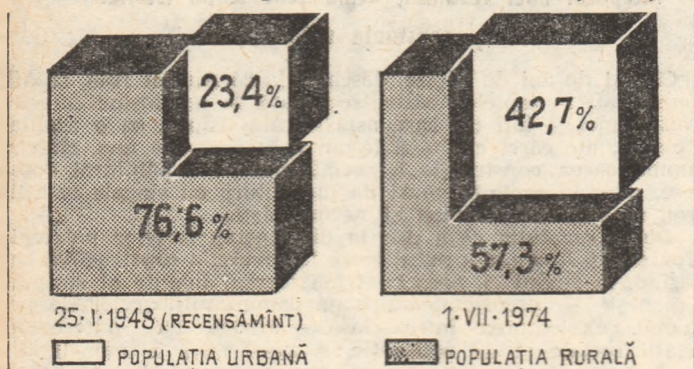
Problema principală și fundamentală care s-a pus și continuă sub alte forme și pe alte trepte și astăzi, a fost și este încă de a se acționa în sensul socializării și al socialismului, după cum anticipase vizionarul Karl Marx: „Abia când omul individual real... își va cunoaște și-și va organiza ses **forces propres** (propriile sale forțe, n.n.) ca forțe **sociale**... abia atunci se va săvârși emanciparea umană”.

Această însemna o prospectare a realităților specifice românești în profunzime spre a decide în cunoștință de cauză, în funcție de acestea, pe baza dreptului suveran al națiunii de a-și construi propriul său destin, cu propriile sale forțe, lichidând rămânerea în urmă — pe care dominația străină ne-a impus-o — și inegalitatea în dezvoltarea zonelor și așezărilor umane ale țării pe care dezmembrarea teritoriului național și politica nechibzuită, haotică, speculativă de tip capitalist au creat-o în mod iresponsabil.

Revoluția s-a desfășurat în mers, pe două fronturi, interconținându-se și impulsivându-se unul pe altul: progresul pe calea generalizării și perfecționării relațiilor de producție socialiste și creșterea impetuoasă a forțelor de producție ale țării, a producției și productivității muncii cu o dublă finalitate: asigurarea independenței naționale economice și politice și satisfacerea cerințelor raționale de viață ale oamenilor în mod treptat, optimizarea calității vieții în toate domeniile ei.

S-a implantat un urias copac cu rădăcinile de oțel răspândite în marile platforme industriale ale țării, s-a creat o nouă diviziune a muncii, operându-se transformarea calitativă a în-susului conținutului muncii, în primul rând în industrie și, ca o reacție în lanț, în toate domeniile vieții.

Urbanizarea — un proces de ridicare a calității vieții

S-au dezlănțuit energii care zăceau în stare latentă sub pământ sau se pierdeau în torentul apelor și s-au materializat în nevăzută dar teribilă putere a miliardelor de kilowati oră ca și în primordială putere a milioanele de tone de oțel, cărbune, petrol, sare, uraniu, aur și altele care s-au adăugat marii puteri a ideilor comunismului, împreună dind oamenilor lumină și forță, materiile prime și materialele asupra cărora să-și exercite talentele de transformare în noi valori și valori de întrebuințare, în circuitul continuu al lărgirii și satisfacerii trebuințelor omenești.

Pentru aceasta oamenii au trebuit să schimbe raportul propriilor lor forțe față de cele ale naturii însăși, să-și creeze acele mijloace de producție care să devină „acel corp neorganic al omului” de care vorbea Marx, unelte și mașinile complexe de astăzi; totodată a fost nevoie să se creeze un nou raport al omului față de mașina creată de el, față de imensa tehnică pe care a construit-o și pe care omul, ca proprietar al propriei lui creații, o folosește într-o simbioză a interesului său individual cu cel al societății, munca pentru sine fiind în concordanță cu cea pentru societate.

În feul acesta creșterea producției globale industriale, ca rezultat al capacității creatoare a națiunii, înseamnă un volum

de peste 30 de ori față de 1938, într-un cadru în care s-a creat o sincronizare din ce în ce mai armonioasă, în special după Congresul al IX-lea al partidului — în marea ecuație a vremurilor noastre pe care o formează: omul — tehnica — mediul — societatea, cu factori adeseori necunoscuți și de aci atât de greu previzibili ai fiecărui element în parte.

Îmbinarea revoluției sociale cu revoluția tehnico-științifică a implicat răspunderi ample de ordin istoric-social, de care conducerea de partid și de stat s-a achitat în mod excepțional, putându-se vorbi de un model românesc de dezvoltare demoeconomico-socială ale cărui componente se îmbină în mod exemplar în „cincinalul revoluției tehnico-științifice 1976—1980” punte solidă de trecere la societatea socialistă multilateral dezvoltată.

Astăzi, având vii încă în minte jertfele făcute pe cîmpul de luptă, distrugerile pe care inamicul le-a produs avuției noastre naționale, eforturile imense pentru reconstrucție și marile realizări în edificarea bazei materiale a socialismului, oglindite în noua fizionomie economică a țării și în nivelul ridicat de civilizație, aderăm din toată ființa poporului nostru la o nouă ordine politică și economică internațională, așa după cum cel mai reprezentativ fiu al națiunii noastre —

Optimizare demo-economică

	1938	1965	1975	1980	1990	
Populația României						
- total	mil. loc. 15601	19027	circa 21500	circa 22400	circa 25000	
- creșteri față de 1938		1	1,22	1,37	1,49	1,6
- densitate pe km ²	loc. 60,44	80	90	94,3	circa 100	
Venitul național						
- total	mln. lei 36	146	384	pesta 600	1500	
- creșteri față de 1938		1	4,1	10,7	17	41,7
- pe locuitor	mil lei 2,3	7,7	18	27	60	

tovarășul Nicolae Ceaușescu — declara în forumul european de la Helsinki, în numele nostru, al tuturor: „Să facem totul ca minunatele cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane să nu mai fie puse în serviciul înarmării și distrugerii, ci în slujba progresului, bunăstării, libertății și fericirii tuturor popoarelor”.

Poporul nostru afirmă astfel sentimentul său de răspundere istorică, față de trecut și față de viitor, față de propriul său viitor și al omenirii din care face parte integrantă și în cadrul căreia constituie un factor activ de cooperare, de destindere și înțelegere, de pace și progres.

Respectându-se pe sine, poporul nostru înțelege să respecte pe toate celelalte, să-și făurească propria sa bunăstare dar și să militeze pentru lichidarea subdezvoltării în întreaga lume, pentru ca nicăieri pe planeta noastră să nu mai existe subdezvoltare, subnutriție, subjugare. Omenia poporului nostru vrem s-o vedem transpusă în lege de conduită între popoare.

Spiritul revoluționar și revoluția spiritului

NE AFLĂM, astăzi, în al XXXI-lea an după istoricul 23 AUGUST, în plină acțiune revoluționară, în continuarea luptei inițiate și conduse de partid încă de la înființarea sa și dezlănțuită cu puterea care a rezultat din unirea teoriei revoluționare cu masele conștiente de puterea lor, după înlăturarea tuturor forțelor care împiedicau progresul social și dezvoltarea personalității umane. Întregul popor își mobilizează resursele creatoare în toate domeniile tehnice, economice, culturale, pentru a duce mai departe propriile sale înfăptuiri pentru a se autodepăși prin autocunoaștere și autoconducerea destinului său, în spiritul revoluției și prin revoluția spiritului care nu pot și nu trebuie să stagneze nici o clipă. Sarcinile pe care ni le-am asumat, — în numele celor care ne-au precedat, al nostru și al celor care vor veni „din noi” — sînt pe măsura posibilităților noastre, a experienței noastre revoluționare, a nobilete aspirațiilor noastre privind punerea tehnicii în slujba omului, dezvoltarea tehnicii pentru dezvoltarea societății și națiunii. „Vorbim de afirmarea revoluției tehnico-științifice — spunea nu de mult tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresându-se minții și sufletului nostru — trebuie să avem în vedere că ea va putea fi realizată odată cu o afirmare hotărâtă a spiritului revoluționar în activitatea partidului, cu manifestarea puternică în toate sectoarele vieții de partid și de stat, în toate sferele societății, a spiritului revoluționar, caracteristic materialismului dialectic și istoric”.

Spiritul revoluționar a învins la 23 August, a învins în toată perioada istorică de construire a socialismului și avem credința fermă că va triumfa, afirmându-se, așa cum este îndemnul umanist al secretarului general al partidului, în marea luptă a construirii comunismului în România, cînd se va scrie balada deschizătorilor de drum în istorie, ca un omagiu adus oamenilor de astăzi și faptelor lor eroice.

Vasile PORUMBESCU

„VOINȚA ROMÂNIEI PENTRU O VIAȚĂ NOUĂ, LIBERĂ ȘI FERICITĂ”

INCUNUNARE a unei îndelungate lupte purtate cu amploare și intensitate mereu crescînde de forțele patriotice, de masele populare în frunte cu clasa muncitoare, insurecția națională armată anti-fascistă și anti-imperialistă din august 1944 reprezintă un eveniment crucial în istoria României. Ea a deschis epoca unor profunde transformări revoluționare, a cuceririi depline independențe și suveranități naționale, a fărâșării unei vieți noi, socialiste, în patria noastră.

Insurecția română din august 1944 se înscrie, totodată, ca un moment remarcabil în desfășurarea celui de-al doilea război mondial, ca o pagină glorioasă a istoriei universale contemporane, a luptei de eliberare a popoarelor cotoprite sau subjugate de naziști.

Izvoarele documentare ale timpului, emanînd din cele mai diverse țări și regiuni ale lumii — acte și declarații oficiale, comentarii și știri ale posturilor de radio, agențiilor de presă și

ziarelor, memorii și lucrări cu caracter monografic, pun în lumină consecințele multiple, militaro-strategice și politico-morale ale evenimentelor din România din august 1944, pentru desfășurarea celui de-al doilea război mondial. Exemplele pe care le înfățișăm cititorilor, desprinse dintr-o serie nestîrșită de mărturii, demonstrează largă recunoaștere în opinia publică de peste hotare a însemnătății internaționale a marelui nostru 23 August 1944.

Ștefan LACHE

„ROMANIA și Bulgaria au rupt cu Germania hitleristă, au încheiat cu Aliații armistițiul de stat și s-au încadrat în război, acordînd pentru aceasta forțele lor armate. Prin aceasta, ele și-au adus contribuția la zdrobirea hitlerismului și au contribuit la terminarea victorioasă a războiului în Europa”.

(Extras dintr-un mesaj adresat de T.V. Stalin lui W. Churchill la 27 mai 1945).

„La 21 August 1944, cînd nu erau încă evidente perspectivele desfășurării viitoare a evenimentelor militare și cînd soarta Germaniei era departe de a fi clară, politica externă a României a luat o întorsătură hotărîtoare. România a încetat complet operațiunile militare împotriva Uniunii Sovietice pe toate teatrele de război, a ieșit din războiul împotriva Națiunilor Unite, a rupt relațiile cu Germania și sateliții ei, a intrat în război de partea Națiunilor Unite, împotriva Germaniei și Ungariei. Prin aceasta, România a acordat ajutor Națiunilor Unite și în primul rînd Uniunii Sovietice, care mai mult decît celelalte țări, a suportat atacurile militare din partea Germaniei și a sateliților ei”.

(Extras din Discursul rostit la Conferința de pace de la Paris, la 13 august 1946, de A.I. Vișinski, prim-locuitor al ministrului de externe al U.R.S.S.)

„IMPORTANȚA ieșirii României din Axă depășește cadrul României. Presa străină are dreptate să spună că aceasta înseamnă prăbușirea întregului sistem de apărare german din Balcani...”

Ar fi greu să se subestimeze importanța acestei lovituri date întregului sistem de dominație german în Peninsula Balcanică”.

(„Pravda” din 27 august 1944)

„INFRÎNGERILE suferite de nemți pe flancul de sud și trecerea României de partea aliaților sînt evenimente de o mare importanță pentru tot mersul războiului”.

(„Voina i rabocii klass” din 1 sept. 1944)

„IEȘIREA României din Axă are o importanță covârșitoare nu numai pentru această țară, ci pentru întreg Balcanul, deoarece prin această lovitură se prăbușește întregul sistem de dominație german din sud-estul Europei”.

(Radio Moscova — emisiune din 27 august 1944)

„INTRÎND pe teritoriul României, Armata Roșie a găsit în poporul acestei țări nu un dușman, ci un aliat și prieten. Poporul român a început să lupte împreună cu Armata Roșie pentru eliberarea definitivă a patriei sale și pentru reunirea părții de nord a Transilvaniei, ce-i fusese răpită prin violență”.

(Istoriia Velikoi Otecestvennoi voini Sovetskogo Soiuza 1941—1945, tom. 4, p. 292-293).

„ACȚIUNEA în care s-a angajat întregul popor român în ziua de 23 August 1944 a fost dictată de toată tradiția veche românească.

Azi, cînd întregul popor român se ridică, și în văzul tuturor națiunilor își scutură lanțul cu care era legat, începe adevărata luptă împotriva dușmanului comun”.

(Postul de radio Londra — emisiune din 26 august 1944)

„ROMANIA a dat ajutor substanțial cauzei Aliaților, menținînd în luptă 14 divizii”.

(Extras din declarația făcută în Camera Comunelor, la 29 septembrie 1944 de A. Eden, ministrul de externe al Marii Britanii).

„ROMANIA a trecut acum în rîndul Națiunilor Unite, care luptă azi pentru civilizație și împotriva stăpînirii Europei de către germani.

Fapta României constituie un act de mare curaj și acest act va grăbi sfîrșitul războiului.

România își va arăta acum voința ei pentru o viață nouă, liberă și fericită.

Prăbușirea hitleriștilor se apropie cu pași repezi, iar zilele nemților în Balcani pot fi numărate pe degete”.

(Radio Londra, emisiunea din 24 august 1944)

„EFECTUL strategic al acestui act extraordinar va fi prăbușirea din punct de vedere militar a sistemului german de operațiuni, iar din punct de vedere politic înseamnă îndepărtarea influenței germane în sud-estul Europei”.

(„Daily Herald” din 24 august 1944)

„PRABUȘIREA Germaniei în Balcani este azi un fapt sigur și aceasta se datorește acțiunii României”.

(„The Sunday Times” din 26 august 1944)

„DEZASTRUL german din România a pecetluit soarta armatelor Reichului din Balcani. Prin trecerea României de partea aliaților, Germania este amenințată din sud-est, iar Ungaria se află în fața prăbușirii. Drumul din sud-est care duce la Budapesta, Praga și Viena este deschis. Este deci legitim ca poporul român să aibă în momentul de față un sentiment de satisfacție, căci România are o contribuție însemnată la grăbirea sfîrșitului războiului. Este o contribuție de care poporul român poate să se felicite”.

(Radio New York, emisiunea din 18 septembrie 1944)

„EGALE ca importanță cu lovitura militară dată hitleriștilor prin pierderea României, sînt și pierderile în domeniul economic. Aceasta îi lipsește de cea mai mare țară producătoare de cereale din Balcani. Aceasta îi lipsește, de asemenea, pe germani de singura sursă importantă de produse petroliere naturale”.

(„Associated Press”, comentariu din 24 august 1944, semnat de Edmond Stevens)

„IEȘIREA României din război provoacă o considerabilă scădere a forței germanilor în Europa și poate chiar prăbușirea totală a nazismului”.

(„New York Times” din 29 august 1944)

„POPORUL român dă exemplu. El a întors armele contra germanilor imediat după înlăturarea lui Antonescu. Și în România, ca și în Franța sau Iugoslavia, partidul comunist, aflat în ilegalitate, a fost unul din principii fărîtori”.

(„L'Humanite” din 4 septembrie 1944)

„ESTE prematur să evaluăm toate consecințele pe care le poate avea răsturnarea de situație produsă în România. În orice caz, este un eveniment de mare importanță, care a dat una din cele mai sensibile lovituri celui de-al III-lea Reich”.

(„Le Figaro” din 25 august 1944)

„ÎN ISTORIE, România va avea onoarea de a fi dat prima semnalul defecțiunii în Balcani, de a fi grăbit prăbușirea germană și de a fi ridicat stindardul eliberării în această parte a Europei”.

(„Le Parisien Libéré” din 27 august 1944)

„PLANUL operației militare (planul ofensivei germano-hortiste în Transilvania — n.n.) a devenit caduc în urma faptului că trupele române au ținut piept în mod eroic, ceea ce a permis forțelor rapide ale Frontului 2 Ucrainei să ajungă în poarta cîmpiei ungare”.

(Toth Sandor: „A Szoviet hadsereg felsz a badita harcrai Maghyarr szagon”, Budapesta 1965, p. 67)

„EVENIMENTELE din România au creat o amenințare pentru spatele pozițiilor germane din Balcani. Datorită acestui lucru, noi sîntem nevoiți să evacuăm trupele germane din Grecia de sud. Trupele noastre au început retragerea din insulele Egee și Peloponez”.

(Extras din Buletinul informativ al Comandamentului german, 15 octombrie 1944)

RIDICAREA PE O TREAPTĂ SUPERIOARĂ

A NAȚIUNII

ÎN CONDIȚIILE ORÎNDUIRII SOCIALISTE

IN PERIOADA care a trecut de la eliberarea țării noastre de sub dominația umiltoare fascistă-hitleristă, după istoricul act de la 23 August 1944, națiunea română, păstrându-și caracteristicile ei fundamentale, înaintând impetuos pe calea socialismului, a progresului material și cultural a căpătat o serie de noi trăsături care o întăresc ca entitate socială și ca forță morală. Aceasta, deoarece, așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința națională (iulie 1972), apariția unor trăsături noi ale națiunii nu duce însă la dispariția ei, ci, dimpotrivă, o consolidează, creează condiții pentru ridicarea ei pe o treaptă nouă, calitativ superioară. Se formează un nou tip de națiune, națiunea socialistă, în care se realizează o concordanță tot mai deplină între forțele de producție și relațiile de producție, o unitate tot mai profundă între toți oamenii muncii.

Creșterea în ritm rapid a forțelor de producție ale societății noastre so-

cialiste, perfecționarea continuă a relațiilor de producție, dezvoltarea multilaterală a științei, culturii, transformările survenite în profilul spiritual al poporului nostru, crearea condițiilor pentru afirmarea plenară a aptitudinilor, talentelor și energiilor creatoare ale tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate sau sex, au constituit și constituie principalele direcții prin care orînduirea socialistă a deschis calea ridicării națiunii române pe o treaptă superioară de dezvoltare și, totodată, reprezintă căile principale prin care națiunea ca fenomen social a cunoscut un adînc proces transformator.

Națiunea noastră socialistă se prezintă astăzi cu o structură specifică nouă, exprimată prin ansamblul relațiilor existente între compartimentele sale sociale, economice, culturale, dar care cunosc o continuă evoluție, o largă mișcare dialectică de intercondiționare, de interpătrundere.

Aceste profunde transformări au dat

și dau noi impulsuri dezvoltării multilaterale a națiunii noastre socialiste, cimentînd și mai mult legăturile care se statornicesc între diferitele sale compartimente, dînd o configurație care unește toate forțele sociale ale națiunii pe fondul unor interese fundamentale și năzuințe comune concentrate spre dezvoltarea economiei, științei și tehnicii, artei și literaturii, spre apărarea independenței și suveranității naționale și ridicarea nivelului civilizației materiale și spirituale; o unitate dinamică în plin proces de perfecționare și întărire, manifestîndu-se ca o uriașă forță a progresului social. Rolul primordial îl exercită Partidul Comunist Român — forță motrice conducătoare a națiunii, a întregii societăți — care și-a asumat înalta misiune de a milita consecvent pe linia dezvoltării multilaterale a vieții materiale, a culturii spirituale, de a asigura manifestarea plenară a națiunii.

Comunitatea de viață economică a națiunii

PARTIDUL Comunist Român are în mod indiscutabil meritul de a fi reactualizat teoria marxist-leninistă a națiunii și de a fi aplicat-o în mod creator, original, la condițiile concrete specifice ale țării noastre și aceasta printr-o confruntare directă cu viața, cu realitățile din lumea contemporană, cu vasta problematică pe care o capătă națiunea în țările socialiste. În concordanță cu linia generală, partidul acționează ferm pe linia creării condițiilor propice afirmării și înfloririi multilaterale a națiunii noastre socialiste. Prin soluțiile originale date, partidul contribuie și în acest domeniu la îmbogățirea gândirii marxist-leniniste, la rezolvarea practică a problemelor construcției socialismului și comunismului.

Schimbarea fundamentală în vederea progresului economiei unitare a națiunii socialiste a fost trecerea în gestiunea poporului a avuției sale naționale, prin instaurarea proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție, ceea ce a dat posibilitatea unei eficiente valorificări a întregii avuții — în primul rînd a resurselor umane și materiale — s-a creat posibilitatea dezvoltării planificate a economiei, introducerea largă a progresului tehnic, optimizarea structurilor economice, acestea în scopul promovării intereselor poporului. Viața economică socialistă este una din cele mai de seamă forțe care sudează națiunea și care contribuie ca ea să fie o grupare stabilă de oameni solidari.

Politica partidului nostru de dezvoltare economică a țării se bazează pe studierea profundă, științifică a realităților naționale în dialectica devenirii lor, constituind un vast program de edificare a României socialiste, realizat și urmărit etapă cu etapă. Pentru poporul român lichidarea înapoierii economice și dezvoltarea pe baze moderne a economiei naționale, constituie un înalt țel social-politic, deoarece dobîndirea unei vieți economice moderne reprezintă o cale sigură a victoriei socialismului, a progresului, prosperității, independenței, suveranității, egalității în cooperarea și conlucrarea cu alte state, care presupun lichidarea decalajului ce ne mai desparte de țările dezvoltate ale lumii.

Pe acest drum, procesul amplu al industrializării socialiste a țării a produs mutații substanțiale în structura economiei și a venitului național, în primul rînd pe baza creșterii ponderii industriei în cadrul venitului național, care anul acesta va crea mai bine de trei cincimi din venitul național. Ponderele agriculturii deși este în scădere, totuși contribuția absolută a acesteia la formarea venitului național este de 1.7 ori mai mare față de anul 1965, justificîndu-se deplin justele politici de dezvoltare pe baza planului național unic, pe baza cunoașterii realităților specifice și a unirii efortului întregului popor pentru întărirea continuă a bazei materiale tehnice a socialismului.

Dinamismul structurii sociale

TRANSFORMĂRILE revoluționare care au avut loc în baza economică, constituită treptat ca urmare a naționalizării principalelor mijloace de producție, a cooperativizării agriculturii, dezvoltarea economiei pe temeiul industrializării țării, amplul progres al culturii, instrucției publice, științei etc., au condus la profunde transformări și în structura socială a țării noastre (vezi graficul).

Astfel, a avut loc o creștere rapidă a clasei muncitoare, de peste 4 ori, în perioada 1950—1975 ponderea sa crescînd de la 14,5 la sută în totalul populației ocupate la circa 50 la sută. Principala schimbare a structurii de clasă a României în anii socialismului o constituie întărirea radicală a bazei socio-muncitorești, fapt ce reprezintă un mare succes al politicii partidului nostru.

În cadrul economiei noastre naționale se observă un ritm superior de creștere al muncitorilor față de numărul angajaților, ceea ce prezintă o mare importanță pentru întărirea rolului conducător al clasei muncitoare în societate și întărirea bazei muncitorești a națiunii noastre socialiste. Numărul clasei muncitoare a crescut anual în această perioadă cu aproape 152 000 persoane. Semnificativ este și faptul că proporția muncitorilor în totalul personalului se situează între 84 și 93 la sută.

Rezultanta a transformărilor în viața economică și socială a țării, clasa muncitoare a devenit o clasă nouă în dubla sa calitate de proprietară a mijloacelor de producție dar și producătoare a bunurilor materiale. Ea a devenit din acest an clasă majoritară a societății și este prezentă ca forță creatoare și conducătoare în toate ramurile economiei naționale. Grăitor este faptul că s-a schimbat esențial și repartizarea muncitorilor pe teritoriul țării, numărul acestora mărindu-se în toate județele țării în deosebi în ultimul deceniu.

O altă caracteristică a clasei muncitoare o constituie creșterea gradului său de calificare profesională și de cultură generală; se poate aprecia că la sfîrșitul actualului plan cincinal ponderea muncitorilor calificați se va situa între 83—85 la sută, (un număr important de muncitori au absolvit 8 clase ale școlii de cultură generală, crescînd și numărul celor cu liceul terminat).

Tărînimea cooperatistă deține astăzi o pondere de 75 la sută din populația ce lucrează în agricultură și este caracteristic și pentru ea ridicarea nivelului de cultură generală, pregătirea profesională, creșterea conștiinței socialiste și participarea tot mai activă la viața social-politică a țării noastre.

Categorie socială importantă a societății noastre, intelectualitatea — provenită în cea mai mare parte din rîndurile clasei

muncitoare și țărănimii — participă activ la viața economică, socială a țării. O bună parte a intelectualității din țara noastră — aproximativ 40 la sută — ocupă astăzi în structura socială o poziție comună cu clasa muncitoare, veniturile acestora provenind exclusiv din munca în unitățile productive socialiste. De asemenea, intelectualitatea prezintă un înalt grad de activizare politică — 21 la sută din membrii partidului provin din rindul intelectualității — precum și de activizare în viața cultural-științifică — ceea ce dovedește și atașamentul acestei categorii sociale față de cauza socialismului și comunismului.

Mutațiile din viața economică și socială vor determina în viitor noi progrese în structura socială a țării, elementul cel mai important urmînd a-l constitui sporirea în continuare a ponderii celor ocupați în ramurile neagricole, îndeosebi în industrie. Se poate estima că în anul 1978 numărul populației ocupate în industrie va depăși pe cel din agricultură, iar în perspectiva anilor 1980 populația ocupată va prezenta următoarea structură: industrie aproximativ 37 la sută; agricultură circa 27 la sută și alte ramuri 36 la sută. Și în viitor vom asista la creșterea ponderii clasei muncitoare care în 1990 va atinge cifra de 7—7,5 milioane, iar ponderea ei în totalul persoanelor ocupate va fi de 66 la sută. În agricultură vor lucra circa 600 000 muncitori, ceea ce va reprezenta între 35 și 45 la sută din populația ocupată în acest sector. Se poate aprecia că la sfîrșitul deceniului viitor în nici un județ ponderea muncitorilor nu va fi mai mică de jumătate din populația ocupată. Se vor micșora în continuare numărul și ponderea țărănimii în structura socială a țării. În anul 1990 ea va mai reprezenta 7—8 la sută din populația ocupată a țării (circa 1 000 000).

Dezvoltarea economică socială a țării noastre în condițiile revoluției științifico-tehnice și ale transformării științei într-o forță nemijlocită de producție, dezvoltarea bazei tehnico-materiale a societății pe baza celor mai înaintate cuceriri ale științei și culturii va conduce în viitor la creșterea ponderii intelectualității în cadrul națiunii.

Transformările din structura societății noastre evidențiază astfel o mare mobilitate, sensul acestor deplasări constituindu-l în momentul de față trecerea unei mari părți a țărănimii din rindul muncitorilor și al intelectualilor, operîndu-se în același timp profesionalizarea țărănimii însăși, transformarea conținutului muncii acesteia și al profilului ei social-spiritual.

Unitatea de interese și idealuri ale națiunii

NAȚIUNEA ca formă a comunității umane are o structură socială în evoluție progresistă și de aceea poziția claselor și a raporturilor dintre diferite forțe sociale și ele în schimbare și perfecționare se dovedește indispensabilă pentru studierea națiunii, a evoluției și rolului ei în diferite etape.

Definind dezvoltarea economico-socială a României în perspectiva viitoare, Programul Partidului Comunist Român a stabilit ca obiectiv fundamental continuarea consecventă a operei de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintarea spre comunism. În acest context pe primul plan se situează creșterea accelerată a forțelor de producție, perfecționarea relațiilor sociale, sporirea avuției naționale, ridicarea gradului de civilizație.

În acest context la Congresul al XI-lea tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „Pornind de la principiile materialismului dialectic și istoric cu privire la rolul și însemnătatea națiunii în asigurarea progresului societății, partidul se va preocupa și în viitor de dezvoltarea și întărirea națiunii noastre socialiste, de valorificarea plenară a tuturor energiilor și forțelor sale creatoare, urmărind accentuarea trăsăturilor și caracteristicilor ei noi, determinate de unitatea de interese și idealuri ale poporului, de ideologia și concepția revoluționară unitară ce stau la baza întregii societăți”.

Una din aceste trăsături noi — esențiale — este accentuarea procesului de omogenizare a națiunii. Se poate deduce că, în ultimii ani ai viitorului deceniu transformările dintre clase și grupuri sociale, deși vor fi mai lente și structura socială va căpăta o anumită stabilitate, totuși, se va intensifica în schimb dinamica transformărilor interne din fiecare clasă sau categorie socială, în sensul apropiierii dintre ele, omogenizarea societății — prin ștergerea treptată a deosebirilor dintre clase — avînd drept rezultat final, într-o perioadă istorică mai îndelungată, construirea societății comuniste unitare fără clase.

Printre factorii de omogenizare a societății se înscriu evident, creșterea rapidă a proprietății socialiste; maturizarea proprietății socialist-cooperatiste și apropierea acesteia de cea a întregului popor, prin creșterea puternică a volumului mijloacelor de producție proprietate de stat în agricultură și transformările în relațiile de producție socialiste de grup, cooperarea dintre unitățile de stat I.A.S. și I.M.A. cu cele cooperatiste, dezvoltarea proprietății intercooperatiste etc., creșterea gradului de cunoaștere prin dezvoltarea învățămîntului, culturii și pregătirii științifice; apropierea veniturilor dintre membrii societății; creșterea masivă a volumului serviciilor puse la dispoziția populației; urbanizarea avansată; creșterea mai rapidă a cheltuielilor social-culturale care să satisfacă cerințele raționale ale fiecărui individ în funcție de necesități.

Toate acestea vor conduce la apropierea condițiilor de trai ale țărănimii de cele ale muncitorilor, iar ca urmare a mecanizării

complexe a lucrărilor din agricultură munca din această ramură va deveni o variantă a muncii industriale. Modernizarea proceselor de producție industriale prin automatizare și cibernetizare va conduce la dispariția treptată a deosebirilor dintre munca fizică și munca intelectuală. Modul de viață al oamenilor de la sate și orașe va căpăta tot mai multe trăsături comune.

Aceste procese vor genera o tot mai mare apropiere între muncitori-țărani-intelectuali, între toate categoriile sociale, vor determina o coeziune mai strînsă a națiunii, a întregului popor, vor crea o bază din ce în ce mai largă și mai fertilă în afirmarea plenară a personalității umane în toate sferile vieții economice, sociale, culturale, în participarea din ce în ce mai efectivă și creatoare la dezbaterile și luarea deciziilor privind progresul națiunii noastre, știind că națiunea și statul vor dăinui încă multă vreme chiar după înfăptuirea societății comuniste.

În strategia creșterii economice și omogenizării națiunii un loc principal l-a ocupat și îl ocupă repartizarea rațională a for-

(mii persoane)

CATEGORIA SOCIALĂ *)						
1950	MUNCITORI	ȚĂRANI	INTELECTUALI SI FUNCIONARI	ALTE CATEGORII	TOTAL	
	1223	5953	900	304		
						
14,5 %	71,0 %	10,7 %	3,8 %	%		

CATEGORIA SOCIALĂ *)						
1975 **)	MUNCITORI	ȚĂRANI	INTELECTUALI SI FUNCIONARI	ALTE CATEGORII	TOTAL	
	5050	3320	1350	380		
						
50,0 %	32,8 %	13,4 %	3,8 %	%		

*) DATELE SE REFERĂ NUMAI LA POPULAȚIA OCUPATĂ, CONFORM ANUARULUI STATISTIC AL D.C.S.

**) ESTIMATIV

țelor de producție în scopul ridicării gradului de civilizație a întregului popor. În esență se urmăresc condiții egale de viață pentru toți locuitorii patriei, valorificarea superioară a resurselor umane și materiale — îmbinarea armonioasă a producției industriale cu cea agrară și a celorlalte activități economico-sociale, dezvoltarea orașelor și comunelor ca centre economice puternice. Potrivit directivelor Congresului, în anul 1980 fiecare județ al țării va realiza o producție industrială de peste 10 miliarde, iar în anul 1990 se are în vedere ca toate județele să realizeze o producție globală industrială de minim 18—20 miliarde lei. Repartizarea judicioasă a fondurilor productive pe teritoriul național conduce la o dezvoltare multilaterală și complexă a ansamblului economic național, consolidînd continuu unitatea organică a națiunii socialiste, deoarece intercondiționarea factorilor naturali, economici, demografici și tehnici leagă puternic relațiile economice din fiecare zonă, perfecționînd comunitatea de viață economică a națiunii.

Politica de dezvoltare echilibrată a tuturor regiunilor țării se înscrie pe linia realizării în practică a principiilor marxist-leniniste de soluționare a problemei naționale, a realizării deplinei egalități în drepturi a tuturor oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate. „Acționăm în spiritul principiului marxist-leninist — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea ținută la 22 august 1974 — potrivit căruia egalitatea în drepturi se realizează în primul rînd prin ridicarea gradului de dezvoltare economico-socială a tuturor regiunilor țării, prin crearea condițiilor și posibilităților de participare, cu drepturi depline, la viața economică și socială a tuturor cetățenilor fără deosebire de naționalitate”.

Programul Partidului nostru definește aceste procese într-o perspectivă largă în care se va ajunge la accentuarea procesului de dispariție treptată a deosebirilor dintre clase și categorii sociale, la apropierea condițiilor lor de muncă și viață, a nivelului lor de cunoștințe profesionale, culturale și politice, ceea ce va avea ca rezultat accentuarea procesului de omogenizare a societății, de formare a poporului muncitor unic, animat de aceleași interese și idealuri.

Garanția realizării unui asemenea țel și ideal este unitatea națiunii, a întregului popor care s-a constituit și se întărește în jurul și sub conducerea Partidului Comunist Român, centru vital al întregului organism social, al înfloririi națiunii noastre care înaintează neabătut pe calea socialismului și comunismului.

Bucur TOMNIUC

director la Școala interjudețeană de partid-Brașov

„Scopul întregii noastre activități economico-sociale, țelul suprem al politicii partidului nostru, esența misiunii sale istorice de transformare revoluționară a societății și de făurire a noii orinduirii este ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor, în concordanță cu necesitățile fiziologice, științific determinate, și cu cerințele spirituale generate de progresul neîntrerupt al cunoașterii umane.”

NICOLAE CEAUȘESCU

SOCIALISMUL: CIVILIZAȚIE A BUNĂSTĂRII MASELOR

IN STRATEGIA politică și economică a partidului nostru, creșterea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor este strâns legată de dezvoltarea susținută și echilibrată a tuturor ramurilor economiei naționale și îndeosebi a industriei, crearea de noi locuri de muncă, sporirea venitului național și a eficienței în toate domeniile de activitate.

În ultimul sfert de veac, perioadă istorică relativ scurtă, dar cu adânci semnificații în viața poporului român, venitul național, indicatorul cel mai sintetic al dezvoltării economice a unei țări, a sporit în anul 1974, comparativ cu anul 1950, de 9,3 ori. S-au produs modificări importante în ceea ce privește participarea ramurilor economiei naționale la crearea venitului național. Astfel, ponderea industriei în crearea venitului național a sporit de la 44% în anul 1950

la aproape 60% în prezent, concomitent cu scăderea ponderii agriculturii de la 27,8% la sub 20%.

O importanță deosebită în obținerea unui ritm înalt al dezvoltării economiei, în ridicarea continuă a nivelului de trai material și cultural al populației o constituie stabilirea unui raport rațional între fondul de consum și partea destinată fondului național de dezvoltare economico-socială, respectiv rata acumulării. Este de menționat că nivelul ratei acumulării și bineînțeles folosirea eficientă a fondului național de dezvoltare formează premisele trainice ale realizării reproducerii socialiste largite într-un ritm alert și concomitent cu această ridicarea nivelului de trai material și cultural al populației.

Ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al întregului nostru popor constituie obiectivul central al politicii Partidului Comunist Român,

țelul său programatic. Acestui scop îi este închinată întreaga activitate a partidului, pentru construirea orinduirii socialiste multilateral-dezvoltate, etapă importantă și necesară, care va permite să se atingă cea mai înaltă formă de conviețuire socială — societatea comunistă.

Creșterea bunăstării poporului trebuie înțeleasă într-un mod larg și profund, în sensul că se referă la toate laturile existenței umane, la toți factorii care contribuie direct sau indirect la dezvoltarea multilaterală a personalității umane.

Din aceste considerente, la caracterizarea nivelului de trai material și spiritual al populației, trebuie avute în vedere toate realizările obținute în acest domeniu, care se reflectă în viața fiecăruia dintre noi și în năzuința noastră spre mai bine.

Munca — sursa creșterii nivelului de trai

UNUL DIN FACTORII principali care influențează asupra sporirii venitului național este creșterea numărului populației ocupate în ramurile în care acesta se creează. S-au produs modificări însemnate în structura forței de muncă cu influențe directe asupra schimbării raportului dintre populația ocupată în agricultură și populația ocupată în ramurile neagricole, în special în industrie.

Continuă procesul de atragere a populației ocupate în agricultură spre ramurile neagricole, în special spre industrie, ceea ce are implicații favorabile asupra creșterii nivelului de trai al acestora.

Se apreciază că peste 3—4 ani, numărul populației ocupate în industrie va depăși pe cel al populației ocupate în agricultură.

Modificările intervenite în structura populației ocupate au condus la sporirea numărului locurilor de muncă, asigurându-se astfel în fapt unul din principiile de bază ale existenței umane și anume dreptul de-a munci. Numărul personalului din întreprinderi și instituții a sporit de la 2,1 milioane în 1950 la cca. 6 milioane în 1974, urmînd ca în anul 1990 să ajungă la cca. 9 milioane persoane.

Trăsătura caracteristică a orinduirii noastre socialiste o constituie unitatea obiectivă dintre interesele personale ale fiecăruia dintre noi și interesele generale ale societății. Manifestarea acestei unități este reflectată în realizarea, în cadrul fondului de consum, a unei proporții judicioase între veniturile individuale din retribuirea muncii și cele obținute din fondurile sociale de consum.

În etapa actuală a dezvoltării economico-sociale a țării, repartitia după muncă constituie principala formă a repartiției, abordarea în spiritul echității socialiste de către partidul și statul

nostru a problemei repartiției fiind reflectată în orientarea viitoare a planurilor de dezvoltare economico-socială.

Recent tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „La elaborarea programului de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor s-a avut în vedere stabilirea unei proporții raționale, echilibrate și stimulatorii între veniturile provenite din muncă și cele din fondurile sociale de consum”.

O atenție deosebită s-a acordat majorării retribuției personalului din întreprinderi și instituții. Sporirea retribuției medii nominale a personalului din întreprinderi și instituții s-a realizat, în principal, pe de o parte prin majorări generale ale retribuției ca urmare a creșterii potențialului economic al țării, rezultat al efortului întregului popor în procesul dezvoltării economiei naționale, iar pe de altă parte ca urmare a ridicării gradului de calificare și policalificare, creșterii productivității muncii etc.

Astfel, retribuția medie a crescut de la 366 lei în anul 1950 la 1434 lei în anul 1970 și la 1663 în anul 1974.

Începînd cu 1 august 1974, s-a aplicat, în mod eșalonat, pe ramuri și activități, majorarea generală a retribuției tuturor categoriilor de personal, acțiune ce se va încheia la 1 noiembrie 1975, astfel că la sfîrșitul acestui an retribuția medie va fi de circa 1975 lei.

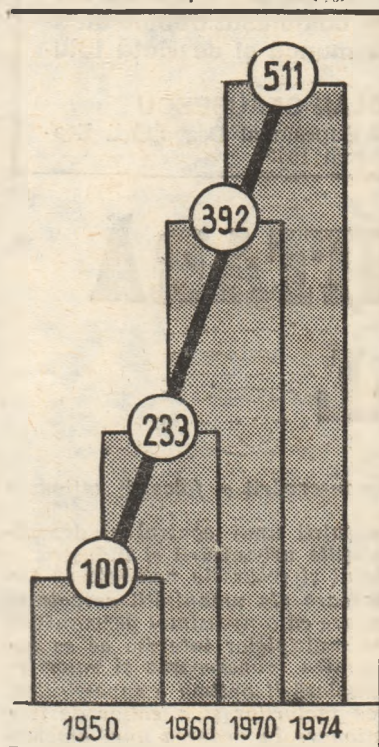
Retribuția minimă tarifară a fost majorată în mai multe etape (700 lei în 1967, 800 lei în 1970, 1 000 lei în 1972 și 1 140 lei în prezent).

Ca urmare a acestor măsuri, fondul total de retribuție a crescut de la 62 miliarde lei în anul 1965 la 154 miliarde lei, adică de peste 2 ori într-un deceniu.

Majorarea retribuției nominale și menținerea indicelui prețurilor mărfurilor și tarifelor serviciilor în limitele planificate au determinat ca puterea de cumpărare a retribuției exprimate

sintetic prin retribuiția reală, să crească an de an. Astfel, în anul 1974 comparativ cu anul 1950 retribuiția reală a crescut de peste 3 ori. La sfârșitul acestui an retribuiția reală va crește cu 22% față de anul 1970, creștere superioară celei prevăzute în Directivele Congresului al X-lea al partidului.

Graficul nr. 1
Dinamica retribuiției medii (%)

Recent, analizând modul în care se realizează veniturile oamenilor muncii, Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a constatat că nu se asigură nivelul retribuiției reale planificate, aceasta fiind influențată și de nivelul unor prețuri care trebuiau corectate și a hotărât, începând cu data de 15 iulie a.c., majorarea suplimentară cu 60 lei lunar a retribuiției tarifare a tuturor categoriilor de personal.

Concomitent cu sporirea veniturilor din retribuirea muncii personalului din întreprinderi și instituții s-au luat măsuri pentru creșterea veniturilor țărănimii. An de an au fost luate măsuri pentru întărirea economico-organizatorică a cooperativelor agricole de producție, creșterea producției agricole vegetale și animale, utilizarea mai eficientă a forței de muncă din agricultură. Venitul garantat lunar ce se acordă membrilor cooperativelor agricole de producție au fost majorate în zootehnie de la 1 200 lei la 1 300 lei, în legumicultură și în viticultură

de la 900 lei la 1 000 lei, în pomicultură de la 800 lei la 1 000 lei.

Concomitent cu sporirea veniturilor din retribuirea muncii personalului din întreprinderi și instituții, s-au luat măsuri pentru creșterea veniturilor țărănimii. An de an au fost luate măsuri pentru întărirea economico-organizatorică a cooperativelor agricole de producție, creșterea producției agricole vegetale și animale, utilizarea mai eficientă a forței de muncă din agricultură. Venitul garantat lunar ce se acordă membrilor cooperativelor agricole de producție au fost majorate în zootehnie de la 1 200 lei la 1 300 lei, în legumicultură și în viticultură — de la 900 lei la 1 000 lei, în pomicultură de la 800 lei la 1 000 lei.

Creșterea producției agricole atât în cadrul cooperativelor agricole de producție cât și în gospodăria personală, stabilirea de prețuri stimulatoare pentru produsele valorificate la fondul de stat, asigurarea vânzării produselor agroalimentare pe piață la prețuri remuneratorii, au condus la sporirea veniturilor țărănimii. În ultimul sfert de veac, veniturile reale ale țărănimii provenite din munca în C.A.P. și în gospodăria personală, pe o persoană activă au sporit de peste 3 ori. În anul 1975 aceste venituri vor crește cu 35% comparativ cu anul 1971.

În anul 1980 comparativ cu anul 1975 este prevăzut ca retribuiția reală să crească cu 18—20%, iar veniturile reale ale țărănimii provenite din munca în C.A.P. și din gospodăria personală, cu 20—25%. Creșterea diferențiată a acestor doi indicatori are ca scop apropierea decalajului dintre veniturile clasei muncitoare și ale țărănimii.

Fondurile sociale de consum — prghiie activă a politicii umaniste a statului

ÎN AFARA veniturilor obținute din retribuirea muncii, la creșterea nivelului de trai al populației o contribuție importantă o au veniturile obținute din fondurile sociale de consum. Veniturile populației din aceste fonduri reprezintă veniturile repartizate populației, fie după nevoi, fie cu o destinație specială, în general, indiferent de cantitatea și calitatea muncii depuse. Pe măsura dezvoltării societății socialiste o parte din ce în ce mai mare a necesităților oamenilor muncii este satisfăcută pe seama fondurilor sociale de consum.

Partea cea mai importantă a fondurilor sociale de consum (aproape 90%) o constituie sumele alocate de la bugetul de stat pentru finanțarea acțiunilor social-culturale. La aceasta se adaugă fondurile cu destinație social-culturală alocate din bugetul organizațiilor cooperatiste (UCECOM, Centrocoop, UNCAP).

În perioada 1950—1975 fondurile alocate de la bugetul de stat pentru acțiuni social-culturale au crescut de 15 ori, pe principalele acțiuni evoluția prezentându-se astfel :

	— miliarde lei —			
	1950	1960	1970	1975
TOTAL	3,4	13,2	34,0	51,7
din care :				
— învățămînt	1,3	3,5	9,2	13,0
— sănătate	0,6	3,0	6,9	10,0
— ajutorul de stat pentru copii	0,1	1,7	4,2	7,8
— asigurări sociale de stat	0,8	3,5	11,3	18,1

Calculate pe un locuitor aceste cheltuieli au crescut de la 210 lei în anul 1950 la 2 430 lei în anul 1975. Dar ce înseamnă venituri din fondurile sociale de consum ? Aceasta înseamnă :

— învățămînt gratuit pentru cei peste 4 milioane de elevi și studenți, manuale școlare acordate gratuit elevilor din clasele I—XII, burse, masă la cantine, cazare în internate și cămine ;

— asistență medicală gratuită ;
— ajutoare pentru copii, adică alocații de stat pentru copiii personalului din întreprinderi și instituții, ajutoare bănești pentru copiii țăranilor cooperatori, ajutor familial și unic acordat mamelor cu mulți copii și mamelor singure, indemnizații pentru naștere ;

— pensii pentru limita de vîrstă, de invaliditate și de urmaș, pensii pentru țăranii cooperatori pensionari, ajutoare pentru pierderea temporară a capacității de muncă, trimiterea la odihnă și tratament în stațiunile balneo-climaterice la mare sau la munte, gratuit sau cu preț redus.

Trebuie avute în vedere și fondurile alocate de stat pentru sporirea bazei materiale a învățămîntului și culturii, ocrotirii sănătății etc., prin construirea de creșe, grădinițe, școli, laboratoare și spații de învățămînt în facultăți, cămine și cantine, case de cultură, spitale, policlinici etc. Astăzi fiecare al cincilea locuitor al țării este elev sau student ; s-a trecut la generalizarea primei trepte de liceu, acțiune cu o profundă semnificație politico-socială într-o țară în care acum trei decenii erau 4 milioane de analfabeți, adică aproximativ o treime din populația țării în vîrstă de peste 7 ani.

Se acordă atenție deosebită ocrotirii sănătății. Numărul pacienților de asistență medicală ce revin la 1 000 locuitori a crescut de la 4,2 în 1950 la 9,1 în prezent. A sporit numărul medicilor și al cadrelor medicale. În prezent, la un medic revin 630 locuitori comparativ cu 1047 locuitori în anul 1950.

O grijă deosebită se acordă familiilor cu copii. Alocația de stat pentru copii, introdusă în noiembrie 1954, a fost majorată în mai multe etape, fiind astăzi între 100—230 lei lunar, diferențiată, în funcție de venitul părinților și de numărul copiilor.

S-au îmbunătățit condițiile de viață ale pensionarilor și ale familiilor, iar ca urmare a majorării generale a pensiilor din noiembrie 1972, pensia medie a pensionarilor de asigurări sociale a crescut în 1974 cu 17,1% comparativ cu anul 1970. Pensia minimă a fost stabilită la 650 lei lunar.

Întărirea economico-organizatorică a cooperativelor agricole de producție a creat posibilitatea ca, începînd cu anul 1967, să se organizeze un sistem propriu de pensionare pentru țăranii cooperatori, iar din anul 1972 să se acorde ajutor pentru copiii țăranilor cooperatori, în cuantum de 50 lei lunar.

Creșterea veniturilor provenite din retribuirea muncii și a celor din fondurile sociale de consum a determinat sporirea veniturilor reale calculate pe un locuitor în perioada 1950—1974 de 3,5 ori.

Optimizarea tuturor laturilor existenței umane

SPORIREA an de an a veniturilor bănești ale populației este reflectată în creșterea cererii de consum, a orientării cumpărătorilor spre produse nealimentare și în special spre bunuri de folosință îndelungată. Volumul total al desfacerilor de mărfuri prin comerțul socialist a sporit de aproape 10 ori, o creștere mai mare înregistrînd desfacerile de mărfuri nealimentare. Preocuparea mereu crescîndă pentru ridicarea gradului de confort și civilizație în concordanță cu sporirea veniturilor populației este oglindită de cumpărările de bunuri de folosință îndelungată. Astfel, în decurs de un deceniu (1964—1974) prin comerțul socialist s-au vîndut 2,6 milioane televizoare, 3,4 milioane aparate de radio, 1,7 milioane frigider, 1,7 milioane mașini de spălat rufe și mobilă în valoare de 32,0 miliarde lei, fapt ce a contribuit la creșterea gradului de înzestrare a populației cu astfel de bunuri. În viitorul cincinal desfacerile de televizoare vor crește cu 45—50%, de aparate de radio și frigider cu 35—40%, de autoturisme cu 130—150% etc.

Un rol important în ridicarea nivelului de trai al

Corneliu PRISACARU

(Continuare în pag. 21)

„Vorbind de sistematizarea și organizarea teritoriului, am în vedere o înțelegere, ceva mai largă, de a acorda atenția cuvenită tuturor problemelor care concurează la buna organizare a țării noastre, a teritoriului, la folosirea corespunzătoare a condițiilor naturale, la protejarea și dezvoltarea lor, la utilizarea rațională a apelor și la o bună organizare a întregului sistem hidrotehnic, după o concepție unitară și pe baza unui program bine studiat și elaborat, la rezolvarea problemei drumurilor; în sfârșit, am în vedere toate problemele legate de organizarea și sistematizarea, pe baze științifice, a teritoriului, dezvoltarea orașelor și satelor noastre. Ținem seama că societatea socialistă și comunistă trebuie să asigure din toate punctele de vedere condiții corespunzătoare de muncă și de viață tuturor locuitorilor patriei noastre!”.

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Cuvîntarea la ședința de constituire a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României — 16 mai 1973)

PENTRU AMENAJAREA UNITARĂ A TERITORIULUI NAȚIONAL

IN AMPLUL PROCES de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, în directivele celui de al XI-lea Congres al P.C.R., amenajarea integrală a teritoriului național a devenit o problemă de cea mai stringentă actualitate. Este urmarea directă a funcției sale ce se concretizează în stabilirea unei soluții optime de dezvoltare în profil teritorial, care se integrează sistemului unic de planificare a dezvoltării societății și a mediului. Considerînd acțiunile care contribuie la realizarea acestui scop în unitatea lor dialectică — planificarea, zonarea producției agricole, sistematizarea și organizarea teritoriului, amplasarea diferitelor obiective economice și sociale, a lucrărilor de echipare și dotare tehnică — amenajarea integrală a teritoriului are ca rezultat repartizarea echilibrată a forțelor de producție pe întreg cuprinsul țării, dezvoltarea armonioasă a diferitelor

zone și localități, în condițiile conservării și folosirii raționale a resurselor naturale și umane.

Izvorită din necesitatea instituirii unui control al dezvoltării în profil teritorial în condițiile urbanizării și industrializării și ale necesității ca pămîntul și resursele naturale să fie administrate în interesele superioare ale umanității actuale și viitoare, amenajarea integrală apare ca o necesitate permanentă a societății pentru coordonarea multiplelor interese ce se interferează pe același teritoriu, pentru conservarea și valorificarea resurselor în condițiile amplasării optime a investițiilor.

În acest context evidențierea factorilor și a căilor de îmbunătățire a mijloacelor de acționare în vederea unei amenajări complexe a teritoriului național capătă o semnificație deosebită. A ignora sau a nu acorda atenția corespunzătoare unor asemenea aspecte poate avea implicații grave.

Sistematizarea — condiție a dezvoltării armonioase a teritoriului

SISTEMATIZAREA teritoriului cuprinde ansamblul unor acțiuni cu caracter continuu, urmărind organizarea și echiparea complexă a teritoriului. Ea răspunde astfel necesităților de restructurare și remodelare a organismului teritorial potrivit posibilităților sale economice, specificului și particularităților cadrului social și natural, funcționînd ca verigă de legătură între planificarea de perspectivă și proiectarea complexă și coordonată pe teritoriu a ramurilor economiei, cu stabilirea dezvoltării coordonate a rețelei de așezări, a căilor de comunicație și în general a echipării tehnice a teritoriului, asigură dezvoltarea complexă și echilibrată a teritoriului, amplasarea coordonată a investițiilor. În raport cu relațiile ce se definesc între factorii economici și elementele corespunzătoare ale cadrului natural, elaborarea sudiilor și proiectelor de sistematizare se referă la întreg teritoriul țării, la teritoriul unuia sau mai multor județe, la teritoriul unei zone natural-economice, al unei microzone, al unui sistem hidroameliorativ etc.

Particularitatea esențială a sistematizării constituind-o rezolvarea complexă a problemelor, fiecare element nu se studiază și nu se proiectează izolat, ci într-o interdependență reciprocă și în strînsă legătură cu cerințele vieții economice și sociale prezente pe teritoriul considerat.

O sumară analiză a rezultatelor obținute pînă în prezent, care s-au concretizat în

elaborarea într-o primă etapă a studiilor de sistematizare teritorială a județelor, municipiilor și orașelor, precum și pentru aproape jumătate din comunele țării, lasă să se întrevadă rolul deosebit al acestora în dezvoltarea complexă și echilibrată a teritoriului național. În același timp se constată că programul național privind gospodărirea apelor și realizarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare, celelalte programe de dezvoltare a diferitelor ramuri ale economiei naționale subordonat prevederilor planului de dezvoltare economic-socială nu se realizează optim decît în contextul proiectelor de sistematizare teritorială.

Amplarea fără precedent a dezvoltării noastre economice în concordanță cu Directivele Congresului al XI-lea al P.C.R. și a indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la plenara din 21—22 iulie 1975, impun cu stringență îmbunătățirea proiectelor elaborate și a activității de sistematizare în general. Această cerință obiectivă este urmarea directă a faptului că fiecare județ va realiza o producție industrială de cel puțin 10 miliarde lei, iar volumul investițiilor totalizează aproape 1 000 miliarde lei, ceea ce înseamnă intrarea în funcțiune a peste 2 700 importante capacități de producție industriale și agrozootehnice, modernizarea rețelei de transport și telecomunicații, asigurarea unei gospodării raționale a resurselor, un volum extraordinar al construcțiilor social-culturale (numai numărul locuințelor ce se vor construi va depăși 2,5 milioane), care impun sarcini urgente și sustinute în domeniul activității de sistematizare.

În acest context, trebuie să se înceapă cu reactualizarea studiilor de sistematizare a teritoriului județelor pentru a integra dezvoltarea preconizată unei soluții de ansamblu în profil teritorial.

În al doilea rînd, apare tot mai necesară

elaborarea unui studiu de sistematizare a teritoriului la nivel național.

În ambele cazuri, pe baza cunoașterii complexe, unitare și nu sectoriale, care să realizeze toate interrelațiile diferitelor funcții care urmează să se dezvolte pe teritoriu, apare ca necesară abordarea interdisciplinară; soluțiile trebuie să țină seama de realitatea complexă, precum și de faptul că implicațiile fiecărei soluții trebuie să se integreze celorlalte implicații, orice dezechilibru resfrîngîndu-se ulterior în practica sistematizării. Definirea unui optimum general nu înseamnă o cumulare de optimumuri sectoriale, gîndite paralel, ci o soluție unitară, gîndită complex și complet, prin considerarea optimumurilor propuse de diferitele ramuri, asigurînd dezvoltarea economico-socială a fiecărui județ în concordanță cu progresul de ansamblu al economiei naționale.

O primă hartă a sistematizării teritoriului național, cuprinzînd amplasarea obiectivelor de perspectivă a funcțiilor economice, echiparea tehnică a teritoriului, dezvoltarea rețelei de așezări populate, creează baza pentru studiu și localizare în condiții de economicitate maximă a prevederilor studiilor de prognoză și planificare în viitor. În același timp, se creează baza ca, pornind de la general la particular, să fie îmbunătățite celelalte categorii de studii și proiecte, avînd în vedere că localizarea diferitelor investiții și succesiunea în care se realizează diferitele localizări, că nu orice amplasament asigură în același timp îmbinarea proporțiilor specifice în profil de ramură cu acelea privite în complex în profil teritorial. Se impune, totodată, uniformizarea criteriilor de estimare a condițiilor natural-economice în procesul elaborării ipotezelor, pentru a crea baza elaborării coeficienților necesari modelării economico-matematice a problemelor complexe ale sistematizării.

Apare tot mai pregnant faptul că siste-

matizarea trebuie să adâncească corelarea cu prognoza economică și planificarea, ținând seama de respectarea celor două condiții logice: trebuie să fie actuală, pentru a asigura satisfacerea cerințelor de dezvoltare curentă și prospectivă, adică să țină seama de necesitatea modificărilor ulterioare în procesul de dezvoltare. Îmbinarea dialectică a acestor două cerințe, aparent contradictorii, constituie principiul de bază al sistematizării. Studiile și proiectele trebuie să fie reale astăzi și în același timp să cuprindă bazele pentru modificările de perspectivă.

Pentru a face din sistematizare un instrument obligatoriu în politica de dezvoltare armonioasă a teritoriului se impune ca în cel mai scurt termen comisiile de sistematizare să-și exercite atribuțiile lor și, în primul rând, să treacă la avizarea studiilor și schițelor de sistematizare a teritoriului și localităților, care numai în acest mod vor putea fi aprobate de organele de stat, devenind obligatorii pentru toate ramurile economiei naționale — permițând punerea ordinei și disciplinei în amplasarea tuturor obiectivelor industriale, agricole, social-culturale, de comunicații și telecomunicații — așa cum s-a subliniat la recenta plenară a C.C. al P.C.R. Analiza periodică a procesului de sistematizare și dezvoltare a localităților pune în evidență atât necesitatea cât și căile de perfecționare a acestor activități. Examinarea, de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, a problemelor sistematizării și dezvoltării în perspectivă a municipiului București, a municipiului Constanța, a orașelor Alba Iulia, Zalău, Slobozia, Galați și Tulcea indicațiile date cu acest prilej constituie un exemplu, un mod constructiv de abordare a sarcinilor de a folosi la maximum fondul locativ existent, de a se analiza stradă cu stradă, casă cu casă ceea ce este bun și valoros din punct de vedere constructiv și edilitar. Pentru toate localitățile este prețioasă indicația ca tot ceea ce se va construi de acum înainte să completeze și să modernizeze actualele perimetre, să asigure armonizarea construcțiilor viitoare cu cele existente, îmbinarea cât mai reușită între construcțiile vechi și noi încât fiecare oraș să-și păstreze specificul și tradițiile sale arhitecturale.

Folosirea rațională a fondului funciar

ÎN AMPLUL program de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră un loc principal îl deține pământul. Pentru toate ramurile și activitățile pământul constituie spațiul de amplasare și desfășurare a oricărui proces de producție, iar în agricultură chiar principalul mijloc de producție, ceea ce impune problema gospodăririi sale atenției generale.

Faptul că pământul are o suprafață limitată, că nu poate fi substituit cu alt mijloc de producție, că în procesul de producție agricolă însușirile sale pot fi ameliorate impune o concepție unitară de abordare și soluționare a problemelor folosirii raționale a fondului funciar ca avuție națională. Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, pornind de la realitatea că agricultura constituie o ramură de bază a economiei noastre naționale, prevede că partidul va pune în centrul politicii sale agrare realizarea unei agriculturi moderne, intensive, de înaltă productivitate, care va folosi cele mai noi cuceriri ale științei. În același timp, pentru dezvoltarea intensivă a agriculturii se va acționa pentru conservarea și ameliorarea fondului funciar. Indiferent de caracterul proprietății — de stat, cooperatistă și particulară — pământul reprezintă un bun național, avuția întregului popor, de aceea trebuie folosit în conformitate cu prevederile legilor, corespunzător intereselor dezvoltării economiei naționale, întregii societăți. Se vor lua măsuri pentru a se împiedica diminuarea suprafețelor agricole, iar prin desecări, îndiguiri și îmbunătățiri funciare se va urmări creșterea suprafeței agricole, îndeosebi arabile, precum și ridicarea fertilității solului. În același timp, Directivele Congresului al XI-lea al P.C.R. trasează ca sarcină pentru dezvoltarea agriculturii conservarea și utilizarea rațională a întregului fond funciar al țării, reducându-se la minimum alocările terenurilor agricole pentru construcții industriale și agrozootehnice, drumuri, rețele electrice și alte destinații. Problema capătă noi semnificații dacă avem în vedere creșterea populației conform ritmului prognozat de 1,1% în medie anual, ceea ce va face ca suprafața agricolă să se reducă pe locuitor în 1990 la 0,58 ha, iar în anul 2000 la circa 0,32 ha, situație similară cu a celor mai dezvoltate țări.

Pornind de la aceste realități și perspective, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat necesitatea ca agricultura să se dezvolte într-o strinsă concordanță cu întreaga economie națională, ca cei care lucrează în acest sector să aibă în vedere interesele generale ale întregii societăți.

Statul socialist a alocat an de an însemnate mijloace pentru îmbunătățirea, menținerea și extinderea fondului funciar, o deosebită atenție acordându-se extinderii suprafețelor arabile prin punerea în valoare a terenurilor necultivate, destelenirea pășunilor și finețelor slab productive, recuperarea terenurilor nisipoase și sărăturoase, extinderea noilor plantații de vii și pomi pe terenurile în pantă, erodate, nisipuri etc. Un accent deosebit se pune pe lucrările de îmbunătățiri funciare — îndiguiri, desecări, combaterea eroziunii, precum și pe stabilirea celei mai adecvate și mai economice structuri a modului de folosință a terenului, sporirea continuă a fertilității lui. Având în vedere că resursele naturale sînt în strinsă dependență

unele de altele, ele trebuie considerate ca elemente nedisociabile ale oricărui program de dezvoltare și în primul rând a agriculturii, silviculturii și apelor — principalii deținători ai fondului funciar.

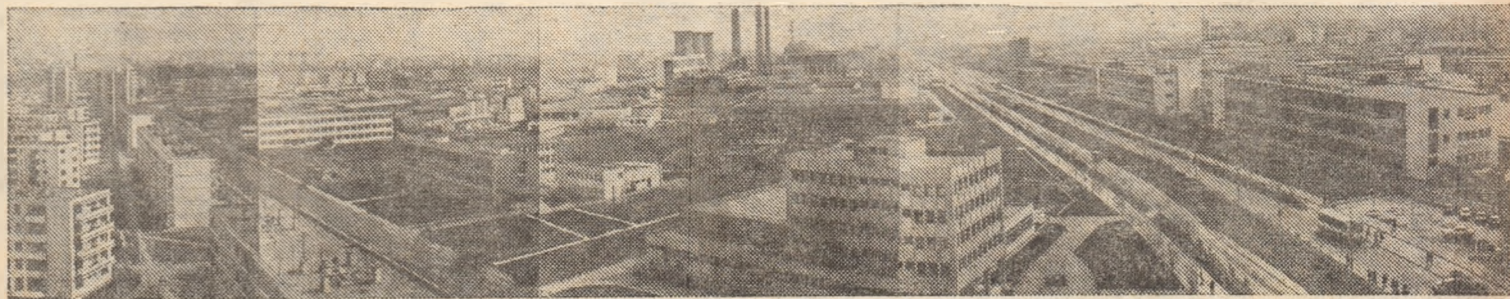
Locul gospodăririi apelor și al îmbunătățirilor funciare în activitatea de sistematizare a teritoriului

PE MĂSURA intensificării agriculturii s-a pus un accent deosebit pe executarea unor lucrări de îmbunătățiri funciare menite să asigure folosirea cât mai rațională a fondului funciar. În condițiile țării noastre, varietatea condițiilor de climă, relief, geomorfologie, hidrologie și de sol determină o accentuată diversificare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare pentru combaterea efectelor secetei, a excesului de umiditate, de punere în valoare de noi terenuri pentru agricultură și de ridicare a fertilității solurilor slab productive, reprezentând una dintre cele mai importante acțiuni de creștere a bazei tehnico-materiale a agriculturii. De aceste lucrări va beneficia nu numai generația noastră, ci tot șirul generațiilor viitoare, care vor fi ferite în bună măsură de riscul marilor pagube provocate de secetă și inundații, de eroziune.

Problemele elaborării studiilor și proiectelor, execuția și exploatarea acestora, sînt probleme complexe, însă concepția la care s-a ajuns în prezent de a aborda totalitatea problemelor prezente pe un teritoriu și corelarea lor cu lucrările de organizare a teritoriului asigură înlăturarea tuturor cauzelor de degradare a solurilor, asigurarea condițiilor pentru ameliorarea lor. Apare însă tot mai pregnantă necesitatea ca, avînd la bază prevederile studiilor de sistematizare teritorială, să se elaboreze și să se completeze schemele de amenajare în scopuri multiple, care să îmbrace toate problemele gospodăririi apelor, corelate cu prevederile studiilor de zonare în curs de definitivare.

Un rol esențial îl are definirea schemei de gospodărire a apelor mari, cuprinzînd ansamblul de lucrări și măsuri care trebuie luate într-un bazin hidrografic pentru eliminarea pagubelor datorate inundațiilor. În fapt, nu stăpînirea viiturilor constituie obiectivul final al acestor scheme, ci eliminarea pagubelor undelor de viitură.

Trebuie avut în vedere și faptul că efectele măsurilor teritoriale de prevenire a inundațiilor se resimt abia după un timp îndelungat, ceea ce evidențiază pregnant că resursele naturale depind unele de altele și că trebuie să fie considerate ca elemente nedisociabile ale studiilor și proiectelor integrale de amenajare. Amenajarea

Amplasamente optime pentru investiții în noua zonă industrială a municipiului Iași, pe baza proiectelor și schițelor de sistematizare

bazinelor hidrografice creează deci cadrul pentru a pune în valoare teritoriul cu o delimitare optimă între principalii deținători — agricultura, silvicultura și apele. În lipsa planurilor de sistematizare în care problemele să fie abordate complex sau ale celor de amenajare integrală, diferitele acțiuni întreprinse pentru gospodărirea solului și apei nu pot avea efectul scontat.

Pe aceeași linie, practica din numeroase țări a arătat că prin executarea lucrărilor de hidroameliorații nu se realizează decât cel mult o regularizare a regimului apei pe teritoriul amenajat ca bază pentru aplicarea unor lucrări pedo și agroameliorative ulterioare în complex cu cele hidroameliorative. Astfel, realizarea îndiguirii previne inundațiile dar nu duce la ameliorarea fertilității solului, ci, dimpotrivă, la scăderea acesteia (înmlăștinare secundară, salinizare secundară, desecare excesivă în unele zone, descreșterea conținutului de substanțe nutritive etc.). Pe de altă parte, irigația suplânește deficitul de apă necesar plantelor, dar dezechilibrează regimul hidric și salin al terenului, contribuie la scăderea rapidă a conținutului de substanțe nutritive, înrăutățește proprietățile fizice ale solului etc. În sfârșit, desecarea și drenajul, chiar după realizarea normei de drenaj propuse, nu fac altceva decât să creeze condițiile hidrice necesare ameliorării ulterioare a solului, prin aplicarea unor lucrări pedo și agroameliorative. Fertilitatea solului crește prin aplicarea exclusivă a lucrărilor hidroameliorative dar pe suprafețe limitate, acolo unde solul prezintă condiții pedologice și agrotehnice corespunzătoare, cu excepția regimului hidric. Atunci când se pune un accent unilateral pe efectul lucrărilor de hidroameliorații, majoritatea unităților agricole devin deficitare după introducerea lucrărilor respective ca urmare a cauzelor:

- după amenajarea terenului se consideră că terenurile lor au fost deja ameliorate numai prin executarea lucrărilor

hidroameliorative, ceea ce nu corespunde realității;

- unitățile de proiectare și de execuție a lucrărilor hidroameliorative nu sînt în măsură să execute celelalte lucrări (pedo și agroameliorative).

În acest context este necesar ca la proiectarea unor lucrări de îmbunătățiri funciare să se prezinte în mod explicit volumul de lucrări hidro, pedo și agroameliorative care trebuie aplicate pentru atingerea unei anumite producții agricole, precum și perioada în care aceasta poate fi atinsă. Este urmarea directă a înțelegerii că lucrările de îmbunătățiri funciare se execută cu sol, pe sol și pentru îmbunătățirea fertilității acestuia la nivelul cerut de investițiile mari care se fac cu ocazia regularizării regimului hidric pe teritoriul amenajat. Din aceasta rezultă două consecințe de bază: 1) lucrările hidroameliorative nu trebuie aplicate singure, ci în complex cu lucrările pedo și agroameliorative; 2) lucrările hidroameliorative nu trebuie aplicate decât pe teritoriile și în condițiile în care ansamblul lucrărilor ameliorative este justificat de creșterile corespunzătoare de recoltă.

O asemenea dezvoltare fără precedent a lucrărilor de îmbunătățiri funciare reclamă măsuri eficiente, care să asigure raționala lor amplasare pe teritoriu ca o bază sigură pentru atingerea nivelului preconizat în dezvoltarea agriculturii și economiei în ansamblu. De altfel, proiectarea lucrărilor de hidroameliorații concomitent cu organizarea teritoriului înlesnește adoptarea unor soluții mai economice, concretizate în reducerea lungimii, suprafețelor ocupate de canale și drumuri, a volumului de terasamente, se realizează pe cele de dimensiuni optime cu laturile paralele, se evită fărâmițarea exagerată a terenului, se asigură amplasarea judicioasă a construcțiilor hidrotehnice etc. Complexitatea problemelor care apar în procesul de corelare impune cu stringență îmbunătățirea activității în acest domeniu, fie prin desemnarea

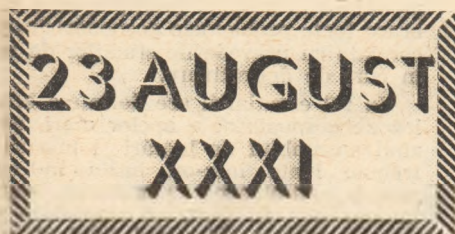
ca proiectant general al institutului care are ca obiect evidența și gospodărirea mai bună a fondului funciar — Institutul de Geodezie, Fotogrametrie, Cartografie și Organizarea Teritoriului, precum și a Oficiilor Județene de Cadastru și Organizarea Teritoriului, fie organizarea unor secții de proiectare pentru organizarea teritoriului în cadrul Institutului de Studii și Proiectări pentru Îmbunătățiri Funciare și a Oficiilor Județene pentru Îmbunătățiri Funciare și Construcții Agricole.

Aspectele, sumar prezentate, evidențiază necesitatea ca teritoriul național să fie amenajat complex și complet, deoarece păstrarea unui echilibru în schimbul continuu dintre societate și natură, gospodărirea naturii ținându-se seama de cerințele actuale dar mai ales de cele ale generațiilor viitoare, amplasarea rațională a forțelor de producție constituie domenii de colaborare interdisciplinară între numeroase științe și ramuri ale economiei.

În această ordine de idei, trebuie sporit rolul coordonator al Comitetului de Stat al Planificării și al Comitetului de Stat pentru Problemele Consiliilor Populare în abordarea și soluționarea problemelor de la general la particular, de la sistematizarea teritoriului național la sistematizarea teritoriului județelor și la realizarea amplasamentelor optime pentru toate ramurile și activitățile economice prezente sau cu posibilități de dezvoltare pe teritoriul considerat, ceea ce confirmă în mod strălucit aprecierea secretarului general al partidului formulată în expunerea cu privire la îmbunătățirea organizării administrative a teritoriului R.S. România din februarie 1968 că: „... progresul general al societății este indisolubil legat de organizarea judicioasă a teritoriului și a administrației locale, care favorizează amplasarea rațională a forțelor de producție pe cuprinsul țării, dezvoltarea armonioasă a diferitelor zone și localități“.

dr. ing. Ion BOLD

DIN CRONICA ÎNTECERII

BILANȚ ÎNSUFLEȚITOR

ÎN ÎNTIMPINAREA MARIÎ SĂRBĂTORI

MAREA sărbătoare a poporului nostru, ziua de 23 August este întâmpinată, în întreaga țară, într-o puternică atmosferă de efervescență creatoare, cu succese de seamă în întrecerea pentru realizarea planului, a angajamentelor, în vederea îndeplinirii cincinalului înainte de termen.

NOI OBIECTIVE INDUSTRIALE

- Pe șantierul de investiții de pe întreg cuprinsul țării se desfășoară un ritm avântat de lucru pentru reducerea termelor stabilite și punerea în funcțiune mai devreme a unui număr cit mai mare de noi obiective și capacități de producție din planul pe 1975. Pînă acum, unitățile Ministerului Construcțiilor Industriale au dat în circuitul productiv 318 capacități, din care 15 erau prevăzute a intra în exploatare în lunile august-decembrie. Printre cele intrate recent în funcțiune se află: instalațiile de fosfat dicalcic de la Valea Călugărească și cea de polimeri

și copolimeri de la Combinatul petrochimic-Pitești, Fabrica de produse ceramice de la Doicești, Fabrica de mobilă de la Miercurea-Ciuc, o nouă capacitate la Întreprinderea de utilaje și piese de schimb de la Alba Iulia, fabrica de melanj de la Întreprinderea de filatură de lînă pieptănată de la Buzău.

Datele centralizate la ministerul de resort evidențiază posibilitatea ca, în luna august, să fie puse în funcțiune circa 70 de capacități de producție.

- Noua instalație de cocsare a reziduurilor de petrol, care a îmbogățit zestrea Rafinării Ploiești funcționează acum, după puțin timp de la punerea în funcțiune, la parametrii proiectați. Întreaga producție de cocs de la noua instalație, al cărei proiect aparține specialiștilor prahoveni, este de bună calitate.

- Pe noua platformă a industriei alimentare din orașul Reghin a fost pusă în funcțiune o fabrică de preparat malt — materie primă în procesul tehnologic de fabricare a berii. Noua unitate va produce anual peste 11 000 tone malt, care va fi utilizat atît de fabrica de bere din localitate, cit și de alte unități similare din țară.

- Constructorii celui de-al 4-lea cup-tor electric de 65 tone din cadrul Combinatului de oțeluri speciale Tîrgoviște — prevăzută să intre în exploatare în luna septembrie a anului acesta — au înregistrat în ultimul timp un ritm de execuție superior prevederilor stabilite. Sînt create condiții ca, în cinstea zilei de 23 August noul cup-tor să elaboreze prima sarjă de oțel.

PRODUCȚII SUPLIMENTARE

- Colectivele de muncă din industria prahoveană, care vor realiza în acest an o producție globală industrială cu aproape 3 miliarde lei mai mare decît în 1974, consemnează în aceste zile noi fapte de muncă. O recentă analiză scoate în evidență faptul că angajamentul asumat în cinstea marii sărbători de la 23 August, a fost îndeplinit și depășit: s-a realizat un volum de producție suplimentar reprezentînd mai bine de 90% din angajamentul anual.

- Unitățile industriale din județul Hunedoara, care au depășit cu 2,7 la sută sarcinile de creștere a productivității muncii pe perioada care a trecut de la începutul anului, au realizat pe această cale o producție suplimentară în valoare de peste 297 milioane lei. Succese remarcabile s-au obținut în această privință de către unitățile Centralei minereurilor din Deva care au depășit prevederile la acest indicator cu peste 11%. Exploatarea carboniferelor Vulcan și Lonea, care au realizat o productivitate pe om-post mai mare cu 73 kg cărbune față de prevederi.

- Întreprinderea de sticlărie Tomesti, prima unitate industrială din județul Timiș care și-a îndeplinit cu mult înainte de termen planul cincinal la export, livrează beneficiarilor săi externi cantități sporite de produse de sticlărie de menaj și ornamentală. Astfel, sticlării din Tomesti au expediat în diferite țări articole de sticlărie a căror valoare depășește cu aproape 10 milioane lei valută producția de export planificată de la începutul anului și pînă acum.

Cincinalul 1976 - 1980:

orientări, ritmuri, eficiență

ȘI CONSUMUL DE ENERGIE

RECENTA Plenară comună a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României a dezbătut și aprobat proiectul planului cincinal pe perioada 1976—1980, program măreț de perspectivă care traduce în viață prevederile Directivelor Congresului al XI-lea al P.C.R. referitoare la creșterea economică, ridicarea nivelului de trai al poporului și dezvoltarea în continuare a aportului națiunii noastre la colaborarea și cooperarea internațională, caracteristică epocii în care trăim. Deciziile adoptate cu privire la orientarea dezvoltării economiei naționale în cincinalul următor, amplasarea teritorială a noilor unități economice, mărimea și specificul investițiilor stabilite pe ra-

murile economiei, precum și ritmurile și nivelurile care urmează a fi realizate în producția industrială în anii 1976—1980, sînt determinante și pentru dezvoltarea în perspectivă în următorii 10—15 ani.

Între problemele complexe și decise ale acestui ansamblu de măsuri pe care îl implică dezvoltarea economiei naționale în următorii ani, un loc important a fost acordat dezvoltării bazei energetice, asigurării resurselor de combustibili și energiei electrice necesare tuturor ramurilor economiei, precum și îmbunătățirii radicale a condițiilor în care se va folosi forța de muncă, resursele de materii prime, materiale, combustibili și energia.

„Dezvoltarea energiei electrice, a diferitelor surse de energie și combustibil — așa cum prevede Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism — va urmări asigurarea necesităților industriei și populației în condiții optime, pornindu-se de la criteriile de economicitate științific fundamentate. Se vor dezvolta deosebi termocentralele bazate pe cărbuni și șisturi bitumoase, urmărindu-se creșterea mai substanțială a înlocuitorilor. Se va urmări folosirea întregului potențial hidroenergetic. În același timp, se va trece la folosirea energiei atomice prin construirea de centrale atomoelectrice. Se va realiza, pînă în 1990, o producție de energie de 5—6 000 kWh/locuitor“.

Opțiuni prioritare

CA CERINTE fără de care nu se pot asigura ritmurile și calitatea dezvoltării planificate, subliniate cu insistență în documentele de partid, sînt: **modernizarea tehnicii și tehnologiilor în toate ramurile economiei, dezvoltarea cercetării științifice și legării concrete a rezultatelor ei de producția bunurilor materiale, îmbunătățirea continuă a structurii producției industriale, raționalizarea și economisirea consumurilor materiale, de combustibili și de energie, perfecționarea pregătirii și folosirii cadrelor, în ritmul dezvoltării tehnicii și științei actuale.** Responsabilitățile și participarea fiecărui membru al societății trebuie să se adapteze acestor cerințe pentru a se putea asigura condițiile de îndeplinire exemplară a tuturor acestor importante obiective.

Pe măsură ce se dezvoltă industria și celelalte ramuri ale economiei cresc necesitățile de energie primară și de energie electrică. Este limpede că pe de o parte sînt necesare eforturile pentru descoperirea de noi resurse energetice și dezvoltarea capacităților de producție, prelucrare, transport și distribuție a combustibililor și energiei electrice, iar pe de altă parte aplicarea de măsuri potrivite, în cadrul tehnicilor și tehnologiilor noi, pentru micșorarea consumurilor specifice de combustibili și energie.

În perspectivele de resurse și consumuri energetice cunoscute astăzi, care îngrijorează actualmente toate națiunile, nu atât pentru pericada actuală, cît pentru generațiile care ne vor urma, cu cît vom gospodări mai bine și vom folosi cu eficiență mai ridicată resursele de materii prime, combustibili și energie, cu atât vom prelungi, pentru perioade mai lungi de timp, existența și utilizarea resurselor naturale de care dispunem. Economisirea este și obiectul principal al recenteii hotărîri a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri privind colectarea, gospodărirea și valorificarea deșeurilor și resurselor secundare de materii prime, materiale, combustibili și energie.

Creșterea bazei energetice și a electrificării în țara noastră în cincinalele precedente și în anii 1971—1975 au asigurat dezvoltarea tuturor ramurilor economiei în ritmurile și la nivelurile cunoscute, într-o rațională corelație cu creșterea continuă a producției industriale și a venitului național. Conducerea partidului și statului nostru a promovat o politică de valorificare rațională a resurselor primare de energie, de asigurare a mijloacelor de prelucrare și de transport a diferitelor forme de energie, în condiții de creștere a eficienței economice în utilizare, precum și cu privire la producerea și transportul energiei electrice. Rezultatele de pînă acum sînt marcate de importante îmbunătățiri calitative, atît în ce privește modul cum s-au asigurat cu combustibili și energie electrică nevoile economiei și populației, cît și în ceea ce privește condițiile de utilizare a resurselor energetice.

În condițiile în care consumurile anuale interne de energie primară au crescut, în corelație cu dezvoltarea economică și socială, de la 11,6 milioane de tone c.c. în 1950 la peste 81 milioane tone c.c. în 1975, acoperindu-se în mare majoritate nevoile cu resurse din producția internă, **indicele mediu de consum de energie primară în industrie raportat la o valoare**

de 1 milion lei producție industrială a scăzut de la 280 tone c.c. în 1950, la 174 tone c.c. în 1960 și va cobori la aproximativ 115 tone c.c. în 1975. Aceasta se datorește atît perfecționării calitative a mijloacelor tehnice folosite pentru utilizarea combustibililor, cît și îmbunătățirii structurii producției industriale și eficienței tehnice a mijloacelor utilizate în economie.

Consumul anual de energie electrică a crescut de la aproximativ 2 miliarde kWh în 1950, la 7,6 miliarde kWh în 1960 și ajunge la aproximativ 53 miliarde kWh în 1975. În condițiile unei electrificări continue crescătoare a proceselor de producție, **consumul specific mediu de energie electrică în industrie, raportat la 1 milion lei producție industrială, a scăzut de la 64 mii kWh în 1960 la 56 mii kWh în 1975, cu tendință de scădere în continuare în anii următori.** De asemenea, consumul anual de energie primară pe locuitor a sporit de la 1 164 kg c.c. în 1955 la 3 850 kg c.c. în 1975; consumul anual de energie electrică pe un locuitor a crescut de la 246 kWh în 1955 la 2 510 kWh în 1975.

Dotarea prioritară a industriei cu energie electrică este ilustrată de indicele de consum anual raportat pe un lucrător din industrie, care a crescut de la 1 830 kWh în 1950 la aproape 10 000 kWh în 1970, pentru a ajunge la peste 12 000 kWh în 1975. România se situează printre țările care își asigură în cea mai mare parte necesitățile de energie din resurse interne, cu mari eforturi materiale și de investiții. În perioada 1961—1975 aproape 30% din investițiile totale industriale au fost destinate dezvoltării bazei energetice a economiei și Sistemului electroenergetic național. În structura consumurilor interne anuale de energie primară ponderea mare o deține consumul industriei (80—85%) care se accentuează pe măsură ce se dezvoltă procesul de industrializare (graficul nr. 1).

Dezvoltarea bazei energetice și asigurarea necesarului de combustibili și energie electrică

PREVEDERILE planului cincinal aprobat pentru anii 1976—1980 pun în centrul atenției accelerarea procesului de făurire treptată a unei structuri moderne și eficiente a întregii economii, asigurarea în toate domeniile de activitate a condițiilor pentru valorificarea cît mai înaltă a resurselor materiale și a potențialului de muncă, asimilarea și cuprinderea în procesul de dezvoltare a tuturor ramurilor economiei a celor mai noi cuceriri ale tehnicii și științei. Cu deosebire, dezvoltarea puternică a forțelor de producție și a bazei tehnico-materiale, care trebuie să asigure creșterea în ritm înalt a producției de bunuri materiale, implică transformarea radicală și perfecționarea tehnologiilor, modernizarea și ridicarea nivelului calitativ și tehnic al producției industriale. Problema esențială este aceea a asigurării, pe toate căile, a creșterii eficienței economice în procesele de producție și în toate sectoarele de activitate, ridicarea eficienței investițiilor și a utilizării materiilor prime, combustibililor și energiei, a materialelor și a fondurilor fixe.

Planul aprobat pentru cincinalul 1976—1980 prevede, în esență, următoarele sarcini fundamentale în ceea ce privește dezvoltarea bazei energetice a economiei și asigurarea consumurilor de combustibili și energie electrică:

● Acoperirea necesităților de combustibili și energie pentru toată economia și pentru nevoile populației trebuie să se realizeze în măsură maxim posibilă cu resurse primare de energie din producția internă. La nivelul anului 1980 necesarul total de energie primară urmează să fie acoperit din resurse interne în proporție de 75% (tabelul nr. 1). În acest scop s-a prevăzut extinderea forajului de mare adâncime pentru țitei și gaze și începerea lucrărilor de foraj pe Platforma continentală a Mării Negre. De asemenea, vor fi continuate și extinse lucrările de cercetare pentru descoperirea de noi rezerve de cărbuni și pentru dezvoltarea exploatarea zăcămintelor de ulei din Valea Jiului și de lignit din Oltenia;

● Modificarea în continuare a structurii resurselor de energie primară din producție internă, în sensul prezervării hidrocarburilor pentru a fi folosite o perioadă cât mai lungă de timp ca materii prime în industrie și dezvoltării accentuate și cu prioritate a extracției cărbunilor energetici și cocsificabili, valorificării și sistorilor bituminoase, accelerării amenajării potențialului hidroenergetic. În această perioadă va începe construcția de centrale nucleare (tabelul nr. 2);

● În domeniul utilizării combustibililor și energiei, aplicându-se măsuri pentru introducerea în toate ramurile a utilajelor și tehnologiilor cu randamente termice și energetice ridicate, trebuie să se realizeze o scădere a consumurilor specifice energetice cu cel puțin 20% la combustibili și cel puțin 12% la energie electrică. Pentru aceasta cercetarea științifică din domeniul tehnic va trebui să fie orientată, cu prioritate, spre elaborarea de noi tehnologii, care să conducă la valorificarea superioară a resurselor naturale și a combustibililor, la reducerea consumurilor specifice și sporirea eficienței economice în folosirea tuturor formelor de energie. Călea principală în acțiunile de înnoire a tehnologiilor și de economisire strictă a combustibililor, prin ridicarea randamentelor termoelectrice ale instalațiilor consumatoare, care constituie obiectivul central al activității pentru asigurarea echilibrului balanței energetice generale a economiei, trebuie să o constituie valorificarea resurselor energetice secundare din industrie. Pentru fructificarea acestor resurse s-au prevăzut în proiectul de plan pentru anii viitori, cantități, pe ministere și pe ani, care conduc la o economie în echivalent energie primară de 7.1 mil. t. c.c. în 1976 (5.3 mil. t. c.c. în 1975) și de aproape 11 mil. t. c.c. la nivelul anului 1980;

● Consumul total intern de resurse primare energetice se prevede să crească la peste o sută de milioane tone combustibil convențional în 1980 (inclusiv purtătorii de energie primară folosiți ca materii prime în industria chimică și industria metalurgică), iar consumul intern de energie electrică

se prevede să crească până la maximum 75 miliarde kWh în 1980;

● Consumurile specifice energetice medii anuale în industrie trebuie să scadă în continuare, ca efect al tuturor măsurilor de perfecționare a tehnologiilor de producție și a instalațiilor de utilizare a combustibililor și energiei electrice, până la 92 tone combustibil convențional energie primară și maximum 50 mii kWh energie electrică la 1 milion lei valoare de producție industrială;

● În raport cu creșterea producției de energie electrică, se prevede dezvoltarea capacității centralelor electrice cu 6 000—6 500 MW, într-o structură în care ponderea cea mai mare o au agregatele cu cazane funcționând cu cărbuni inferiori (3 700 MW) și hidroagregate (1 800 MW). Noile capacități ale centralelor care vor funcționa pe bază de cărbune vor fi amplasate în zonele învecinate bazinelor în care se extrag lignitul și sisturile bituminoase — în Oltenia și în zona Anina, pentru a se micșora la maximum cheltuielile cu transportul cărbunilor la termocentrale. Puterea nouă prevăzută a fi instalată în termocentralele cu turbine de abur de condensatie va fi realizată cu grupuri de mare putere unitară (330 MW) și va fi concentrată în centrale cu capacități mari de producție (1 700—2 500 MW), pentru a se putea obține scăderea investițiilor specifice, a consumurilor de combustibili și a cheltuielilor anuale de exploatare;

● O atenție deosebită se acordă programului de amenajări hidroenergetice, pe Dunăre și riurile interioare, avându-se în vedere că în acest fel se economisesc combustibilii minerali clasici. În cincinalul 1976—1980 se vor construi și pune în funcțiune centrale hidroelectrice cu o putere de 1 800 MW, în aceeași perioadă realizându-se lucrări de construcții într-un volum care să asigure punerea în funcțiune în cincinalul 1981—1985 încă a unei puteri în centralele hidroelectrice de cel puțin 2 750 MW. La nivelul anului 1985 se prevede a se ajunge la punerea în valoare a cel puțin 83% din potențialul economic amenajabil, iar până în 1987 la valorificarea integrală a acestui potențial (graficul nr. 2). În anii următori puterea nouă electrică ce se instalează în centralele electrice este bazată pe folosirea cărbunilor inferiori, energiei hidro și, după 1980, și a energiei nucleare;

● Producerea combinată de energie electrică și termică în centralele electrice de termoficare constituie o soluție eficientă de economisire a combustibililor, la nivelul economiei naționale. Avându-se în vedere avantajele economice importante pe care le prezintă producerea combinată de energie electrică și termică, mai mult de 1 000 MW din puterea nouă ce se instalează în centrale termoelectrice se va realiza cu agregate de termoficare.

Termoficarea industrială și urbană prezintă o eficiență economică ridicată, care se traduce în economii de ordinul a 23—26% la valorile de investiții, 20—24% la cheltuielile anuale de producție și reduceri de 15—20% la consumuri efective de combustibil, în soluția producerii combinate de energie electrică și termică față de producerea acelorași cantități de energie electrică și termică în instalații separate cu cazare și grupuri generatoare cu turbine de condensatie. Se prevede extinderea termoficării industriale și urbane, amplasându-se marii consumatori de energie termică din industrie în vecinătatea centralelor electrice de termoficare. Pe cele 17 platforme industriale existente și în localitățile în care funcționează distribuții de energie termică prin termoficare se vor extinde rețelele termice cu cel puțin 600 km în anii 1976—1980. Crearea de noi platforme industriale, în cadrul cărora se va realiza termoficarea integrală, va asigura în tot mai mare măsură energia termică necesară consumatorilor;

● Prin concentrarea puterii în centrale electrice mari, prin folosirea de agregate energetice cu puteri unitare din ce în ce mai mari, dotate cu cazane și aburi cu parametri tehnici foarte ridicați, care țin pasul cu nivelul tehnic mondial, prin o mai rațională exploatare a instalațiilor și prin perfecționarea continuă a calificării cadrelor care lucrează în industria energiei electrice, s-a putut obține în precedenții 20 de ani o scădere accentuată a consumului specific de combustibil pe kWh produsă; de la 723 gr. c.c./kWh în 1955, la 407 gr.c.c. în 1965 și se ajunge la cel mult 327 gr. c.c./kWh în 1975. Pentru perioada următoare de 5 ani se prevede ca acest consum specific să scadă până la 315 gr. c.c./kWh în 1980;

● Sistemul electroenergetic național de transport și distribuție de energie electrică a fost transformat structural prin crearea suparețelei de foarte înaltă tensiune de 220 kV, și 400 kV, care unifică într-un singur ansamblu energetic tot teritoriul țării. În distribuția regională de energie electrică tensiunea prioritară a devenit cea de 110 kV, dezvoltându-se și ridicându-se nivelul tehnic al rețelelor locale de medie și joasă tensiune. Sistemul electroenergetic național cuprinde astăzi aproape 300 mil km de rețele aeriene și subterane, din care 16 mil km linii de transport de 110—220—400 kV. În concordanță cu creșterea puterii instalate în centralele și stațiile electrice de transformare este prevăzută dezvoltarea în anii 1976—1980, atât a liniilor electrice de transport, cât și a rețelelor de distribuție.

În scopul reducerii pierderilor tehnologice de energie electrică în linii și rețele electrice precum și pentru micșorarea

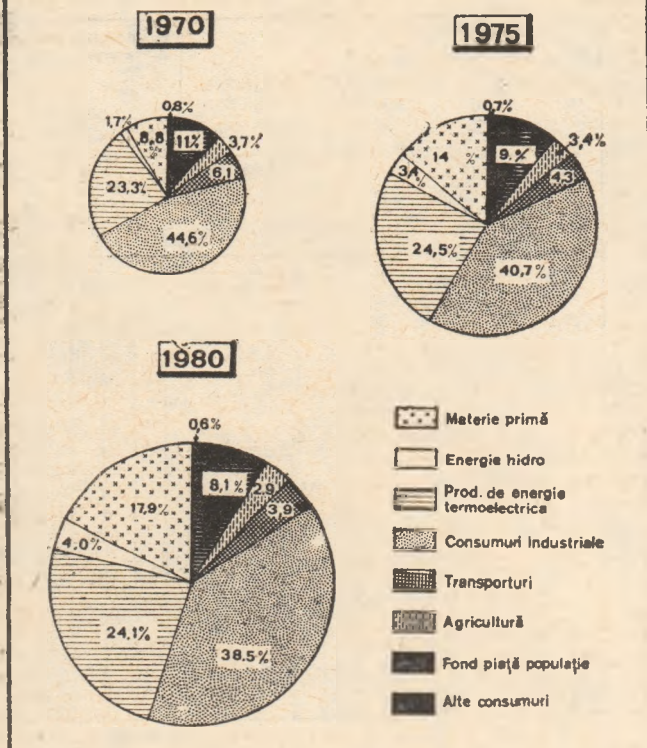
Tabel nr.1

Proveniența resurselor de energie primară cu care țările europene își acoperă necesitățile de consum anuale

	Realizări în anul 1974		Prevederi pentru anul 1980	
	Resurse din producție internă	Resurse import	Resurse din producție internă	Resurse import
R.S. ROMANIA	86	14	75	25
R.P. Bulgaria	41	59	37	63
R.S. Cehoslovacă	70	30	62	38
R.D. Germană	72	28	63	37
R.P. Polonă	85	15	72	28
R.P. Ungară	60	40	52	48
R.S.F. Iugoslavia	61	39	55	45
Anglia	50	50	41	59
Austria	37	63
Belgia	14	86
Danemarca	-	100	-	100
Elveția	17	83
Finlanda	6	94
Franta	24	76	19	81
R.F. Germania	44	56	40	60
Grecia	27	73	22	78
Italia	12	88
Norvegia	37	63
Olanda	41	59
Portugalia	11	89
Spania	22	78
Suedia	12	88

STRUCTURA CONSUMURILOR ENERGETICE PRIMARE INTERNE IN R.S.R. IN PERIOADA 1970-1975-1980

Graficul nr. 1

costului transportului energiei de la centralele electrice de producție la centrele principale de consum ale Sistemului, se amplifică programul de ridicare a nivelului tensiunilor de transport și distribuție. Creșterea puterilor transportate în sistemul interconectat face necesară, pentru a se micșora pierderile tehnologice, trecerea la nivelul de tensiune de 400 kV într-o mare parte a rețelei de linii de foarte înaltă tensiune și construirea de noi linii de 220 kV și 400 kV. Sînt elaborate, de asemenea, programe pentru dezvoltarea și modernizarea rețelelor electrice județene și orașenești de distribuție, pentru asigurarea alimentării consumatorilor cu un grad ridicat de siguranță.

Diminuarea consumurilor specifice pe unitatea de produs — o cerință permanentă

PROBLEMA esențială a îmfăptuirii prevederilor planului pe 1976-1980 în sectorul combustibililor și energiei electrice este aceea a asigurării scăderii consumurilor specifice cu care se

Tabel nr. 2

Structura resurselor cu care se asigură consumurile interne de energie primară (inclusiv materia primă pentru industria chimică și cărbunii cocsificabili pentru industria metalurgică)

	- în procente din consumul total intern anual -		
	1970	1975	1980
• Cărbuni (inclusiv șisturi bituminoase)	16,7	19,6	26
• Țiței	20,5	28,1	31
• Gaze naturale	55,6	45,6	37
• Energie hidro	1,7	3,5	4,4
• Lemn și alți combustibili inferiori	5,5	3,3	1,6

realizează producția bunurilor materiale, inclusiv producția de energie electrică, în proporțiile și ritmurile prevăzute în plan. Calculele analitice pe ramurile industriei arată că în cincinalul care urmează este posibil și necesar să se realizeze următoarele scăderi ale consumurilor specifice raportate la 1 milion lei valoare de producție industrială (tabelul nr. 3).

Este evident că aceste scăderi trebuie să se obțină atît prin îmbunătățirea structurii și creșterii valorii producției industriale, cit și prin îmbunătățirea radicală a instalațiilor consumatoare și a condițiilor în care sînt folosiți combustibilii și energia electrică. Toate ministerele, centralele industriale, consiliile populare județene și întreprinderile trebuie să acorde, cu convingere și perseverență, atenția necesară aplicării măsurilor de raționalizare a consumurilor de combustibili și de energie electrică, de recuperare și valorificare a resurselor energetice secundare, în scopul ridicării randamentelor termoelectrice cu care sînt folosiți combustibilii. Aceasta este calea sigură pe care se poate realiza partea cea mai mare din economia de combustibili primari și micșorarea consumurilor specifice de combustibil.

În paralel cu procesul de modernizare a structurii industriei, valorificarea superioară a resurselor prin introducerea largă a progresului tehnic în toate ramurile economiei naționale, trebuie să se realizeze programele stabilite și măsurile destinate să economisească combustibilii și energia, ținîndu-se seama că în cadrul completărilor resurselor cu care se asigură consumurile interne sînt necesare și importuri de purtători de energie. Sînt cîteva aspecte foarte concrete asupra cărora trebuie să fie orientată atenția organelor care aplică în practică politica de economisire a energiei, și anume:

I. Studiile și calculele tehnicienilor și oamenilor de știință sînt unanime în a constata că randamentul global net cu care sînt folosiți combustibilii pe ansamblul economiei nu depășește 35-40%. Aceasta înseamnă că mai puțin de jumătate din energia primară pe care o transformăm în căldură și în alte forme de energie este folosită util, restul pierzîndu-se în mediul inconjurător.

Procentele de conținut de căldură în gazele de ardere care se evacuează în atmosferă din totalul căldurii introduse în cuptoarele industriale prin combustibilii consumați sînt foarte mari, îndeosebi în ramurile industriilor metalurgică, construcții de mașini, materiale de construcții, ceramică și sticlă. Îmbunătățirea acestor randamente și micșorarea pierderilor de căldură nu se pot face prin măsuri organizatorice sau administrative, ci numai prin modernizarea instalațiilor, completa-

Tabelul nr. 3

Procentul de scădere a consumurilor medii specifice în anul 1980 față de 1975.

Ramura industrială	— la combustibili — %	— la energie electrică — %
Extractivă minieră	20	2
Industria metalurgică	20	16
Industria construcțiilor de mașini grele	29	24
Industria electrotehnică	16	23
Industria chimică	17	20
Industria lemnului și materialelor de construcții	13	5
Industria usoară	14	12
Industria alimentară	17	12

rea lor cu arzătoare de mare randament și cu aparatajul necesar pentru reglarea științifică a arderii, precum și cu instalații de recuperare în cit mai mare măsură a căldurii din gazele de ardere care se risipesc în atmosferă.

II. Principalele măsuri pentru creșterea randamentelor la cazane, cuptoare și instalații cu flacără directă sînt acelea care asigură reglarea arderii. Perfecționarea arzătoarelor și a injectoarelor, introducerea și menținerea în stare normală de funcționare a instalațiilor automate de reglare și de supraveghere continuă a proceselor de ardere sînt o necesitate imperioasă. Experiența arată că la toate instalațiile de cazane și cuptoare, prin automatizarea reglajului arderii — a admisionii corecte de aer și de combustibil — se obțin scăderi cu 25-30% a consumurilor specifice de combustibil. Este inadmisibilă tendința de a se justifica consumurile ridicate de combustibili prin neasigurarea în instalații a aparatajelor de reglaj, comandă, măsură și control a proceselor de ardere, după cum nu poate fi admisă mentalitatea că automatizarea acestor procese este indicată numai pentru cazanele și cuptoarele industriale de capacități mari.

III. Dacă o instalație produce abur industrial pentru utilizări la mai multe temperaturi și presiuni, asigurarea corespundenței corecte între sursele de abur și consumuri trebuie să se facă numai prin destinderi intermediare în turbine de abur, judicios dimensionate în acest scop, obținîndu-se astfel

și o producție de energie electrică, nu o creștere aserțiabilă, de 10-12%, la randamentul termoeconomic. Se realizează astfel o producere combinată de energie electrică și termică cu intermediere nu există, dar procesul termoeconomic permite în ridicată eficiență economică. Acolo unde asemenea turbine condiții tehnico-economice această completare a instalației, ea trebuie să fie realizată fără întârziere.

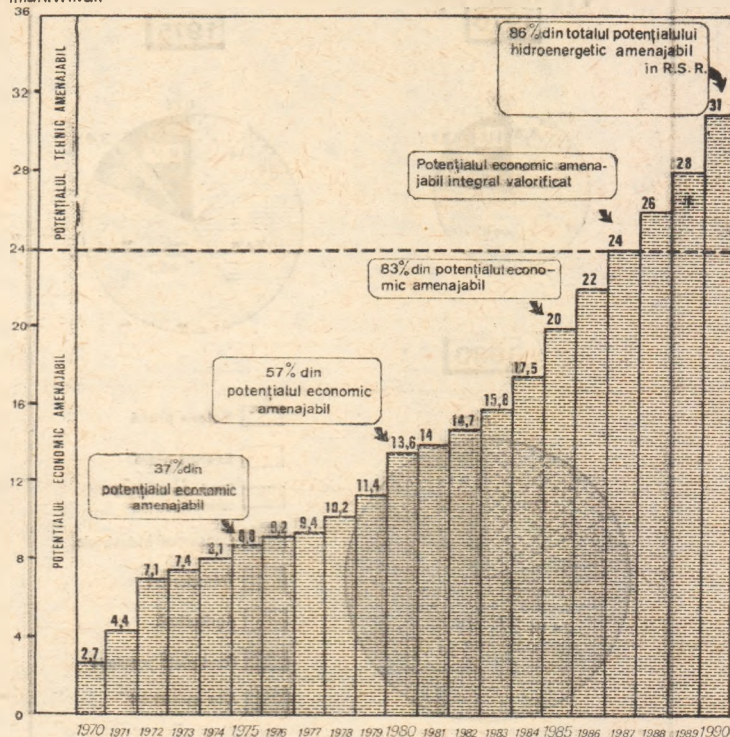
IV. Pierderile prin radiație în mediul înconjurător, îndeosebi din cuptoarele industriale, sînt condiționate de suprafața exterioră a cuptorului, de nivelul temperaturii interioare de lucru și de calitatea izolațiilor termice. Mărimea acestor pierderi variază, în funcție de calitatea izolațiilor, între 4 și 20% din totalul combustibililor utilizați în aceste instalații. La cuptoarele Martin aceste pierderi sînt de 13-14%, la furnale 4-5%, la cuptoarele de cocs 7-9%, la cuptoarele de clincher pentru fabricarea cimentului 15-20%, la cuptoarele din industria sticlei și materialelor ceramice 13-15%. Se poate aprecia mai bine importanța energo-economică a micșorării acestor pierderi, dacă se are în vedere faptul că instalațiile respective funcționează cu combustibili superiori și foarte costisitori, cu puteri mari calorice — păcură, gaze naturale și cocs. Prin întreținerea perfectă a izolațiilor termice se poate obține o foarte importantă economie de combustibili primari, micșorîndu-se cu 70-80% pierderile prin radiație.

V. O realitate care implică o activitate de mare răspundere pentru factorii de conducere din toate întreprinderile, îndeosebi din ramurile industriale mari consumatoare de combustibili, o constituie faptul că mai mult de jumătate din cantitățile totale de combustibili care sînt introduse în instalațiile industriale sînt trimise în atmosferă prin gazele de ardere. Așa cum s-a arătat, gazele de ardere care sînt evacuate în atmosferă de la instalațiile de cazane și cuptoare industriale, la temperaturi ridicate, conțin o cantitate mare de căldură sensibilă, care în loc să fie evacuată în atmosferă este avantajos economic să fie recuperată în cel mai mare măsură și readusă în circuitele de utilizare. Cel puțin 40-50% din cantitățile mari de căldură conținute în gazele care se evacuează în atmosferă sînt recuperabile în condiții de eficacitate economică foarte ridicată, și pot fi readuse în circuitele de utilizare termoeconomică. Această căldură poate fi preluată într-un fluid, printr-un recuperator corespunzător dimensionat, pentru a se produce abur sau apă fierbinte destinate unor folosințe utile: sere, încălziri urbane, de hale industriale și locuințe, apă caldă pentru utilizări menajere. În tabelul nr. 4 sînt prezentate rezultatele unor calcule de evaluare a posibilităților de recuperare a căldurii din gazele de ardere care sînt evacuate în atmosferă, la nivelul consumurilor din 1975 în economia noastră, exprimate în echivalentul lor în combustibili primari.

Practica din numeroase țări arată că, la recuperări de peste

PROGRAMUL DE AMENAJARE A POTENȚIALULUI HIDROENERGETIC AL R. S. ROMÂNIA

Capacitatea de producție în centrale hidroelectrice
mld. kWh/an

5000 tone comb. conv. pe an, cheltuielile de investiții și de exploatare anuală a instalațiilor de recuperare și valorificare a căldurii sensibile din gazele care se evacuează la coș, reprezintă numai 30-35% din cheltuielile cu care se pot obține combustibili primari în echivalentul economic anual realizat.

VI. Cantități importante de căldură se pierd prin apele de răcire, care sînt evacuate în albiile riurilor și în canale. Evaluările calculate conduc la concluzia că 5-6% din consumurile totale anuale din cuptoarele industriale și instalațiile termoeconomice se regăsesc în forma de căldură evacuată prin apele de răcire.

VII. O cantitate mare de căldură este conținută în unele produse semifabricate, care ies din procese tehnologice la o temperatură ridicată, unele la mai mult de 400°C: cocsul metalurgic, zgurile din cuptoarele metalurgice, lingourile, clincherul în fabricarea cimentului și din care mare parte din căldura sensibilă conținută poate fi recuperată și folosită în instalații de producere de apă caldă.

VIII. Trebuie să dăm o atenție mai mare, să asimilăm și să folosim în practică, procedee tehnologice moderne care economisesc combustibilii și energia, cum sînt: pompele de căldură, transformatoarele de abur, cicluri combinate gaze-abur în centrale termoelectrice, valorificarea în centrale termice de încălzire urbană a deșeurilor menajere, încălzirea și alimentarea locuințelor cu apă caldă folosindu-se încălzitoare electrice de apă prin acumulare (în orele de noapte).

IX. În aceste probleme de determinare de randamente, măsurări ale consumurilor specifice, reglare corectă a proceselor de ardere, calcularea cantităților de căldură care se pierd în atmosferă și în apele de răcire, trebuie să se lucreze cu competență, perseverență și convingere profesională. Este absolut necesar ca realitatea concretă să fie constatată prin măsurători și calcule termoeconomice, în cadrul bilanțurilor energetice întocmite pe secții și pe ansamblul fiecărei întreprinderi. Singurul mijloc cu adevărat eficace de determinare a cauzelor și a părților din instalații în care se produc pierderile și risipele de combustibili îl constituie bilanțul energetic, a cărui întocmire obligatorie este stabilită prin lege.

Îndeplinirea prevederilor referitoare la scăderea în cincinalul 1976-1980 a consumurilor specifice de combustibili și energie electrică, încadrarea consumurilor în cantitățile alocate și în structura formelor de energie stabilite prin planul aprobat pentru fiecare ramură a economiei, sînt condițiile care asigură echilibrul resurselor și consumurilor în cadrul balanțelor energetice. De aceea, este necesar să se acorde toată atenția acestor probleme, ținîndu-se seama că, pe măsura avansării în timp, rezolvarea problemelor energiei și combustibililor va fi mai grea și va necesita eforturi materiale din ce în ce mai mari.

ing. Ioan V. HERESCU

Tabelul nr. 4

Possibilități de recuperare a căldurii din gazele de ardere evacuate în prezent în atmosferă

	Temperatura medie a gazelor de ardere °C	Cantitatea de căldură minimă calculată care ar putea fi recuperată anual din gazele care se evacuează la coșul tone comb. conv./a
Cuptoare Martin cu încălzire cu gaze și păcură	600 - 700	500
Convertizoare din oțelării	1150-1200	300
Cubulouri din turnătorii	500 - 650	280
Cuptoare pentru topirea metalelor și aliajelor metalice	1150 -1250	440
Cuptoare de forje pentru oțel	1100 -1200	340
Cuptoare adînci pentru țagăle și brame	1000 -1100	190
Cuptoare de recoacere	600 - 700	170
Cuptoare de cocs	250 - 380	280
Secții de laminare - ind. metalurgică	900 -1000	1000
Cuptoare de tratamente termice	400 - 680	280
Cuptoare cu cuve de topire a sticlei	500 - 860	120
Tratare termică geamuri și produse din sticlă	400 - 500	135
Cuptoare pentru arderea portelanului și falanșei	300 - 600	260
Cuptoare de clincher din fabricile de ciment	500 - 550	600
Cuptoare de ardere cărămizi	250 - 350	350
Instalații de uscare fabrici de cărămizi	180 - 300	440
Cazane industriale de producere de abur	300 - 380	800
Cuptoare rotative pentru pregătirea minereurilor	280 - 380	285
Cuptoare pentru reîncălziri de țagăle, blumuri, plăci, table și bare	385 - 410	180
Cuptoare de revenire pentru țagăle și lingouri	350 - 400	110

REALIZĂRI DE PRESTIGIU DEPĂȘIRI SUBSTANȚIALE ALE PLANULUI ȘI ANGAJAMENTELOR

DESFĂȘURAREA întrecerii socialiste pentru realizarea cincinalului înainte de termen creează un prilej continuu de consemnare a unor realizări deosebite în muncă, în lupta pentru realizarea în bune condiții a tuturor obiectivelor și sarcinilor concrete trasate de documentele Congresului al XI-lea al P.C.R., de lucrările Plănării comune a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României din 21—22 iulie a.c.

Sărbătoarea de la 23 August amplifică pe trepte mai înalte rezultatele bune obținute în producție în toate întreprinderile,

cu manifestare de cinstită prin muncă a zilei Eliberării. Numeroase unități economice au venit de curând să se adauge celor câteva sute în care cincinalul înainte de termen a devenit o realitate.

Încercind o conturare a dimensiunilor complexe ale întrecerii socialiste și a rezultatelor obținute în acest an hotărâtor pentru depășirea prevederilor actualului cincinal, dar și pentru cel viitor, REVISTA ECONOMICĂ prezintă o analiză efectuată în ramuri de o deosebită importanță pentru economia națională: metalurgie și construcția de mașini.

Producție fizică suplimentară pentru nevoile economiei naționale și export

ÎNCĂ de la început apare necesar a fi evidențiate ritmurile înalte de creștere a producției care se înregistrează an de an în toate întreprinderile metalurgiei și construcției de mașini. Valorificând superior gradul înalt de înzestrare tehnică de care dispun, experiența bogată câștigată în decursul anilor, colectivele de oameni ai muncii au înregistrat — în ansamblu — în perioada ce a trecut din acest an rezultate cert favorabile. Lucrătorii din întreprinderile metalurgiei, din cele constructoare de mașini grele, precum și de mașini-unelte și electrotehnice au depășit prevederile planului producției globale pe primele 7 luni a.c. Departate de a fi doar o simplă înregistrare în scripte, aceste producții suplimentare s-au materializat în perioada analizată, într-o gamă largă de produse de primă necesitate pentru economia națională și pentru creșterea exporturilor. Printre ele se numără: 84.343 tone coals metalurgice, 38.244 tone fontă, 23.244 tone oțel, 81.670 tone laminate finite pline, 730 buc. autocamioane și autotractoare, peste 880.000 buc. rulmenți, mașini-unelte etc.

Desigur, în obținerea acestor rezultate de ansamblu, efortul și contribuția unităților economice au fost diferite. Pentru a evidenția aportul fiecărei întreprinderi, în dorința de a intensifica spiritul de emulație prin cunoașterea celor mai bune realizări din cadrul ramurii, a fost realizată de către comisiile organizațiilor sindicale și conducerile centrelor industriale, cu sprijinul Comitetului Uniunii Sindicatelor din metalurgie și construcția de mașini, precum și al ministerelor respective o clasificare a întreprinderilor după locul pe care îl ocupă în întrecerea pentru realizarea prevederilor de plan și a angajamentelor asumate pe 1975. La desemnarea frunțășilor (tabelul nr. 1), s-a avut în vedere nivelul la care au fost realizate sarcinile pe primele șase luni din acest an corelat cu proporția realizării în această perioadă a angajamentului anual. Criteriile folosite și modul de acordare a punctajului sînt aceleași pe care le-am folosit în prezentarea clasamentului întocmit pentru trimestrul I a.c. (vezi „Revista economică” nr. 19 din 9 mai 1975).

Desigur, comentariul poate constata cu satisfacție prezența în fruntea listei, în

fiecare centrală, a unor colective de muncă cu experiență mai îndelungată, alături de altele mai tinere. Întreprinderea „Cio-canul” Nădrag, cea de alumina Oradea, Întreprinderea „Cablul românesc” Ploiești, Întreprinderea de piese auto Iași, cea de piese de tractoare și mașini agricole din Galați, Întreprinderea „Armătura” Cluj-Napoca, Întreprinderea „Hidromecanică” Brașov, Șantierul naval Galați, Întreprinderea „Rulmentul” Brașov, „Automatică” București, reprezintă câteva exemple semnificative pentru valoarea, competența și responsabilitatea celor care se află, în intervalul analizat, pe locuri frunțășe în întrecere. De asemenea, putem aprecia pozitiv constanța cu care marea majoritate a unităților frunțășe identificate la sfîrșitul trimestrului I din acest an au reușit să se mențină în continuare în primele rânduri ale clasamentului.

O analiză atentă a nivelului realizării angajamentelor pune în valoare, în numeroase întreprinderi depășiri mari și foarte mari ale sarcinilor suplimentare asumate pe întregul an. Ca urmare, numeroase unități economice din aceste ramuri, apreciind că dispun încă de importante posibilități de suplimentare a angajamentelor, au hotărît să realizeze noi și importante producții suplimentare în cinstea zilei de 23 August și în continuare pînă la sfîrșitul anului.

Implicații calitative ale corelației efort-efect

REZULTATELE de prestigiu obținute reprezintă, desigur, rezultanta unor acțiuni comune și continue, a căror evidențiere este de natură să contribuie în bună măsură la extinderea și amplificarea experienței acumulate. Care au fost principalele direcții de acțiune? Cum este concepută în continuare amplificarea preocupărilor pentru menținerea sau dobîndirea unui loc frunțăș în întrecere?

● **ÎNNOIEREA PRODUCȚIEI, RIDICAREA CALITĂȚII.** În întreprinderile analizate, ca și în întreaga economie românească, un accent deosebit s-a pus pe creșterea aportului potențialului propriu creativ, concomitent cu scurtarea ciclurilor de cercetare-proiectare-introducere în fabricație a produselor noi și cu reducerea sub-

stanțială a ponderii produselor importate. Bunăoară, metalurgia a trecut la realizarea unui program complex de asimilare și producere în țară a unor sortimente valoroase de laminate cum ar fi: anumite țevi, table inoxidabile și refractare, țevi și profile din neferoase pentru utilaje tehnologice, bare trase etc. În industria construcțiilor de mașini, prin îndeplinirea programelor de asimilare a unei game largi de compresoare, pompe, aparatură hidropneumatică, elemente de automatizare etc., prin executarea și livrarea de utilaje și linii tehnologice complexe, care asigură valorificarea cu circa 40—50% mai mare a tonei de metal decît la utilaje izolate a sporit aportul acestei ramuri la înzestrarea tehnică a economiei naționale cît și la livrările către export.

● **SPORIREA PRODUCȚIEI LA EXPORT** a constituit o altă direcție de concentrare a eforturilor. În centrul atenției se situează produsele cu pondere mare în graficele de export: tractoare, utilaje petroliere și piese de schimb, utilaje tehnologice ș.a. Confruntată cu piața externă, producția destinată acestui sector presupune în continuare acțiuni complexe pentru realizarea unor producții elastice, capabile să răspundă operativ necesităților partenerilor externi.

● **REDUCEREA IMPORTURILOR** reprezintă un alt imperativ care stă în fața întreprinderilor noastre, posibil de realizat prin valorificare superioară a însemnatelor rezerve potențiale proprii. În acest sens, în cadrul unităților economice ale industriei metalurgice și construcțiilor de mașini a fost sporită contribuția propriilor întreprinderi la dotarea noilor secții și ateliere. Reducerea importurilor este și va fi asigurată prin devansarea asimilării de noi tipuri de oțeluri, de utilaje în producția internă, a mașinilor-unelte cu clase superioare de precizie, precum și a unor motoare și aparataje electrice cu grade superioare de protecție la coroziune, creșterea volumului de utilaje realizate prin autodotare etc.

În ce privește piesele de schimb, necesare întreținerii și reparării mașinilor și utilajelor achiziționate din import apare necesară o intensificare a asimilării acestora în producția internă.

● **CREȘTEREA GRADULUI DE VALORIFICARE A MATERIEI PRIME** — a reprezentat o altă acțiune importantă pentru desfășurarea activității productive pe coordonatele eficienței. Astfel, la utilizarea superioară a materiei prime și a mate-

Intreprinderile care s-au situat în fruntea întrecerii socialiste pentru îndeplinirea și depășirea planului pe semestrul I 1975 în resursele industriilor metalurgice și construcții de mașini

- CLASAMENT - (5) Tabelul nr.1

Loc în clasament	Ministerul Centrului Intreprinderii	REALIZĂRI											
		Producția globală		Producția marfă		Productivitatea muncii		Cheltuieli la 1000 lei prod.marfă		Beneficii		Export	
		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Min. Industriei Metalurgice													
Centrula Industriala siderurgică													
1.	Intrep. "Clocanul" Nădreg	107,5	174,2	104,4	96,8	104,8	737,2	99,8	-	105,9	356,0	-	-
2.	Combinatul Siderurgic Resița	103,2	-	103,9	150,2	102,8	-	99,5	-	120,5	433,0	-	-
Centrula ind. de metale neferoase și rare													
1.	Intrep. de alumina Oradea	103,3	136,9	105,0	242,9	104,3	-	98,4	-	1063,6	265,9	-	-
2.	Intrep. "Laromet" București	106,7	393,7	100,2	39,4	105,4	-	99,9	-	136,5	682,9	-	-
3.	Intrep. "Naferal" București	102,1	78,5	101,9	70,3	101,1	-	98,3	-	142,1	-	106,2	4,0
Centrula ind. de prelucrări metalurgice													
1.	Intrep. "Cablul Românesc" Ploiești	109,4	70,2	108,9	66,5	106,8	244,1	99,6	680,0	212,4	-	103,5	129,3
2.	Intrep. de sirmă, cule și lanțuri Galați	113,0	95,3	111,9	86,4	104,9	251,9	99,2	433,3	159,0	135,9	-	-
Centrula ind. pentru produse refractaze Brașov													
1.	Intrep. Plesse jud. Prahova	106,9	79,0	112,9	88,0	104,1	3654,0	93,6	1686,6	198,7	3456,0	-	-
2.	Intrep. de prod. refractaze Alajd jud. Bihor	108,6	775,2	113,7	1246,6	105,7	510,4	97,6	-	136,3	254,0	-	-
3.	Intrep. de prod. refractaze Bara Mare	106,0	191,5	106,5	198,0	107,3	529,4	99,4	1568,5	122,5	1827,0	-	-
Min. Industriei Construcțiilor de Mașini Galați													
Centrula ind. de autocamioane și turisme Brașov													
1.	Intrep. Plesse auto Iași	108,5	502,6	108,4	455,4	101,0	-	99,9	300,1	115,2	-	-	-
2.	Intrep. "Automecanica" Moreni	101,0	46,7	101,1	260,9	102,5	119,8	96,3	-	110,2	-	-	-
3.	Intrep. "Automecanica" Medias	101,5	120,0	103,8	-	101,5	68,7	99,6	96,6	106,7	-	76,9	-
Centrula ind. de tractoare și mașini agricole													
1.	Intrep. de plesse tractoare și mașini agricole Galați	103,9	46,4	105,6	100,3	101,3	-	98,7	-	102,2	8,4	-	-
2.	Intrep. de mecanică fină Sineia Oradea	101,4	98,0	100,6	63,8	100,7	-	98,7	-	106,1	-	-	-
3.	Intrep. mecanică Oradea	101,3	40,9	100,5	73,0	100,9	-	99,9	-	119,3	11,1	-	-
Centrula ind. de utilaje chimic, petrolier și minier													
1.	Intrep. "Armatura" Cluj-Napoca	103,1	88,7	101,1	161,1	101,1	-	99,6	-	217,3	-	112,3	-
2.	Intrep. mec. de utilaje minier Baia Mare	103,6	-	101,2	297,0	100,6	-	99,7	-	123,3	-	130,6	452,5
3.	Intrep. utilaje chimic "Grivița Roșie" București	101,2	41,3	101,7	43,1	100,2	12,0	87,9	166,6	131,2	185,5	104,6	56,6
Centrula ind. de utilaje energetic, metalurgic și mașini de ridicat													
1.	Intrep. de cazane mici și arzătoare Cluj-Napoca	103,4	100,4	100,4	-	104,0	158,6	98,2	-	165,7	-	135,7	-
2.	Intrep. mecanică "Dr. P. Groza" Brașov	102,2	54,0	105,2	138,8	100,9	-	99,4	-	129,8	-	149,0	-
3.	Intrep. de mașini grele București	104,1	103,7	101,6	49,1	103,2	167,7	99,5	-	116,0	178,2	123,9	151,3
Centrula ind. de utilaje tehnologice și material rulant													
1.	Intrep. "Hidro-mecanica" Brașov	103,1	150,0	100,2	8,1	100,7	103,7	99,5	-	109,5	-	142,2	-
2.	Intrep. "23 August" București	102,4	-	103,2	196,3	100,7	-	97,3	-	100,2	-	105,3	-
Centrula ind. navală													
1.	Santierul naval Galați	103,1	58,9	102,6	174,0	100,6	59,0	96,6	-	131,5	454,0	98,2	-
2.	Intrep. mecanică navală Galați	100,4	12,0	100,0	-	100,4	10,9	96,3	-	108,3	-	-	-
Centrula ind. de rulmenți și organe de asamblare													
1.	Intrep. "Rulmentul" Brașov	101,1	78,7	102,2	86,3	100,5	-	-	-	127,7	-	103,8	126,6
2.	Intrep. de suruburi Brașov	100,8	-	104,8	-	100,7	-	-	-	101,6	-	-	-
Min. Industriei Construcțiilor de Mașini-Unelte și Electrotehnicii													
Centrula ind. de mașini-unelte, mecanică fină și scule													
1.	Intrep. de dispozitive, matrite și scule șchietoare Pogoani	103,1	125,1	101,7	89,1	103,9	192,3	98,0	-	112,1	-	-	-
2.	Intrep. mecanică fină București	104,1	142,6	103,3	88,4	101,2	-	99,5	-	103,9	-	54,2	-
3.	Intrep. de unelte și scule Brașov	100,6	55,2	101,9	175,3	100,7	120,3	99,7	-	102,1	-	115,7	-
Centrula ind. de mașini și aparate electrice													
1.	Intrep. "Alecuro-ceramica" Turda	108,4	154,4	101,3	96,0	105,4	267,9	97,8	-	105,4	-	-	-
Centrula ind. de mașini și materiale electrotehnice													
1.	Intrep. de conductori electrici emilați Zalău	104,4	-	103,4	-	102,9	-	95,5	-	171,1	-	-	-
2.	Intrep. de fabricație și montaj ascensoare București	102,5	78,2	101,4	41,9	103,9	187,7	99,0	-	108,2	-	-	-
Centrula ind. de electronică și tehnică de calcul													
1.	Intrep. pentru tehnica de calcul	108,9	-	105,7	-	108,9	-	99,9	-	100,0	-	-	-
Centrula ind. de echipamente de telecomunicații și automatizări													
1.	Intrep. "Automistica" București	103,8	84,0	105,6	117,9	107,0	-	99,6	-	110,5	-	87,4	-

1) Pața de planul semestrial
2) Pața de angajamentul anual

rialelor metalurgice feroase și neferoase se au în vedere creșterea participării cărbunilor indigeni la fabricarea cocsului de furnal; reducerea consumului de cocs de furnal prin îmbunătățirea încălzirii metalice și a omogenizării maxime a șarjelor; creșterea proporției de aglomerat autofondant etc. În centrul atenției se situează, de asemenea, creșterea ponderii producției de oțeluri aliate, laminarea și livrarea laminatelor și țevilor la limita inferioară a toleranțelor și la lungimi fixe ori multiple, îmbunătățirea coeficientului de utilizare a oțelului în procesul de laminare etc.

Sporirea gradului de utilizare a metalului în construcția de mașini a fost realizată prin creșterea gradului de tipizare a reperelor, subansamblelor, extinderea utilizării materialelor înlocuitoare: metalice prin nemetalice, profile laminate la cald cu profile îndoitte la rece, țevi laminate sau trase cu țevi sudate etc.

O atenție deosebită se acordă și valorificării deșeurilor metalurgice (șutaje și capete de laminate și țevi) prin forjare sau presare, precum și a țunderului, prin introducerea acestuia în mai mare măsură în industria furnalelor.

● UTILIZAREA ÎNTRU-UN GRAD ÎNALT A CAPACITĂȚILOR DE PRODUCȚIE

a fost favorizată în primul rând de măsurile organizatorice adoptate. În cadrul întreprinderilor industriei constructoare de mașini problema eliminării locurilor înguste a reprezentat o preocupare permanentă. Astfel, s-a urmărit o dezvoltare corespunzătoare a unor capacități deficitare. De asemenea, a fost intensificată „densitatea” mașinilor și a utilajelor pe suprafețe disponibile, în paralel cu preocuparea pentru sporirea indicelui de utilizare intensivă a capacității de producție etc.

Dat fiind că realizarea acestor obiective presupune o accentuare a preocupărilor pentru asigurarea și pregătirea forței de muncă, în cadrul industriei constructoare de mașini a fost modernizată baza materială a unităților școlare, a crescut gradul de integrare a învățămîntului cu cercetarea și producția. În cadrul celor trei ministere au fost elaborate — cu participarea Comitetului Uniunii sindicatelor — programe-cadru pe linia perfecționării pregătirii profesionale care au cuprins toate categoriile de personal și nivele de pregătire, fiind stabilite totodată periodicitatea formelor de perfecționare pe domenii de activitate, durata și modalitățile concrete de desfășurare, urmărindu-se creșterea eficienței cursurilor de perfecționare.

Extinderea experienței acumulate, prin adoptarea de măsuri, corespunzătoare, înlăturarea unor neajunsuri acolo unde ele se mai manifestă, reprezintă premise în realizarea cincinalului înainte de termen, în pregătirea temeinică a condițiilor necesare producției viitorului an. Așadar, împlinirea strânsă a prevederilor pentru finalizarea cu succes a prevederilor pe acest an cu crearea condițiilor cât mai favorabile pentru trecerea la îndeplinirea noilor sarcini din viitorul cincinal, constituie o sarcină de prim ordin a fiecărui colectiv de muncă.

Neculaiu MORARU

— președinte —

Gheorghe VIRTEJIANU

— vicepreședinte —

Comitetul Uniunii Sindicatelor din metalurgie și construcția de mașini

CONDOCERE ORGANIZARE

ÎN PERIOADA 15 iulie—10 august a.c. au avut loc adunările generale ale oamenilor muncii și reprezentanților acestora în toate întreprinderile industriale, de construcții, transporturi, în institutele de cercetare și proiectare, în unitățile comerțului socialist de stat și ale cooperăției meșteșugărești. Pe măsura încheierii campaniei agricole de vară, au avut loc adunările generale ale oamenilor muncii din întreprinderile agricole de stat și unitățile cooperative de consum.

Având un pronunțat caracter de lucru, adunările generale ale oamenilor muncii, desfășurate sub conducerea organelor de partid, organizate de comitetele sindicatelor împreună cu comitetele oamenilor muncii, au dezbătut cu exigență, în spiritul hotărârilor adoptate de Congresul al XI-lea al P.C.R., modul cum s-a desfășurat activitatea în primul semestru al anului 1975, au stabilit măsuri corespunzătoare pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor planului național unic de dezvoltare economico-socială pe întreg anul 1975, realizarea înainte de termen a prevederilor actualului cincinal și crearea din timp a tuturor condițiilor materiale necesare îndeplinirii exemplare a sarcinilor de plan pe anul 1976.

Dările de seamă prezentate și discuțiile purtate în adunările generale ale oamenilor muncii au purtat amprenta puternică a orientărilor și indicațiilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, în cuvântarea rostită la încheierea lucrărilor Plenarei comune a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României din 21—22 iulie a.c.

Desfășurate în climatul de puiernică efervescență creatoare și elan patriotic, adunările generale ale oamenilor muncii au dezbătut cu exigență și răspundere revoluționară măsurile ce trebuie luate pentru punerea cât mai grabnică în funcțiune a unităților socialiste de stat, care au suferit de pe urma calamităților naturale și suplimentarea angajamentelor asumate de către toate unitățile economice de stat pentru recuperarea pierderilor provocate de inundații.

Una din caracteristicile adunărilor generale ale oamenilor muncii și reprezentanților acestora a constituit-o participarea largă și competentă a muncitorilor, maștrilor, tehnicienilor, inginerilor, specialiștilor și celorlalte categorii de oameni ai muncii la dezbaterile problemelor și, mai cu seamă, la stabilirea de măsuri pentru îmbunătățirea activității economice și sociale pe acest an și pregătirea tuturor condițiilor pentru realizarea sarcinilor pe anul viitor.

În adunările generale și ale reprezentanților oamenilor muncii la nivelul întreprinderilor, a crescut, comparativ cu perioada similară din anul trecut, numărul de participanți la discuții și al propunerilor făcute. Astfel, în județul Cluj, la adunările generale

DEMOCRATISMUL MUNCITORESC ÎN ACȚIUNE

La nivelul întreprinderii au luat cuvântul 1 750 oameni ai muncii care au făcut peste 1 800 propuneri, în județul Suceava au luat cuvântul 3 095 și s-au făcut 1 533 propuneri, în județul Constanța numărul participanților la discuții a fost de 2 176 iar numărul propunerilor făcute de 2 164, în județul Dimbovița de 1 015 și respectiv — 1 100, în județul Sibiu au luat cuvântul 1 203 lucrători care au făcut 3 300 propuneri, iar în județul Timiș peste 1 500 care au făcut 1 411 propuneri etc. Dacă avem în vedere că adunările generale ale oamenilor muncii și reprezentanților acestora la nivelul întreprinderilor au fost precedate de adunări pe secții, ateliere etc., rezultă că numărul celor care au luat cuvântul cât și al propunerilor făcute este și mai mare. De exemplu, numai în județul Alba, în adunările generale ținute în secții, ateliere și pe întreprinderi au luat cuvântul peste 10 000 oameni ai muncii, care au făcut 8 300 propuneri; în județul Buzău au luat cuvântul peste 4 300 oameni ai muncii care au făcut 3 700 propuneri; în județul Galați au luat cuvântul 5 237 oameni ai muncii, care au făcut 3 802 propuneri; în județul Iași au luat cuvântul 5 893 lucrători care au făcut 3 393 propuneri. Exemple similare se pot da din majoritatea județelor, ele reflectând interesul cu care oamenii muncii participă în calitate de proprietari și producători la conducerea unităților economice.

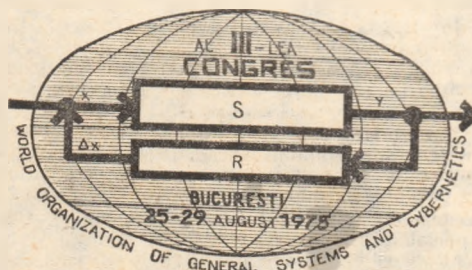
UN LOC IMPORTANT în dezbaterile adunărilor generale l-au ocupat problemele productivității muncii. În întreprinderile industriale au fost criticate neajunsurile manifestate în realizarea prevederilor programelor de creștere a productivității muncii, s-au făcut valoroase propuneri pentru introducerea progresului tehnic, mecanizarea unor lucrări, folosirea mai bună a capacităților și suprafețelor de producție, a timpului de lucru, punerea în funcțiune a noilor obiective și realizarea indicatorilor tehnico-economici proiectați la termenele prevăzute, asigurarea unei aprovizionări tehnico-materiale ritmice, îmbunătățirea organizării producției și a muncii. La Șantierul naval Brăila s-a făcut, de pildă, propunerea pentru urgentarea aplicării dispozitivului pentru prinderea tablelor și a profilelor de rezistență, la Trustul petrolului din județul Argeș, pentru asigurarea unor dispozitive de protecție, a instalațiilor de foraj, la Întreprinderea electrocontact Botoșani s-au făcut propuneri pentru reamplasarea unor mașini, la Întreprinderea mecanică Timișoara s-au făcut propuneri pentru îmbunătățirea colaborării între sectoare, asigurarea unor decalaje corespunzătoare în vederea eliminării pierderilor de timp și creșterii productivității muncii. Numeroase propuneri s-au făcut în întreprinderile din toate județele pentru îmbunătățirea coeficientului de schimburi, eliminarea locurilor înguste din procesele de fabricație, realizarea siguranței în exploatarea mașinilor, și instalațiilor, efectuarea la timp și de calitate a reviziilor și reparațiilor, întărirea ordinii și disciplinei în producție. Propunerile făcute de

SINOPTIC

Cel de al treilea Congres Internațional de cibernetică

București, 1975

CEL de-al treilea Congres Internațional de cibernetică, organizat de Organizația mondială de sisteme generale și cibernetică (World Organization for General Systems and Cybernetics — prescurtat W.O.G.S.C.) va avea loc la București, între 25 și 29 august 1975, sub înaltul patronaj al președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Pentru a înțelege pe deplin semnificația acestui eveniment științific, este indicat a urmări în linii generale istoricul congreselor internaționale de cibernetică. Aceste congrese internaționale se țin la intervale de trei ani, în localități care se schimbă de la congres la congres. Este de remarcat faptul că încă de la primul congres (Londra 1969) țara noastră a avut o puternică reprezentare. Primul congres a coincis ca dată cu aniversarea majoratului legal — după sistemul britanic — al ciberneticii, în anul 1969 împlinindu-se 21 de ani de la publicarea — în 1948 — a volumului „Cybernetics” de că-

tre Norbert Wiener, volum a cărui apariție a declanșat mișcarea cibernetică contemporană. Primul congres s-a desfășurat în clădirea importantă instituiției de învățământ superior din Londra, „Imperial College” și s-a bucurat de sprijinul unor instituții cu o reputație bine stabilită, cum ar fi UNESCO și Biroul Internațional al Muncii etc.

Scopul congresului a fost multiplu: stabilirea ciberneticii ca o știință interdisciplinară; schimbul de informații între membrii comunității internaționale a ciberneticienilor; dezvoltarea legăturilor la scară internațională între ciberneticienii din diferite țări.

Congresul s-a desfășurat sub egida unui Comitet internațional format din savanți de renume din 18 țări. Ca o confirmare pe plan internațional a succeselor pe care le înregistrează cibernetică economică în țara noastră, în Comitetul primului Congres Internațional de Cibernetică au fost aleși ca membrii și acad. prof. Manea Mănescu ca și președintele de atunci al Academiei R. S. România. Lucrările Congresului s-au desfășurat în șapte secțiuni: Cibernetică — definiție și filozofie; Neuro și Biocibernetică; Cibernetică și industrie (automatizări); Urmările sociale și economice ale ciberneticii (inclusiv managementul), Cibernetică și artefactele; Cibernetică și științele naturale, Cibernetică și științele sociale.

La lucrările primului congres de cibernetică de la Londra au participat personalități de renume mondial, cum ar fi prof. Aldo Masturzo, președintele Societății internațio-

oamenii muncii în adunările generale au completat programele de creștere a productivității muncii pe sem. II a.c. și programele de încadrare în sarcina de creștere a productivității muncii pe anul 1976.

REDUCEREA CHELTUIELILOR DE PRODUCȚIE și indeosebi a cheltuielilor materiale a constituit o altă problemă importantă care a stat în centrul dezbaterilor din cadrul adunărilor generale ale oamenilor muncii. Accentul a fost pus pe valorificarea de noi rezerve pentru reducerea consumurilor specifice de materii prime, materiale, combustibil, energie, îndeosebi metal, lemn, piele și alte materii prime și materiale deficitare, pe extinderea utilizării înlocuitorilor, valorificarea mai bună a deșeurilor, întroducerea unui regim strict de economii.

La Combinatul siderurgic Galați s-au făcut propuneri pentru analiza corectă a pieselor de schimb și diminuarea imobilizărilor. La Șantierul naval Drobeta Turnu-Severin, unde s-au înregistrat depășiri ale consumurilor de metal s-au făcut propuneri pentru îmbunătățirea depozitării și întărirea răspunderii în gestionarea materialelor, iar la Întreprinderea metalurgică Căian din județul Hunedoara, pentru îmbunătățirea (la secția cocserie) a sistemului de determinare a consumului de coals și dotarea cu cîntare de benzi.

CALITATEA PRODUSELOR a fost analizată cu răspundere în toate adunările generale ale oamenilor muncii, punându-se accentul pe necesitatea ridicării nivelului tehnic, a calității și fiabilității, perfecționării caracteristicilor tehnico-economice, constructive și funcționale, ale produselor, respectarea disciplinei tehnologice, întărirea controlului de calitate în toate fazele de producție, perfecționarea pregătirii profesionale a muncitorilor, întărirea disciplinei și răspunderii față de calitatea produselor, a tuturor cadrelor, începînd de la concepție și pînă la desfacerea produselor.

La Întreprinderea mecanică Sadu, Întreprinderea confecții și Întreprinderea minieră Motru, în adunările generale, s-au făcut propuneri pentru întărirea controlului și autocontrolului, mărirea răspunderii personale pentru controlul produselor executate, perfecționarea activității de proiectare, de inovare și modernizare a produselor, sporirea competitivității produselor, realizarea exemplară a sarcinilor la export. În adunările generale au fost criticate totodată, unele întreprinderi din industria chimică, textilă, încălțăminte, industria alimentară etc., care au furnizat materii prime și materiale necorespunzătoare din punct de vedere calitativ.

În organizațiile de construcții, în dezbateri, s-a analizat în primul rînd posibilitatea aplicării de noi măsuri care să asigure condițiile pentru scurtarea duratei de execuție și recuperarea rămănerilor în urmă privind punerile în funcțiune a obiectivelor industriale și social-culturale, accelerarea industrializării lucrărilor, folosirea la întreaga capacitate a utilajelor și instalațiilor din dotare, îmbunătățirea organizării lucrărilor de execuție și montaj, gospodărirea judicioasă a materialelor, combaterea risipei, asigurarea și pregătirea forței de muncă, întărirea ordinii și disciplinei, oamenii muncii manifestînd o deosebită grijă pentru buna gospodărire a avutului obștesc.

În unitățile de transporturi dezbaterile și măsurile stabilite au fost îndreptate spre utilizarea rațională a mijloacelor de transport, întărirea disciplinei și siguranței în circulație, reducerea

consumurilor de combustibil și lubrefianți, extinderea mecanizării la operațiile de încărcare și descărcare.

În unitățile agricole de stat, care au terminat campania de recoltare și în care s-au ținut adunările generale, s-a pus accentul pe măsurile ce trebuie luate pentru diminuarea efectelor calamităților provocate de inundații și pentru pregătirea și buna desfășurare a campaniei agricole de toamnă, inclusiv pregătirea producției agricole pentru anul viitor.

La chemarea conducerii partidului, a secretarului general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru recuperarea pagubelor produse de inundații, colectivele oamenilor muncii din toate ramurile economiei au răspuns cu entuziasm, prin angajamente suplimentare care au fost aprobate în adunările generale ale oamenilor muncii. În întreprinderile afectate de inundații au fost stabilite măsuri care să asigure recuperarea cât mai grabnică a pierderilor provocate. În unitățile și județele care nu au fost alecitate de calamități, s-au luat angajamente suplimentare menite să asigure îndeplinirea și depășirea planului pe acest an și a cincinalului înainte de termen.

Suplimentarea angajamentelor pe acest an în cadrul adunărilor generale reflectă spiritul puternic de întraajutorare tovarășească între întreprinderile noastre socialiste, entuziasmul și abnegația cu care oamenii muncii acționează pentru recuperarea pierderilor suferite din cauza calamităților și realizarea obiectivului de importanță națională, îndeplinirea înainte de termen a actualului cincinal.

Un loc central în cadrul adunărilor generale ale oamenilor muncii l-a ocupat dezbaterile sarcinilor planului pe 1976. Pe baza orientărilor de înaltă valoare teoretică și practică, date de Plenara comună a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României, din 21—22 iulie a.c., au fost dezbătute cu înalt simț de răspundere, măsurile ce se impun a fi luate pentru asigurarea tuturor condițiilor necesare îndeplinirii planului primului an al cincinalului 1976—1980. O deosebită atenție a fost acordată măsurilor pentru pregătirea investițiilor pe anul viitor, realizării sarcinii de creștere a productivității muncii, reducerii cheltuielilor de producție, diminuării importurilor și creșterii exportului, asigurării forței de muncă calificate, îmbunătățirii calității produselor, asigurării materiale a planului și a desfacerii producției.

ADUNĂRILE GENERALE au constituit un important prilej în care oamenii muncii și-au manifestat hotărîrea de a întâmpina ziua de 23 August, cea de a XXXI-a aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă, cu noi și importante succese în toate domeniile de activitate.

Comitetele oamenilor muncii din întreprinderi, împreună cu comitetele sindicatelor, cu organele de conducere colectivă din ministere și centrale, cu comitetele uniunilor sindicatelor de ramuri, au datorat de a valorifica cât mai deplin propunerile valoroase făcute de oamenii muncii în cadrul adunărilor generale, astfel încît să se asigure, cu operativitate, rezolvarea tuturor problemelor de care depinde îndeplinirea exemplară a planului și angajamentelor asumate pe acest an, realizarea înainte de termen a actualului cincinal și pregătirea condițiilor necesare îndeplinirii sarcinilor planului pe anul 1976.

Petru DESPOT

nale de medicină cibernetică, dr. W. Grey Walter și prof. Ross Ashby — ambii considerați ca „părinții ai ciberneticii“.

Din partea țării noastre acad. prof. Manea Mănescu a prezentat o comunicare privind aplicarea ciberneticii în conducerea economiei planificate, referindu-se la posibilitatea îmbunătățirii metodelor de conducere și planificare prin introducerea metodelor cibernetică. În lucrare a făcut o descriere operațională a sistemelor de cibernetică economică, după care prezenta unele modele de creștere economică, din analiza cărora se desprindeau o serie de concluzii importante.

Un specialist român a fost prezent cu o lucrare privind conceptul de sistem în cibernetică economică, lucrare în care arăta care sînt principalii operatori care intervin în sistemele industriale.

Alți ciberneticieni români au prezentat lucrări de neurocibernetică, biocibernetică, de creștere economică, țînînd seama de aportul informației, automatizării, etc.

În 1972, cel de al doilea congres internațional de cibernetică, desfășurat în vechiul centru universitar Oxford și-a propus să investească domeniile de interes comun între

cibernetică și sistemele generale, unul din domeniile cele mai noi ale științei, să întărească bazele științifice interdisciplinare ale ciberneticii, cu accent pe teoria sistemelor generale, să determine dezvoltările viitoare în domeniu.

Pe lângă dezbaterile celor șase secții, în linii mari aceleași ca la precedentul congres, lucrările acestui congres au cuprins și două simpoioane: „Cibernetică și automatizarea“ și „Cibernetică și sănătatea“.

Subliniem din nou participarea ciberneticienilor români. Acad. prof. Manea Mănescu a prezentat o comunicare cu titlul „Concepte și tehnici cibernetică de prognoză a dezvoltării social-politice a României“. Un specialist român a prezentat comunicarea „Alocarea resurselor în sistemele cibernetică-economice“. Alte comunicări au fost prezentate de dr. ing. Valeriu Pescaru, dr. C. Bălăceanu, dr. G. Dăna, prof. T. Postelnicu, prof. E. Nicolau, dr. C.V. Negoită etc.

Este de menționat faptul că aceste congrese organizate de Organizația Mondială de Sisteme Generale și Cibernetică se caracteri-

zează printr-un nivel științific ridicat, mult peste nivelul altor congrese de cibernetică la care am putut participa în alte ocazii. Acesta este în bună măsură meritul dr. J. Roze, director general al Organizației, care este un foarte bun manager, ca și un remarcabil cibernetician, autorul mai multor lucrări de specialitate.

Ca o recunoaștere a dezvoltării deosebite pe care o are cibernetică în țara noastră — dezvoltarea studiilor și aplicațiilor la catedra de cibernetică economică și în laboratoarele sale de cercetare precum și în alte instituții — la cel de al doilea Congres, s-a hotărît ca următorul să aibă loc la București, în 1975.

Sîntem convingați că și cel de al treilea congres internațional de cibernetică va marca un succes. Menționăm că la cel de al treilea congres de cibernetică va avea loc ședința de lucru a „Grupului european pentru sisteme vagi (fuzzy)“ — prima manifestare de acest gen pe continentul nostru. Și-au confirmat participarea la lucrările congresului alături de țările menționate în nr. 33 al Revistei economice, delegații din: U.R.S.S., Brazilia, Canada, Japonia, Finlanda, Grecia, Israel.

prof. dr. doc. Edmond NICOLAU

TEORII IDEI

UNUL din elementele care conferă originalitate universal recunoscută gândirii economico-sociologice, filosofice și politice marxiste îl constituie descoperirea și formularea riguros științifică a legilor obiective care guvernează istoria societății, care explică în mod rațional și permite predicția tendințelor fundamentale de evoluție a fenomenelor social-umane, considerate multă vreme ca fiind sustrate principiilor determinismului. Teoriile sociale istorice pre-marxiste, așa cum se știe, cercetau, în cel mai bun caz, numai motivele ideologice ale activității istorice a oamenilor; ele nu dezvăluiau cauzele adinci ale acestor motive, nu admiteau existența unor legi necesare, obiective, în dezvoltarea sistemului de raporturi sociale. De asemenea, teoriile idealiste și mistice atribuiau personalităților, ideilor, intențiilor, dorințelor și voinței lor rolul de cauze principale ale evenimentelor sociale, ignorând rolul decisiv pe care masele l-au jucat în procesul istoric, în procesul economico-social, științific și cultural al umanității.

În viziunea marxistă acțiunea umană, înțelegând prin aceasta în primul

DEOARECE orinduirea socialistă în întregul ei nu ia naștere în mod spontan în sinul celei capitaliste, ci numai și numai ca urmare a cunoașterii și utilizării legilor obiective ale dezvoltării, numai și numai pe baza activității revoluționare unite a clasei muncitoare, țărânimii, intelectualității și altor păături sociale, și rolului conducător al partidului în revoluția și construcția socialismului, misiunea istorică a P.C.R. rezidă în a studia modul de acțiune a legilor sociale în condițiile istorice concrete ale fiecărei țări, de a concepe o lume politică justă și de a acționa în mod organizat pentru înfăptuirea ei practică.

Pornind de la datele realității sociale interne și internaționale, de la spiritul și de la litera învățăturii marxis-leniniste, partidul nostru a formulat teza de mare importanță teoretică și practică, potrivit căreia în condițiile societății socialiste, rămânerea în urmă a conștiinței sociale față de existența socială nu este cituși de puțin inevitabilă, fatală, că partidul, statul dispun de toate condițiile pentru ca, pe baza unei vaste și continue munci politico-educative, să ridice conștiința socială a oamenilor muncii la nivelul noii lor existențe obiective, să transforme ideile înaintate ale socialismului într-o uriașă forță materială, transformatoare. Dealtfel, în genere partidul nostru a adoptat în problema acțiunii diferitelor legi obiective o atitudine realmente științifică, militantă, revoluționară. „Noi comunistii — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — studiem legile sociale obiective, nu pentru a adopta o poziție fatalistă față de acestea, ci, dimpotrivă, pentru ca înțelegând sensul lor, să putem acționa în interesul progresului social, în interesul oamenilor, al victoriei socialismului și comunismului“³⁾.

Astăzi, dispunem nu numai de îndreptarul teoretic elaborat de clasicii, dar și de o experiență economico-socială și politică vastă și inedită care se oferă unor noi generalizări teoretice pe baza principiilor metodologice ale materialismului dialectic și istoric. Este vorba de experiența victoriei revoluției socialiste în 14 țări ale lumii, de experiența bogată și diversificată a operei de făurire, dezvoltare și perfecționare a societății socialiste potrivit particularităților istorice, social-economice, politice și culturale din fiecare țară. Tocmai din această interacțiune între condițiile sociale obiective și creația revoluționară originală a maselor muncitoare, a partidelor comuniste ale fiecărei na-

rind activitatea maselor producătoare de valori materiale și culturale nu este nici a-determinată nici pre-determinată. Marxismul a respins cu argumente științifice atât explicațiile idealist-metafizice și fataliste ale proceselor social-istorice, cât și pe cele mecaniciste, naturaliste. Marx a pus capăt concepției după care societatea ar fi un simplu agregat mecanic de indivizi aflați la discreția dorințelor și voinței anumitor persoane. În puzderia și chiar haosul de fapte și evenimente social-istorice contradictorii, Marx a descoperit — prin forța de abstractizare a teoriei materialist-dialectice și istorice — „repetabilitatea“, regularitatea și resorturile interne ale dezvoltării sociale. Nimeni până la el nu avusese nici îndrăzneala, dar nici temeiul, să afirme că în istorie și societate acționează legi obiective, că succesiunea formațiilor social-economice poate fi concepută ca un „produs istoric natural“.

Punând accentul pe caracterul obiectiv al factorilor determinanți, în ultimă instanță, ai dezvoltării sociale, ai progresului, clasicii marxism-leninismului nu au subapreciat cituși de puțin rolul factorilor subiectivi, al acțiunii con-

științe, organizate a maselor populare, luminate de o ideologie avansată, stimulate de năzuințe și țeluri social-politice cât mai precis formulate și definite.

Marxismul — scria Lenin — se distinge prin imbinarea „unei perfecte lucidități științifice în analiza situației obiective și a desfășurării obiective a evoluției cu cea mai categorică recunoaștere a importanței energiei, creației, inițiativei revoluționare a maselor, precum și, bineînțeles, a diferitelor personalități, grupuri, organizații, partide...“⁴⁾.

Revine tocmai concepției marxist-leniniste meritul de a fi elaborat jaloarele teoretice și orientările metodologice corespunzătoare înțelegerii și explicării științifice a raporturilor dintre cerințele legilor obiective ale dezvoltării sociale, în general, și cele ale făuririi societății socialiste în special, — și creația istorică conștientă a clasei muncitoare, a maselor populare, conducse de partidul comunist, în condițiile în care în țara noastră după istoricul act de la 23 August 1944 și-au luat soarta în propriile lor mâini și au trecut la făurirea unei noi orinduirii sociale.

ționi a rezultat — așa cum prevăzuse Lenin — diversitatea de forme, metode, căi și ritmuri de realizare a idealului comun: izbînda societății socialiste și comuniste.

Este un adevăr axiomatic faptul că ritmurile și conținutul progresului economico-social, politic și cultural al țării noastre își au originea în aplicarea creatoare de către partid a adevărarilor generale ale marxism-leninismului la particularitățile economico-sociale, politice și culturale, ale României, în studierea atență a realităților noastre, în aprecierea lucidă în spirit critic și autocritic a rezultatelor obținute în fiecare cinciinal, în fiecare etapă de dezvoltare economico-socială. Caracteristic este consultarea cu masele, atragerea lor la opera de elaborare a deciziilor pe plan național și local, condiție primordială a unei acțiuni conștiente și pline de inițiative pentru realizarea în practică a acestor decizii. Cunoașterea științifică a realităților și a opiniei maselor muncitoare reprezintă premisa acțiunii eficiente de perfecționare a relațiilor economico-sociale, a organizării și conducerii societății, și aplicării în viață a principiilor eticii și echității socialiste. Realizările istorice ale țării noastre se datorează, așa cum sublinia din nou secretarul general al partidului în raportul prezentat la Congresul al XI-lea, muncii eroice a clasei muncitoare, a țărânimii și intelectualității care înfăptuiesc conștient cerințele legilor obiective ale progresului economico-social cristalizate în politica elaborată de partid împreună cu masele și în interesul lor: „Pretutindeni se pot constata readele activității neobosite a celor ce muncesc, care își făuresc, prin efortul brațelor și minții lor, o viață tot mai demnă, mai înfloritoare. La fiecare pas se văd minunatele creații ale poporului, rezultatele afirmării în viață a principiilor socialismului. Iată de ce putem afirma, în acest bilanț glorios, că, partidul nostru s-a dovedit singurul partid din istoria zbuciumată a României care s-a identificat întru totul cu năzuințele și interesele maselor largi populare, a pus mai presus de orice independența, bunăstarea și fericirea întregului nostru popor“⁵⁾.

Preocuparea constantă a partidului de a-și fundamenta întreaga politică pe cunoașterea științifică a acțiunii legilor obiective nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc sigur de realizare, pas cu pas, a obiectivelor profund umaniste ale societă-

ții socialiste multilateral dezvoltate, așa cum au fost ele definite la Congresul al XI-lea al P.C.R. și cristalizate în Programul partidului care pe baza generalizării experienței de până acum și a preluării științifice a dezvoltării viitoare a adus multe elemente noi în descifrarea necesităților și posibilităților obiective ale progresului economico-social, atribuind un rol decisiv acțiunii unite, conștiente, a maselor în atingerea țelurilor socialiste și comuniste. Cunoașterea și acțiunea se împletesc în modul cel mai strâns, deoarece studiile de prognoză pun încă de pe acum bazele unei activități multilaterale a maselor în toate domeniile vieții economico-sociale. În fața națiunii noastre se pune sarcina depășirii situației României de țară în curs de dezvoltare și înscrierea ei în rîndul țărilor avansate din punct de vedere economic. Aceasta face necesară realizarea unui și mai puternic avînt al forțelor de producție pe baza științei și tehnicii moderne — temelia progresului general al societății — perfecționarea relațiilor dintre oameni, ridicarea nivelului de trai, de cunoaștere și cultură al tuturor celor ce muncesc. În viziunea complexă a partidului nostru despre dezvoltarea multilaterală a societății și înaintarea spre comunism este cuprins obiectivul adîncirii democrației socialiste, crearea condițiilor pentru participarea activă a întregului popor la conducerea țării, pentru afirmarea plenară a personalității umane.

DEZVOLTAREA democrației socialiste este apreciată de Programul P.C.R. drept o **necesitate obiectivă**, o **legitate a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și trecerii spre comunism**. „Se vor asigura lărgirea și perfecționarea cadrului organizatoric de participare activă și efectivă a oamenilor muncii la conducerea societății, la elaborarea și înlăturarea politicii interne și externe a partidului și statului. Societatea socialistă multilateral dezvoltată va deschide cîmp larg afirmării multilaterale a personalității umane, valorificării energiei maselor populare în slujba progresului general, construirii conștiente de către popor a propriei sale istorii“).

A pune în termeni contemporani raporturile dialectice dintre legile obiective, specifice socialismului, și creația istorică a maselor înseamnă a ține seama de **contextul sociologic în care are loc construirea noii orînduirii**, de etapa de dezvoltare pe care o parcurge, prin urmare, de obiectivele concrete care solicită energia creatoare a maselor populare și de modalitățile de a organiza și stimula valorificarea rațională a acestor energii.

Una dintre caracteristicile definitorii ale epocii contemporane, ale condițiilor generale în care se desfășoară efortul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate o reprezintă — așa după cum a accentuat tovarășul Nicolae Ceaușescu — **amplizarea fără precedent a cunoașterii**, dezvoltarea vertiginoasă a tuturor științelor, sporirea în ritm accelerat a volumului de cunoștințe științifice, tehnice și organizatorice — care, însușite de către mase și aplicate la scara întregului sistem social, permit optimizarea tuturor tipurilor de activitate și raporturi social-umane în consens cu idealurile socialismului și comunismului. Socialismul dispune virtual de cele mai largi posibilități de a încorpora în viața economică și socială roadele gândirii științifice și tehnice și a le valorifica în interesul tuturor celor ce muncesc. Este de la sine înțeles că realizarea practică a acestor posibilități necesită intervenția activă și perseverentă a factorului subiectiv, conștient, punînd în termenii cu totul noi problema raporturilor dintre necesitățile obiective — decurgînd din legile sociale generale și specifice socialismului — și **activitatea istorică a maselor**.

Avînd în vedere țelurile eminentemente constructive și umane ale societății socialiste multilateral dezvoltate, precum și complexitatea sarcinilor organizării și conducerii întregii vieți sociale — la care sînt chemate să participe activ și creator mase tot mai largi — rezultă că în prezent și în perspectivă **creația istorică a maselor e direct condiționată de gradul lor de pregătire culturală, tehnico-științifică, imbinat cu nivelul de conștiință politică, ideologică, militanță, revoluționară**. Prefigurînd o asemenea etapă a construcției socialiste. Lenin scria că obiectivele complexe ale făuririi noii orînduirii, nu pot fi soluționate, printr-o lovitură îndrăzneată sau printr-un asalt“, fiind absolut necesar ca partidul comunist, statul socialist să descopere și să educe „adevărații organizatori, oameni cu mintea lucidă, și cu un ager spirit practic, oameni care să reunească devotamentul față de socialism, cu priceperea de a organiza fără zărvă munca în comun, trașnică și însuflețită a unui mare număr de oameni“).

PARTIDUL nostru a dat expresie cerinței obiective ca în cadrul procesului de formare și amplificare a conștiinței socialiste a maselor, să se realizeze simbioza dintre științific-cultural-tehnic și filosofic-politic și etic. Caracteristica etapei actuale este interdependența și interacțiunea dintre știință și conștiință, dintre competență, răspundere și spirit revoluționar, militant ca factor subiectiv de ridicare a creației istorice a maselor pe noi scări de valoare socială și politică.

La Plenara comună a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem

al Dezvoltării Economice și Sociale a României, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea pe drept cuvînt că afirmarea revoluției științifico-tehnice va putea fi realizată odată cu „**afirmarea hotărîtă a spiritului revoluționar în activitatea partidului, cu manifestarea puternică în toate sectoarele vieții de partid și de stat, în toate sferile societății a spiritului revoluționar, caracteristic concepției materialiste dialectice și istorice**“.

Conceptele de competență și spirit revoluționar sînt corelative, inseparabile, cum inseparabile sînt eforturile pentru amplificarea bazei tehnico-materiale a socialismului, perfecționarea formelor de conducere și organizare a vieții sociale, de muncă politico-educativă desfășurată intens de partid pentru ridicarea conștiinței socialiste a maselor la nivelul cerințelor dezvoltării actuale și de perspectivă a României socialiste.

Nu poate fi omisă în această interacțiune participarea influență a factorilor de natură ideologică și psihosociologică menită să determine un climat de exigență și responsabilitate socială, combaterea **mentalităților** rutiniere sau parazitare, birocratice și formaliste, stimularea criticii și autocriticii, constructive și eficiente, proliferarea tuturor formelor de control a opiniei publice asupra activităților sociale la toate nivelele, încurajarea spiritului de inițiativă și creație, receptiv la nou, ridicarea la grad de normă socială a **spiritului de echitate și dreptate socială**. Acestea sînt elemente componente esențiale ale muncii politico-educative de natură ideologică și psihosociologică desfășurate perseverent de partidul nostru.

În această optică marile acțiuni și eforturi ale partidului și statului pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului public, pentru ridicarea continuă a nivelului de cunoștințe și conștiință (profesională și politică, ideologică și morală), a maselor îndeosebi a tineretului, ca și ansamblul de măsuri privind lărgirea democrației socialiste, trebuie considerate ca pîrghii nemijlocite de asigurare a condițiilor necesare, obligatorii chiar, pentru manifestarea creativității și personalității tuturor membrilor societății noastre, a maselor largi populare.

Prin ridicarea nivelului de cunoaștere și de conștiință a maselor, premisă obiectivă a participării lor conștiente, active, competente la conducerea societății, P.C.R. dă o replică **ipso facto** atît teoriilor și practicilor elitiste, cît și variantei sale moderne, tehnocratice. Experiența dovedește că participarea maselor la conducerea socială, prezența oamenilor muncii din sferele productive în organele executive de conducere nu numai că nu coboară, ci ridică valoarea, calitatea și eficiența socială a deciziilor, reprezintă un antidot al administrativismului și birocrațismului.

Socialismul și comunismul nu pot fi edificate decît pe baza celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii. Este cît se poate de important și semnificativ că Programul partidului nostru rezervă un substanțial paragraf politicii față de știință și tehnologie și utilizarea lor socială, punîndu-se accent pe necesitatea imbinării armonioase dintre cercetarea fundamentală de perspectivă, cu cercetarea aplicativă, asigurării concordanței dintre tematica și orientarea cercetărilor din toate ramurile științei cu cerințele modernizării producției materiale și perfecționării organizării și activităților lor sociale de toate tipurile și la toate nivelurile. La aceasta se adaugă eforturile pentru organizarea mai eficientă a inșei activităților și institutelor de cercetare.

Lichidarea decalajelor care ne mai despart de țările dezvoltate din punct de vedere economic este posibilă tot pe baza aplicării în producția materială și organizarea socială a cuceririlor revoluției tehnico-științifice contemporane, precum și prin acomodarea activității de conducere a întregii societăți la exigențele științei. Complexitatea vieții economico-sociale și culturale moderne, revoluția tehnico-științifică și însăși natura societății socialiste pun cu acuitate necesitatea **conducerii științifice a societății**, nu numai a unui sector sau altul al vieții sociale, ci a întregului organism social.

Unitatea dintre cunoaștere și acțiune în politica partidului își găsește expresia concentrată în elaborarea și aplicarea științei conducerii societății socialiste, una dintre cele mai complexe și importante științe sociale cu caracter fundamental și totodată aplicativ. Știința conducerii societății socialiste are în vedere o optimizare a raporturilor de conducere la toate nivelele, stimularea inițiativei, creativității, organizarea participării maselor la elaborarea hotărîrilor și aplicarea lor în viață, tot ce este nou atît în existența socială cît și conștiința socială. Aceasta permite întregului nostru sistem social o evoluție pe linia legilor obiective ale progresului economico-social.

Partidul nostru evită și combate atît tendințele programatice înguste cît și acelea care conduc la ruperea cunoașterii teoretice de practica vie, concretă. Prin întreaga sa politică practică P.C.R. înmănunchează în corpul științei conducerii societății toate cunoștințele, toate procedeele adecvate unei dirijări planificate, eficiente a tuturor elementelor sistemului nostru social.

Pentru partidul politic care și-a asumat responsabilitatea proiectării și construirii socialismului, elaborarea unei **politici științifice și realizarea unei conduceri științifice a întregii so-**

cietăți, nu este un lucru facultativ, o aspirație nebuloasă sau subiect de discuții academice. Aceasta este o **necesitate inexorabilă, obiectivă**, o obligație fundamentală de împlinirea căreia depind nu numai soliditatea, raționalitatea și ritmurile construcției economico-sociale, dar chiar destinele socialismului și comunismului. „Iată de ce — așa cum sublinia secretarul general al partidului nostru — **știința conducerii sociale** capătă o importanță deosebită în condițiile noii orinduirii, constituind un **factor hotărâtor** în desfășurarea cu succes a operei de construire a socialismului și comunismului... „Repezițiunea cu care se produc transformările în lume, interdependența tot mai strânsă între diferite fenomene social-politice, economice, tehnico-științifice și culturale **conferă științei conducerii un rol fundamental în asigurarea mersului înainte al societății omenеști pe calea civilizației progresului**”⁶⁾.

E adevărat că viziunea despre natură, societate și om a partidului marxist-leninist al clasei muncitoare are fundamente științifice. E adevărat că în socialism — grație noului tip de relații de producție și sociale — se creează **premisele obiective** pentru folosirea conștientă a legilor dezvoltării sociale, pentru dirijarea unitară, planificată a tuturor proceselor economico-sociale. Dar aceste premise și posibilități obiective nu se transformă de la sine și automat în realități. Funcția de a opera o asemenea translație de la posibilitate la realitate revine conducerii politice a societății. Ea este chemată să desfășoare o susținută și continuă activitate de cunoaștere a modului de acțiune a legilor economico-sociale obiective, într-un cuvânt o activitate teoretică, științifică, politică creatoare, originală dublată de o vastă și temeinică muncă organizatorică în vederea canalizării energiilor creatoare ale maselor pe principalele magistrale ale progresului social.

UNITATEA dialectică dintre științific-politic și creșterea continuă a activității conștiente a maselor are consecințe dintre cele mai serioase și pozitive. Semnalăm câteva: eliminarea empirismului pragmatic de către soluțiile fundamentate pe cunoașterea științifică a tendințelor obiective de dezvoltare economică, socială și a factorilor subiectivi capabili să valorifice la maximum aceste tendințe, să le confere un caracter cumulativ și ireversibil; creșterea posibilităților de corecție a soluțiilor decizionale nerealiste și ineficace; absorbția inițiativei cadrelor și maselor largi profund interesate în efectele pozitive ale tuturor actelor de conducere; limitarea șanselor de arbitrar și subiectivism prin întărirea controlului social de jos și lărgirea spațiului vizibilității sociale asupra actelor de conducere; transpunerea mai rapidă într-o versiune practică decizională a unor soluții izvorite din analiza științifică și consultarea maselor.

O expresie dintre cele mai elocvente și semnificative a modului în care partidul nostru, secretarul său general stimulează și organizează acțiunea conștientă a maselor în direcția necesităților sociale, a cerințelor legilor obiective ale progresului economico-social este cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara comună a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României (Iulie 1975).

Pe fondul succeselor remarcabile obținute în îndeplinirea înainte de termen a actualului plan cincinal, în învingerea consecințelor provocate de calamitățile naturale, sînt formulate cu precizie și rigoare sarcinile majore de care depinde înfăptuirea cincinalului 1976—1980, ale cărui jaloane au fost trasate de Congresul al XI-lea al P.C.R. Toate categoriile de oameni al muncii dispun de un program concret, de obiective și acțiuni practice care îmbrățișează toate sferle activităților economico-sociale și politice. Astfel au fost reliefate obiective mobilizatoare privind dezvoltarea bazei de materii prime și energetice, utilizarea intensivă a capacităților de producție, ridicarea continuă a calității producției, înnoirea și modernizarea produselor, creșterea productivității muncii sociale, reducerea cheltuielilor materiale, ridicarea eficienței întregii activități economice, buna gospodărire a pămîntului, perfecționarea organizării muncii în unitățile agricole de stat și cooperatiste, modernizarea rețelei de transport și telecomunicații, creșterea eficienței investițiilor, sporirea rolului științei și învățămîntului în îndeplinirea prevederilor cincinalului.

În funcție de aceste obiective și sarcini, masele populare, organizate și conduse de partid, își pot desfășura activitatea creatoare în cunoștință de cauză, în concordanță deplină cu necesitățile obiective generate în ultimă analiză de legile economico-sociale care acționează în societatea noastră în etapa actuală, cu țelul suprem al făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintării spre comunism.

prof. univ. dr. Petru PINZARU

- 1) V.I. Lenin, Opere, vol. 13, pag. 23.
- 2) Nicolae Ceaușescu, Volumul: Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 XI — 1971, p. 56.
- 3) Nicolae Ceaușescu, Volumul: Congresul al XI-lea al P.C.R., p. 19.
- 4) Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintate a României spre comunism, Editura politică, 1975, pag. 69.
- 5) V.I. Lenin, Opere alese, în 3 volume, vol. 2, p. 691.
- 6) Nicolae Ceaușescu, Expunere la deschiderea colocviului privind problemele științei conducerii, p. 9 și 13.

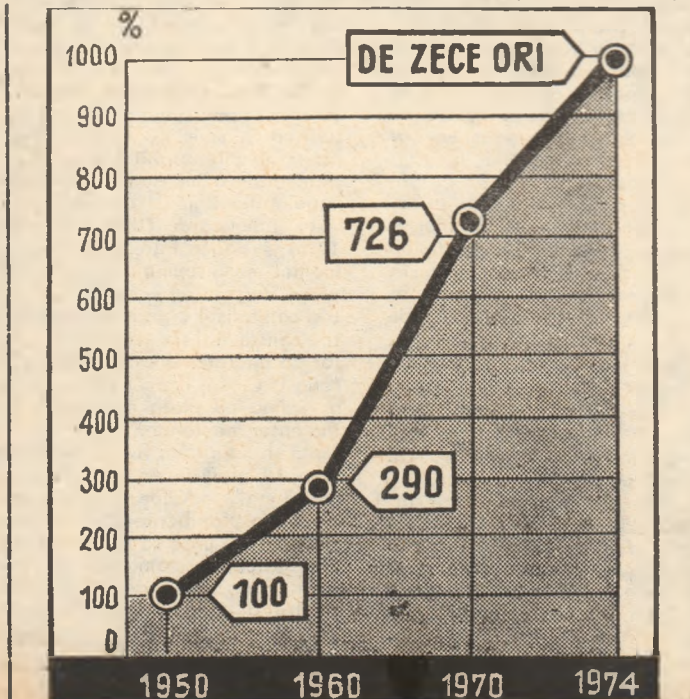
Socialismul — civilizație a bunăstării maselor

(Urmare din pag. 7)

populației îl constituie îmbunătățirea condițiilor de locuit. În ultimul sfert de veac s-au construit aproape 4 milioane lo-

Graficul nr. 2

Dinamica vânzărilor de mărfuri prin comerțul socialist (%)

cuințe în care s-au mutat circa 12 milioane persoane, adică mai mult de jumătate din populația țării. În viitorul cincinal, ritmul construcțiilor de locuințe se va accelera, se vor da în folosință 815 mii apartamente din fondurile statului sau cu sprijinul statului în credite și execuție.

Urbanizarea, atribut al civilizației moderne, este în plină desfășurare. Modernizarea și dezvoltarea rețelei de străzi și drumuri, electricizarea a peste 90% din numărul total al satelor, extinderea rețelelor de distribuire a apei potabile și gazelor naturale pentru uzul casnic, a transportului în comun, sînt realizări de necontestat în acțiunea de ridicare a condițiilor de viață ale oamenilor muncii. Avem în prezent 236 orașe din care 11 orașe au peste 100 mii locuitori, iar 3 orașe (fără municipiul București) au peste 200 mii locuitori. În viitor vor apărea pe harta țării noi orașe. Se vor crea circa 300—400 de noi centre orașenești ceea ce va determina ca, în jurul orașelor existente cât și al celor nou înființate, să graviteze toate localitățile rurale, aceasta avînd influențe pozitive asupra ridicării nivelului de civilizație al satelor.

Prevederile Directivelor Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român și ale Programului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintate a României spre comunism oglindesc cu prisosință preocuparea constantă a partidului și statului nostru pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și cultural al poporului. „Fără îndoială că, pentru aceasta — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — **trebuie să muncim mai bine, să organizăm mai temeinic activitatea în fiecare sector, să întărim disciplina, ordinea, spiritul de răspundere al fiecărui cetățean la locul său de muncă, de la președintele republicii pînă la ultimul muncitor și de la ultimul muncitor și țaran, pînă la președintele republicii**”²⁾.

Tot ce s-a realizat pînă acum pe pămîntul românesc este rodul muncii pline de abnegație și dăruire a întregului nostru popor. Stă în puterea noastră să realizăm mai mult și mai bine.

1) Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la Plenara comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României din 21—22 iulie 1975.

2) Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Adunarea populară din municipiul Suceava. Scîntela nr. 10237 din 20 iulie 1975.

PERSONALITATEA lui Raymond Courbis este cunoscută opiniei științifice din țara noastră încă de la participarea sa la coloquiul economic româno-francez de la București din septembrie 1969 cu tema „Planificarea, metode și tehnicile sale”, când a prezentat comunicarea cu titlul „Un instrument pentru plan — modelul FIFI”. De profesie inginer de mine, Raymond Courbis — continuind tradiția altor politehnicieni francezi care au abandonat ingineria în favoarea economiei — s-a dedicat studiului cantitativ al economiei. Activitatea didactică și de cercetare științifică desfășurată de R.C. pe plan economic este laborioasă, dând un exemplu convingător în privința potențelor imbinării teoriei economice cu practica economică. Raymond Courbis este principalul coautor al modelului fizico-financiar FIFI, elaborat pentru pregătirea planului francez. În prezent, el elaborează cu echipa sa de la GAMA (Grup de Analiză Macroeconomică Aplicată) un nou model pentru Comisariatul Planului, denumit modelul REGINA (Modele Regional National) care își propune să studieze în mod interdependent problemele naționale și regionale. Raymond Courbis poate fi considerat unul din cei mai proeminenți economiști din ultima generație

Raymond Courbis: relațiile externe — coordonată fundamentală a oricărei economii moderne

de reprezentanți ai școlii economice franceze.

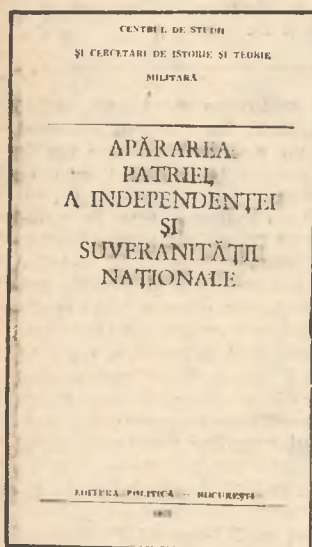
de reprezentanți ai școlii economice franceze.

PLANIFICAREA unei economii nesocialiste pune în fața științei economice o sumă de întrebări deosebit de complexe, a căror listă poate să înceapă cu însăși problema posibilității planificării unui asemenea tip de economie în care nu există proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție. Ar fi însă eronat a identifica acest mod de planificare, caracterizat uneori ca fiind „indicativ” în literatura economiei occidentale, cu planificarea socialistă a economiei, deoarece el se apropie mai mult de conceptul de dirijare a economiei naționale decât de o planificare propriu-zisă. Reținând această precizare conceptuală, nu este lipsită de interes o analiză critică a unei concepții teoretice despre „planificarea” economiei franceze, prilej oferit de apariția recentei lucrări a lui Raymond Courbis „Compétitivité et croissance en économie concurrentielle” (Dunod, Paris, 2 vol. 1975), pentru care autorul a primit premiul Asociației franceze de știință economică.

În concepția sa despre strate-

gia dezvoltării economiei franceze, Raymond Courbis pornește de la o schimbare esențială sesizată la sfârșitul deceniului al șaselea în complexul economic național al Franței. „Deschiderea în 1958 spre concurența străină a economiei franceze — până atunci protecționistă și repliată către ea însăși — constituie de acum înainte a dată structurală esențială a dezvoltării noastre. Producția potențială fizic posibilă nu mai este realizabilă în mod automat; totul depinde de competitivitatea economiei noastre” (p.4). Consecința majoră a acestui fapt a fost deteriorarea balanței comerciale a Franței; în anul 1963 comerțul exterior francez a devenit deficitar și de atunci echilibrarea balanței de plăți externe a rămas în mod constant problema capitală a politicii economice franceze. După un deceniu de încercări de redresare a balanței comerciale, situația soldului comercial al balanței de plăți curente este subiect constant de preocupare: în 1974, Franța a înregistrat un sold negativ de 5,9 miliarde dolari, iar pentru anul 1975 se prevede un sold negativ de 1,8 miliarde dolari. Clarviziunea lui Raymond Courbis privind e-

fișe

Publicind volumul Apărarea patriei, a independenței și suveranității naționale, Editura politică întregeste „Analogia gândirii social-politice revoluționare și democratice românești” cu o culegere de texte din documente și scrieri din trecut și contemporane din care se pot desprinde semnificațiile adevărate ale luptei poporului nostru pentru apărarea pământului strămoșesc, pentru unitate și apărarea ființei lui naționale. Obiectivul pe care și l-au propus autorii culegerii (coordonator Constantin Căzănișteanu)

și pe care l-au atins cu succes, a fost de a realiza un tablou sugestiv al felului în care diverse generații au înțeles, au asimilat, au difuzat și au militat pentru transpunerea în fapt a conceptelor de independență și suveranitate națională, în sensul în care tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat și anume că „a avea o preocupare pentru asigurarea unei vieți demne, independente, a unui popor nu poate fi numai ceva specific românesc; este o preocupare a tuturor acelor care doresc într-adevăr să servească intereselor poporului și intereselor progresului umanității”.

Culegerea, începând cu Jurământul lui Tudor Vladimirescu la sosirea în București (23 martie 1821) și sfârșind cu Jurământul tovarășului Nicolae Ceaușescu ca președinte al Republicii Socialiste România, constituie un tot unitar și marchează treptele împlinirii aspirațiilor poporului nostru de a-și construi propria sa istorie în armonie cu toate popoarele lumii, cooperând, ajutându-se și respectându-se reciproc.

Forțele productive și elementele lor componente

N. Tjebkin pune în discuție, în articolul Proizvoditelnie sili: nekotorie voprosi teorii (Forțele de producție: unele probleme ale teoriei), apărut în revista EKONOMICESKIE NAUKI, nr. 7/1975, trei puncte de vedere cu privire la conținutul forțelor productive: 1) ele cuprind două elemente organice legate: mijloacele de muncă și forța

de muncă; 2) la aceste două elemente se mai adaugă obiectele muncii; 3) la aceste trei elemente se mai adaugă știința. Deși importanța obiectelor muncii în procesul de producție nu poate fi pusă la îndoială, N.T. nu le consideră forțe productive propriu-zise, dat fiind rolul lor pasiv. În ce privește știința, de asemenea, nu există nici o îndoială în ce privește rolul ei în crearea forțelor productive. Problema este — spune autorul — dacă știința constituie un element independent al forțelor productive existente. Raza laserului care taie metalul, semnalul radio care dirijează zborul unei nave cosmice ș.a. au fost până nu de mult doar o idee științifică, astăzi ele sînt o forță materializată. Intre altele, includerea științei în forțele productive ar cere și elaborarea unei modalități de trecere a valorii ei în valoarea produsului, cum e cazul cu alte elemente ale forțelor productive. Știința participă la procesul de producție nu în formă „pură”, ci în formă materializată în toate elementele forțelor productive și mai ales în baza tehnică. De aceea, afirmă N.T., delimitarea cu totul justificată a științei ca forță productivă nemijlocită nu trebuie înțeleasă exagerat de „liniar” și „literal”. Autorul nu subscrie nici la cuprinderea altor factori cum ar fi „tehnologia”, „forma de organizare a muncii” ș.a., deoarece ele ar fi incluse în mijloacele de muncă și forța de muncă. În ce privește tehnica și oamenii din instituțiile de cercetare științifică, acestea ar fi incluse în forțele

productive doar în măsura în care participă la crearea producției științifice nemijlocit legate de introducerea anumitor cuceriri ale științei în practică.

Opțiunea pentru planificare și „resorturile vitale” ale economiei capitaliste

Referindu-se între altele, la opiniile emise de un număr crescut de personalități economice între care Wassily Leontief, Robert V. Roosa și Leonard Woodcock în favoarea creării în S.U.A. a unui Oficiu național de planificare economică ca mijloc de a face față decalajelor de piață, George Church — în articolul Can Capitalism Survive? (Poate capitalismul să supraviețuiască?), scris cu ocazia apropierii bicentenarului lucrării fundamentale a lui Adam Smith „Aviația națiunilor” și apărut în revista americană TIME (14 iulie 1975) — aduce între altele argumentul că „semnalele preturilor pieței au ghidat încorect industria capitalistă în vederea utilizării, conservării și dezvoltării surselor de energie. Unul din motive — scrie G.C. — îl constituie acela că în vreme ce piața reprezintă un indicator pe termen scurt, al ofertei și cererii, ea nu se pretează bine la previziunea pe termen mai lung”. Autorul pledează pentru o planificare — de fapt o prognoză — care să aibă ca scop „identificarea ramurilor industriale care să se dezvolte rapid pentru a evita o insuficiență a ofertei și determinarea stimulentei care ar sprijini realizarea investițiilor necesare”. Problema

voluția economiei franceze este relevată prin confirmarea de către realitate a prognozei sale: „Tendențele profunde ale economiei franceze sînt deci următoarele din punct de vedere structural: tendința spre deteriorarea balanței de plăți externe și a majorarea șomajului; presiunea concurenței străine asupra prețurilor și limitelor beneficiului. Analizele prospective pentru orizontul 1975 efectuate în cadrul pregătirii celui de-al VI-lea plan le-au confirmat; ele au arătat necesitatea unor măsuri corective pentru resorbirea dezechilibrelor, deoarece devalorizarea din august 1969 nu rezolvă nimic pe termen lung” (pag. 5).

Pentru a caracteriza situația dezechilibrată a unei economii naționale în care anumite sectoare de activitate sînt expuse unei puternice concurențe străine care aproape le impune prețurile, Raymond Courbis lansează o noțiune care a rămas în terminologia economică franceză: „*economie concurată*” (economie concurrencée). După opinia lui Courbis, această situație nu este proprie Franței, ci privește și alte țări, ca, de pildă, țările scandinave, Anglia și chiar Statele Unite în ultimii ani.

Pornind de la această realitate, Raymond Courbis consideră necesară o modificare a schemelor economice și o revizuire a concepțiilor tradiționale ale politicii economice. Obiectul cărții sale îl constituie „*analiza mecanismelor tradiționale de determinare a echilibrului și a creșterii într-o economie „concurată” și tragera de învățăminte pentru promovarea politicii economice*”. Studiul realității economice din Franța contemporană îl determină pe autor să se distanțeze de keynesism: „*Astfel, vom vedea pînă la ze punct mecanismele de determinare a echilibrului și incidența politicii economice, financiare sau monetare sînt, într-o economie concurată, foarte diferite de cele din modelele macroeconomice tradiționale, și mai ales, de cele din modelul keynesian*” (p. 5).

STRATEGIA dezvoltării economiei franceze preconizată de R. Courbis este meritată să determine trecerea de la o economie **concurată** la o economie **competitivă**. Specializarea internațională este considerată posibilă numai pe baza unor raporturi de forțe egale între națiuni deopotrivă

de competitive — ceea ce evident că este o idee rațională, care poate constitui obiect serios de reflecție în străduințele actuale de a cristaliza un nou tip de diviziune internațională a muncii.

Deși Franța are o economie capitalistă cu un înalt nivel de dezvoltare nu este lipsit de interes a releva avertismentul lui Courbis privind posibilitatea răminerii în urmă a economiei franceze în cazul în care nu se vor lua măsuri substanțiale de ridicare a nivelului productivității muncii sociale, întie altele și prin deschiderea economiei naționale spre piața externă. Aceasta este considerată o chestiune vitală, legată nemijlocit de însăși menținerea independenței complexului economic național față de presiunile economice externe. R. Courbis este pe deplin îndreptățit să afirme că „o ameliorare durabilă a competitivității întreprinderilor naționale ar permite să se suprime sau, cel puțin, să se frîneze, instaurarea controlului întreprinderilor naționale de către firmele străine. Ea ar permite astfel salvagardarea independenței economiei naționale” (vol. 2 pag. 197). Temerile economistului francez despre po-

sibilitatea pierderii independenței economiei naționale a Franței în condițiile actuale pot fi considerate exagerate, dacă ne gândim la poziția pe care o ocupă Franța în configurația economiei mondiale contemporane. Courbis susține însă cu fermitate necesitatea unei strategii de dezvoltare economică bazată pe restaurarea și apoi pe consolidarea competitivității întreprinderilor naționale pentru ca Franța „să nu devină în viitor o economie subindustrializată, redusă la un rol de subordonare față de economiile dominante mai competitive” (vol. 2 p. 198).

Prin accentul pus pe echilibrul economic, Raymond Courbis continuă tradiția walrasiană a abordării modelului economic, introducînd însă în ecuație relațiile externe, o coordonată fundamentală a oricărei economii moderne. Efortul lui Courbis de a elabora un model adecvat economiei capitaliste reprezintă o încercare originală a cărei analiză critică este îndreptățită nu numai datorită orientării sale non-keynesiste, ci și împrejurării că acest model a devenit un instrument de politică economică în planificarea franceză.

M. HOROVITZ

„dificilă la care rămîne să se răspundă — scrie G.C. — este: cine trebuie să decidă, guvernul sau companiile particulare, evidențiind în același timp dilema „dacă — și cum — poate o economie capitalistă să îmbunătățească funcționarea pieței libere fără a ataca resorturile vitale ale acesteia”.

Creativitatea și integrarea tineretului în viața socială

După cum relatează Michel Cuénod în articolul „*Organisation, contestation, création*” (Organizare, contestare, creație), publicat în revista etevăiană CHEFS, aprilie 1975, printre ideile și concluziile la discuțiile organizate de grupul genovez „*Quadrivium*”, se numără și informarea de către practica socială a modului cum unii tutureologi descriau acum un deceniu organizarea proceselor de muncă în țările capitaliste dezvoltate. După părerea grupului, experiența a demonstrat că diviziunea prea accentuată a muncii ar avea drept efect diminuarea productivității muncii. De asemenea, se relevă că o aspirație profundă a oricărui om este de a nu fi un simplu executant pasiv, ci de a înțelege rațiunea muncii pe care o îndeplinește, de a participa la o acțiune comună de creație, și de a-și manifesta capacitatea de inițiativă. Nesatisfacerea acestei aspirații are drept efect sentimente de frustrare,

precum și fenomene de „*blocare*”, care paralizază ducerea la îndeplinire a unor decizii. Sistemul capitalist provoacă în rîndurile unor grupuri de tineri, după cum s-a afirmat în discuții, o punere sub acuzație globală, nediferențiată, a „*civilizației industriale*”, o formă de manifestare a revoltei contra căutării eficacității tehnologice, un sentiment de teamă, care antrenează, la rîndul său, o atitudine negativă față de societate.

Olimpiu Matichescu

OPINIA PUBLICĂ
INTERNACIONALĂ
DESPRE
DICTATUL DE LA VIENA

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA 1975

● A fost dat istoriei noastre să înregistreze în aceeași lună, a lui august, una din paginile sale cele mai dureroase, a odio-sului Dictat de la Viena, pen-

tru ca la numai cîțiva ani mai tîrziu, să se producă acea izbucnire de voință, minie și demnitate, care prin actul de la 23 August 1944 să deschidă calea reîntregirii în granițele României a teritoriului smuls cu silnicie din trupul țării — căreia îi aparținea în mod firesc și legitim. Cum a fost posibilă o asemenea absurditate, care au fost cauzele, împrejurările care au permis odiosul dictat și efectele sale asupra ansamblului politic național și internațional — acestea constituie obiectul cercetărilor laborioase întreprinse de Olimpiu Matichescu, care a dat la iveală documente ale vremii, interpretate cu rigoare științifică, dar și cu căldura patriotului care reîtrăiește din plin simțămintele de atunci ale unei națiuni cotropite și jignite. Semnalăm ca deosebit de elocvente documentele oficiale internaționale, din presa străină, din diferitele surse, din care rezultă ampla mișcare de sprijin și solidaritate care s-a creat în întreaga lume față de poporul român, privind drepturile sale de necontestat asupra Transilvaniei și înfierînd actul de brutală agresiune și samavolnicie fascistă comis prin Dictatul de la Viena, o verigă din lanțul politicii fasciste-hitleriste de cotropire și aspirare a lumii, căruia i s-a pus capăt pentru totdeauna.

J. K. Galbraith cere o politică a veniturilor și prețurilor

Intr-o sesizare adresată ziarului englez THE TIMES și publi-

cată de acesta la 16 iulie, prof. John Kenneth Galbraith consideră că aplicarea unei politici a salariilor, veniturilor și prețurilor este inevitabilă, permanentă și, oricît de neplăcută, cu mult mai acceptabilă decît alternativa inflației și a șomajului și că economiștii trebuie să-și concentreze atenția asupra ei. De o treime de secol încoace, consideră Galbraith, a devenit evident că, pe măsură ce „*economia industrială modernă*” (desigur, capitalistă) se apropie de utilizarea completă a forței de muncă, apare fenomenul inflației. Iar politica fiscală și monetară tradițională poate frîna accelerarea acestei mișcări în spirală numai atunci cînd șomajul este inacceptabil de ridicat. Acest lucru este inevitabil într-o lume în care există corporații puternice. După părerea prof. Galbraith, majoritatea economiștilor din țările în care se ridică aceste probleme refuză să recunoască faptele, să le studieze, să le analizeze, lucru care se reflectă și în felul în care sînt concepute manualele de economie, care nu prezintă lumea așa cum este astăzi, ci lumea nekeynesistă, în care recesiunile puteau fi jugulate fără o inflație distrugătoare. Este timpul — spune el — ca economiștii să studieze felul în care poate fi aplicată o politică a veniturilor, salariilor și prețurilor în modul cel mai echitabil și spre folosul celor mai mulți.

fise

DICTATUL DE LA VIENA, UN ACT RETROGRAD, CONTRAR SPIRITULUI PĂCII ȘI ÎNTELEGERII ÎNTRU POPOARE

PERICOLUL fascist și revizionist, de dezmembrare teritorială a unor țări, care a confruntat și poporul român cu insistență sporită după uzurparea puterii în Germania (ianuarie 1933) de către naziști, s-a finalizat, în anul 1940, în două acte politice negative, interdependente și cu implicații profund dăunătoare asupra ansamblului vieții social-politice interne și externe a țării — Dictatul de la Viena și, apoi, în septembrie 1940, instaurarea dictaturii militare fasciste.

Înfăptuit în condiții politice determinate de izolarea completă a țării pe plan internațional — ca urmare a prăbușirii frontului occidental în fața mașinii de război naziste și de destrămarea alianțelor externe ale României — Dictatul de la Viena reprezenta, în raporturile internaționale, o nouă consecință a politicii müncheneze, de cedare în fața agresorului fascist. Pe de altă parte, pe planul cauzelor interne, Dictatul reprezenta o consecință a politicii reacționare și antipopulare a claselor dominante din România, în primul rând a regelui Carol al II-lea și a camarilei din jurul său.

Spre deosebire de guvernul de dictatură regală, care, după cum este cunoscut, a acceptat sentința samavolnică impusă la Viena, motivându-și atitudinea prin prisma conjuncturii internaționale nefavorabile în care se afla România și a imposibilității de a se apăra cu sorți de izbândă împotriva unei intervenții comune a statelor fasciste și revizioniste. Masele populare, întregul popor român a primit vestea odiosului dictat cu sentimente de revoltă profundă și hotărâre fermă de a-și apăra, cu arma și cu prețul oricăror sacrificii fruntariile naționale strămoșești. Pretutindeni la București, Cluj, Iași, Brașov, Timișoara, Constanța, Sibiu, în marea majoritate a localităților mai însemnate din țară, repudierea dictatului fascist s-a concretizat în mari și impresionante demonstrații de protest, care au cuprins, practic, populația întregii țări. Așa după cum sublinia secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „Partidul comunist, numeroase cercuri politice, Madosz-ul și alte organizații democratice și patriotice, inclusiv grupuri ale armatei, s-au ridicat împotriva dictatului, au organizat în diferite centre ale țării puternice manifestații populare, au cerut să treacă la luptă pentru apărarea integrității patriei”.

Ca și în anii precedenți, când ținuse mereu trează vigilența poporului român împotriva pericolului fascist și militase neconținut pentru realizarea unității de acțiune a clasei muncitoare și a frontului popular antifascist, în aceste zile negre, de tragedie națională, Partidul Comunist Român și-a dovedit din nou înaltul său patriotism, adoptând poziție hotărâtă de respingere a odiosului dictat și chemând poporul român la unitate și rezistență armată împotriva agresorilor fasciști și revizionști. Preluând conducerea acțiunilor spontane de revoltă a maselor muncitorești, comuniștii le-au imprimat pretutindeni un caracter viu, de înaltă înțelegere patriotică și antifascistă.

Explozia de miine a maselor muncitorești, a întregului popor s-a îndreptat împotriva Reichului nazist și a comparișilor săi care au impus dictatul prin presiune militară și teroare — dar, în același timp și împotriva claselor dominante din România burgheză, a guvernului de dictatură regală în primul rând, incapabil să apere integritatea teritorială a țării. „Primirea de către dictatura regală a Dictatului imperialist de la Viena — sublinia în acest sens un document editat de C.C. al P.C.R. — a dus la dezlănțuirea unei mișcări patriotice de mase, în toate straturile sociale, dar mai ales printre muncitorii și țărănimea română”.

Numeroase alte documente de partid (broșuri, chemări și manifeste) editate și difuzate în condiții de aspră conspirativitate în anii grei ai dictaturii antonesciene și războiului hitlerist, antisovietic au reliefat mereu poziția patriotică și principială a Partidului Comunist Român față de necesitatea lichidării consecințelor dictatului fascist din vara anului 1940, a dezrobirii populației din partea de nord a Transilvaniei de sub jugul do-

de la Viena a ridicat în mod obiectiv împotriva sa, în egală măsură, oprobiul opiniei publice democratice și antifasciste internaționale. Mărturii revelatoare și dintre cele mai diverse care aparțin epocii respective: declarații, articole de presă, hărți teritoriale, întruniri și alte manifestații de protest, dovedesc că pretutindeni în țările care nu erau supuse jugului fascist, Dictatul de la Viena a fost respins ca o expresie a dominației forței, imoralității și injustiției în relațiile internaționale. Există, în presa din S.U.A., Anglia, Elveția, Turcia, Grecia, Suedia și numeroase alte țări o întreagă literatură în legătură cu acest eveniment. Pretutindeni a prevalat concluzia reală că, departe de a fi reprezentat o „soluție negociată” și „echitabilă”, așa după cum se străduiau să demonstreze oficinile propagandei fasciste, așa zisul „Arbitraj” de la Viena fusese impus poporului român prin mijloace teroriste, opresive care aduceau aminte de cele mai negre pagini ale istoriei.

Posturile de radio din Anglia, S.U.A., Turcia, Elveția și numeroase țări și-au manifestat stupefacția la vestea Dictatului de la Viena, subliniind că el reprezenta „o nouă și uriașă înșelăciune nazistă” care „a revoltat toate statele din Europa”.

Ca și în cazul Partidului Comunist Român, Partidul Comunist din Ungaria a adoptat poziție critică, de condamnare și demascare a adevăratelor scopuri pe care hitleristii le urmăreau prin Dictatul de la Viena. „Hitler, în mod artificial a sfișiat Transilvania în două, tăindu-se circulația sîngei în acest teritoriu din punct de vedere economic și aducîndu-se mizerie pentru locuitorii ambelor părți”, se arăta, de pildă, în ziarul ilegal „Szobod Nep”.

Dovezile de compasiune și solidaritate de care s-a bucurat poporul român în zilele de doliu național din vara anului 1940, în contextul luptei sale împotriva Dictatului fascist de la Viena, confirmă înalta prețuire a opiniei publice internaționale față de idealurile patriotice și lupta sa îndelungată pentru libertate, independență și unitate națională. Aceste sentimente aveau să-și găsească o nouă și strălucită confirmare în ecoul deosebit pe care l-a înregistrat peste granițele țării victoria insurecției armate, antifasciste și antiimperialiste din august 1944.

Jalonată de uriașe eforturi materiale și de eroismul cu care au luptat cei peste 500 000 de ostași români pînă la zdrobirea definitivă a Reichului nazist, voința de reîntregire națională a poporului român avea să-și găsească o dreaptă concretizare în lichidarea consecințelor nefaste ale Dictatului de la Viena. Actul oficial de reînțelegere a celor 11 județe din partea de nord a Transilvaniei în granițele firești ale poporului român a avut loc în luna martie 1945; fiind apoi sancționat, sub raport juridic și internațional, în documentele Conferinței de pace, România, reintrînd astfel în drepturile sale teritoriale legitime impuse de realitățile istoriei și ale vieții nesocotite de naziști.

Olimpiu MATICHESCU
doctor în istorie

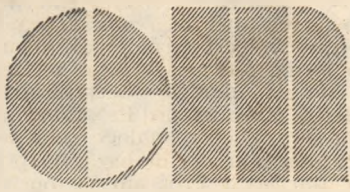
FILE DE ISTORIE

minației horthiste, pe calea luptei intras-gente pentru doborîrea dictaturii militare antonesciene, ieșirii României din agresiunea hitleristă antisovietică și întoarcerii armelor împotriva Germaniei naziste.

Demascînd adevăratele scopuri, de subjugare economică și politică a popoarelor român și ungar, scopuri pe care le urmăreau statele fasciste prin dezmembrarea teritorială a României, Partidul Comunist a cerut în permanență membrilor săi să militeze cu fermitate pentru realizarea unui climat de destindere și înțelegere între cele două popoare vecine, al căror trecut istoric, de luptă pentru emancipare și progres social impunea respect reciproc, colaborare și relații prietenești.

Amplele mișcări naționale împotriva Dictatului imperialist de la Viena, în fruntea căruia s-a situat Partidul Comunist Român, s-a alăturat în mod firesc mișcarea de sprijin și solidaritate internațională. Reacția a fost aproape pretutindeni spontană și în totală contradicție cu atmosfera euforică pe care căuta să o acrediteze propaganda fascistă și revizionistă. Guverne, oameni de stat (W. Churchill, lordul Halifax, A. Eden — în Marea Britanie; F.D. Roosevelt, Cordell Hull — în S.U.A. și alții) s-au pronunțat împotriva dictatului impus României prin forță, declarînd că nu-l vor recunoaște în niciun fel de circumstanță istorică. Deși România fusese împinsă în agresiunea hitleristă contra U.R.S.S., împotriva voinței și intereselor sale fundamentale, posturile de radio sovietice au declarat, în repetate rînduri, că guvernul sovietic departaja poporul român de guvernul de dictatură antonesciană și că drepturile României asupra Transilvaniei erau de necontestat.

Aparte însă de declarațiile oficiale ale unor guverne și oameni politici, Dictatul

**ECONOMIE
MONDIALA**

Argumente pentru o nouă ordine economică internațională
**IMPULSIONAREA EXPORTULUI INDUSTRIAL
AL ȚĂRILOR ÎN CURS DE DEZVOLTARE**

DUPĂ Organizația Națiunilor Unite pentru dezvoltarea industrială, care la Conferința generală de la Lima (martie 1975) a dezbătut și căile de impulsionare a exporturilor de produse industriale ale țărilor în curs de dezvoltare, un alt organism internațional — U.N.C.T.A.D. — a cărui vocație principală este legată de problemele comerțului și dezvoltării, a discutat pe larg, în lunile și săptămânile recente, problematica acestor exporturi.

Urmind aceleași concepte ca cele avansate în cazul produse-

lor de bază¹⁾, Secretarul general al U.N.C.T.A.D., Gamani Corea, a supus atenției reprezentanților țărilor participante schița unui „program integrat pentru produsele industriale“, al cărui obiectiv îl constituie expansiunea și diversificarea exporturilor industriale ale țărilor în curs de dezvoltare. Schița este rezultatul unei optici noi, de abordare globală și, ca atare, i se acordă mai mari șanse de realizare, în contextul recunoașterii unanime a interdependenței dintre țări pe planul tuturor fluxurilor economice internaționale.

DESIGUR că judecățile asupra evoluției exportului industrial al țărilor în curs de dezvoltare nu se pot limita la un context atât de general. Din punct de vedere conjunctural perspectivele imediate nu sînt cele mai favorabile — nici măcar perspectiva creșterii substanțiale a importului acestor produse de către țările exportatoare de petrol nu este suficient de încurajatoare. Pe de altă parte soluțiile, prin natura fenomenului, nu se află aici. Cauzele, ca și soluțiile, sînt cu precădere de ordin structural.

Tendințe conjuncturale recente

FUNDAMENTAREA direcțiilor de acțiune pe care comunitatea internațională și le-a formulat în privința promovării comerțului cu produse industriale a pornit de la desprinderea principalelor tendințe ale acestui fenomen, în contextul evoluției generale a comerțului și a dezvoltării pe plan internațional.

Pe tot parcursul anilor '60, exporturile de articole industriale originare din țările în curs de dezvoltare (T.C.D.) au atins un ritm mediu anual de creștere remarcabil (15,5%), depășind ritmurile înregistrate de celelalte grupuri de țări. Ca urmare, s-a înregistrat și o creștere — e adevărat, foarte mică — a ponderii deținute de T.C.D. în exporturile mondiale la produsele respective: de la 4,1% în 1962, la 5,2% în 1971.

Principalele fluxuri au avut ca destinație țările capitaliste dezvoltate și țările socialiste europene; totuși, exporturile industriale ale T.C.D. nu acopereau, la sfîrșitul perioadei amintite, decît 1/5 din fluxul lor de importuri industriale din celelalte două grupuri de țări (în 1962, însă, doar 1/10).

Perioada anilor 1971—1974 s-a caracterizat, pe fondul efectelor Sistemului generalizat de preferințe vamale²⁾, printr-o oarecare îmbunătățire a poziției concurențiale a produselor industriale provenite din T.C.D. pe piețele Europei occidentale, Japoniei și Statelor Unite. În condițiile inflației, cu care au fost confruntate țările capitaliste dezvoltate, produsele industriale ale T.C.D. au constituit o alternativă pentru o masă de consumatori care, văzîndu-și puterea de cumpărare în continuă scădere, au fost constrînși să lase să prevaleze în decizia lor de cumpărare factorul preț în raport cu exigențele față de calitate (vezi Etude sur le commerce des articles manufacturés des pays et territoires en voie de développement, U.N.C.T.A.D., 1973). Așa, de exemplu, comerțanții cu amănuntul din S.U.A. se îndreaptă tot mai mult în această perioadă

către furnizorii de confecții din T.C.D.; exportatorii italieni de încălțăminte și marochinărie pierd poziții pe piață în favoarea exportatorilor brazilieni; Statele Unite și-au redus importurile de textile în medie cu 29%, dar cu 44—77% la importurile din Italia, Japonia, Anglia și Franța, ceea ce înseamnă că T.C.D. au fost mai puțin afectate. Factorul economic care a susținut această tendință a fost reflectarea în costurile de producție a ieftinătății mîinii de lucru din T.C.D., ca un element general și, în unele cazuri, existența pe plan local a unor materii prime ieftine și/sau abundente pentru produse de tipul textilelor, articolelor de pielărie și altele.

Efectele favorabile ale conjuncturii premergătoare izbucnirii crizei energetice și de materii prime nu au exercitat totuși decît o influență marginală asupra balanței comerțului cu produse industriale între țările „lumii a treia“ și țările capitaliste industrializate. Raportul respectiv între cele două grupuri de țări continuă să fie de 1:3 în defavoarea țărilor mai puțin dezvoltate.

Dacă ne oprim la principala țară importatoare — S.U.A. — și la exportatorii importanți de articole industriale cum sînt Hong Kong, Mexicul, Singapore, Coreea de Sud, cea mai mare parte a comerțului dintre ele poate fi considerată drept „comerț de transformare“. Exporturile respective din țările „lumii a treia“ reprezintă adesea livrări pe bază de subcontractare și livrări între societăți care își au baza în țările capitaliste dezvoltate, societatea „multinațională“ profitînd de avantajele fiscale și alte privilegii comerciale particulare din T.C.D. Expansiunea rapidă a comerțului de transformare de-a lungul frontierei dintre S.U.A. și Mexic. în urma avantajelor oferite acestor industrii, atît de către Mexic cit și de către S.U.A., este o ilustrare în acest sens (TD/B/C.2/140, p. 8—9).

Impactul „multinaționalelor“

MULTE T.C.D., pentru a nu mai importa prea multă „tehnologie încorporată“ (bunuri de echipament și produse intermediare cu o componentă tehnologică ridicată), au încurajat transferurile de tehnologie mai ales prin intermediul investițiilor private străine (ID/134, p. 267). În urma implantării pe teritoriul lor a unor filiale și sucursale ale societăților multinaționale, T.C.D. au beneficiat de un anumit număr de inovații și perfecționări tehnice. Dar aceasta nu înseamnă că interesele firmei converg cu obiectivele T.C.D.

Operînd pe vaste ansambluri geografice, care cuprind țări avansate și țări în curs de dezvoltare, societățile multinaționale elaborează strategii de ansamblu care caută să integreze într-un mod rațional operațiunile propriilor lor filiale și sucursale.

Să luăm două exemple, din care unul ține de motivațiile, iar altul de efectele transferului de tehnologie către T.C.D. prin intermediul firmelor multinaționale.

Obigate de revoluția tehnico-stiințifică să-și reînnoiască rapid producția, firmele multinaționale caută prin orice mijloace să-și recupereze cheltuielile determinate de cercetarea tehnologică, de uzura morală mai rapidă a unor echipamente etc. Pentru aceasta ele urmăresc să-și lărgescă sfera distribuției „multinaționalizîndu-și“ spațiul activităților economice, urmărind difuzarea — desigur, cu un anumit decalaj — a produselor lor pretutindeni în lume unde este posibil.

Societățile multinaționale nu sînt străine de orientarea cu precădere către țări capitaliste dezvoltate a exporturilor industriale ale T.C.D. După cum nu sînt străine nici de situația actuală în care numai foarte puține T.C.D. sînt exportatori semnificativi de produse industriale.

În 1973, șapte țări în curs de dezvoltare care au reușit să exporte produse industriale în valoare de peste un miliard de dolari fiecare au obținut circa 49% din totalul încasărilor. Alte șapte țări, ale căror exporturi industriale s-au situat între 500—1000 mil. dolari, au deținut o pondere de 23%.

Deci, în 1973, aproape trei pămîni din exporturile industriale din T.C.D. erau oferite doar de 14 țări și erau cumpărate doar de 10 țări („cei nouă“ din C.E.E. și S.U.A.).

Dealtfel, și în cazul restului de 1/4, care se împarte între un mare număr de țări în curs de dezvoltare, distribuția nu este mai uniformă. Din grupul țărilor cu exporturi industriale de 250—500 mil. dolari în 1973 făceau parte 10 țări deținînd 15% din total. În schimb, alte 22 de țări în curs de dezvoltare însumau mai puțin de 10% din exporturile de produse industriale, iar restului țărilor „lumii a treia“ — mai mult de jumătate dintre ele — îi reveneau 3%.

Societățile multinaționale, printre alți factori, poartă răspunderea pentru modul deformat în care T.C.D. se încadrează în diviziunea internațională a muncii.

Nu este întîmplător că, așa cum au relevat diferite studii de specialitate, creșterea puternică a exporturilor industriale

ale T.C.D. spre țările capitaliste dezvoltate a fost asociată cu avântul ciclic al însăși producției industriei prelucrătoare în aceste din urmă țări. Structura exporturilor T.C.D. nu reflectă posibilitățile reale ale acestor țări și nu servește în întregime interesele lor. Tocmai de aceea Programul de acțiune privind instaurarea unei noi ordini economice internaționale subliniază că „țările dezvoltate ar trebui să aducă modificările convenite economiei lor în așa fel încât să faciliteze creșterea și diversificarea importurilor provenite din țările în curs de dezvoltare și să permită astfel o diviziune internațională a muncii rațională, justă și echitabilă“.

Pentru realizarea deplină a acestei măsuri va trebui să capete viață una din prevederile înscrise în Carta drepturilor și îndatoririlor economice ale statelor și a nume „reglementarea și supravegherea activităților societăților multinaționale în limitele jurisdicției naționale“ a țării gazdă, luându-se „măsuri pentru a veghea ca aceste activități să fie conforme legilor, regulilor și reglementărilor și să corespundă politicilor sale economice și sociale“.

Acesta, având în vedere că potrivit unor estimări, societățile multinaționale vehiculează circa 50% din exporturilor industriale provenite din T.C.D. Fiind concomitent agenți de manipulare a capacităților și a tehnicii și de control asupra rețelelor de comercializare, distribuție și finanțare, capacitatea lor de a influența comerțul țărilor în curs de dezvoltare este unul

dintre factorii extrem de contradictorii care acționează aici. Controlând 40% din comerțul mondial cu articole industriale, optica sectorială și strategiile globale ale societăților multinaționale au afectat cu atât mai mult, direct și indirect, exporturile industriale din T.C.D.

Cimp liber prelucrării industriale

PREVIZIUNI recente pentru 1975 au introdus o notă pesimistă în ce privește perspectiva exporturilor industriale ale T.C.D. Pe fondul actualei recesiuni, experții aduc ca argumente în sprijinul ideii că țările capitaliste dezvoltate își vor reduce importurile de produse industriale din T.C.D., o serie de măsuri luate de către cele dintii. Dintre acestea reținem: devalorizarea de fapt a dolarului, care a întărit poziția concurențială a articolelor industriale americane pe piața mondială, fabricanții din S.U.A., confrunțați cu o reducere a cererii interne, orientându-se în măsură sporită spre exporturi și spre noi piețe; campania lansată de Japonia la sfârșitul anului 1974, prin diminuarea prețurilor, în special la numeroase produse textile și la oțel; consolidarea în continuare a poziției comerciale a R. F. Germania etc.

Este deci de așteptat ca după puseul conjunctural favorabil — în special din 1972 și 1973 când creșterile au fost de 15% și respectiv 25% — țările în curs de dezvoltare să întâmpine serioase dificultăți la exporturile de produse industriale. Cauza unei asemenea „ciclicități“ nu este greu de găsit, în condițiile în care marea majoritate a exporturilor sînt îndreptate către țările capitaliste dezvoltate (vezi tabelul). În plus, fiind vorba despre produse la care în general avem de-a face

cu o piață „a cumpărătorilor“ — iar pentru a avea o imagine a acestor cumpărători trebuie spus că în 1973 S.U.A. au importat 37%, iar Piața Comună vest-europeană 38% din exporturile în discuție —, rezultă implicit un cadru foarte restrictiv pentru evoluția fluxurilor de produse industriale provenite din T.C.D. Ca și în cazul altor factori externi ai dezvoltării, capacitatea de decizie și de influență a țărilor în curs de dezvoltare este serios amputată în ce privește promovarea exporturilor lor de produse industriale.

„Chiar și atunci cînd interesele (T.C.D.) sînt recunoscute — dealtfel cu destulă incetinelă — în domeniul articolelor industriale, se arată într-un document U.N.C.T.A.D., gradul de libertate de care ele pot să uzeze și numărul de opțiuni care le sînt deschise, sînt frecvent limitate în mod radical. Mulți apărători ai diviziunii internaționale tradiționale a muncii nu atribuie T.C.D. decît un rol limitat, care să le facă să treacă de la specializarea în materii prime la specializarea în activități de transformare simple sau la fabricarea de articole de bază simple cum sînt textilele“ (TD/B/C.2.153, p. 5).

Comerțul cu produse industriale al țărilor în curs de dezvoltare

Zone de destinație a exporturilor și de origine a importurilor	Procente din:			
	Exporturi		Importuri	
	1962	1971	1962	1971
- Țări capitaliste dezvoltate	53	60	85	84
- Țări în curs de dezvoltare	41	30	7	8
- Țări socialiste	6	10	8	8
TOTAL	100	100	100	100

Sursa: TD/B/C.2/140, 9 decembrie 1974, pag.4.

Așa cum spunea David Wightman într-un studiu întocmit pentru Centrul de informare economică și socială al O.N.U., „vorbind în general, este de așteptat ca țările din lumea a treia să aibă în mod clar un avantaj de cost față de țările industrializate în acele producții industriale care necesită multă muncă și relativ puțin capital. Textilele și confecțiile sînt exemplele cele mai cunoscute“ („The Economic Interest of the Industrial Countries in the Development of the Third World“, United Nations, 1971). Dar, așa cum arată același autor, acesta nu este decît un stadiu primar al industrializării care se impune a fi depășit, astfel încît, dacă produsele competitive pentru țările în curs de dezvoltare „pot fi astăzi în principal textilele, confecțiile, încălțămintea și produsele din lemn, mîine ar putea fi în special articolele din metal, ceramică, sticlărie, biciclete, motociclete și alte produse cu consum relativ ridicat de forță de muncă. Dar tocmai asupra acestor tipuri de produse sînt orientate politicile vamale ale țărilor industriale“.

Sistemul generalizat de preferințe, adoptat ulterior, nu a înlăturat acuitatea problemei sesizate; dimpotrivă, necesitatea acordării unui tratament preferențial reciproc este menținută ca un principiu și ca o măsură în toate documentele consacrate instaurării unei noi ordini economice internaționale.

O nouă strategie de ansamblu

DIN cele câteva aspecte relevate aici reiese că sporirea și diversificarea exporturilor de produse industriale din țările în curs de dezvoltare sînt condiționate nu numai de eforturile proprii ale T.C.D. — industrializarea, creșterea ponderii sectoarelor moderne etc. Un rol însemnat trebuie

să-l joace remodelarea condițiilor externe, ca o componentă intrinsecă a instaurării noii ordini economice internaționale. Pentru a da o formă concretă acestei acțiuni complexe și de durată, Secretariatul U.N.C.T.A.D. a elaborat un Program integrat bazat pe concepte analoge celor aplicate în cazul produselor de bază. Asupra orientărilor din acest Program ne oprim în cele ce urmează.

Situația exporturilor industriale ale T.C.D. se cere examinată în împrejurările actuale, la mijlocul celui de-al doilea Deceniu al dezvoltării, în raport cu cerințele instaurării unei noi ordini economice internaționale, ale accelerării procesului de industrializare în țările în curs de dezvoltare, ale intensificării cooperării economice în lume. În documentele adoptate de Conferința de la Lima, din martie 1975, se sublinia necesitatea ca ponderea T.C.D. să atingă cel puțin 25% din totalul producției industriale mondiale pînă în anul 2000, ceea ce înseamnă că T.C.D. ar trebui să realizeze un ritm mediu anual de creștere industrială superior celui de 8%, prevăzut în Strategia internațională a dezvoltării pentru cel de-al doilea Deceniu. O astfel de pondere nu va fi, însă, posibilă fără o creștere a participării la exporturile de produse industriale și fără adoptarea unor măsuri destinate adaptării producției T.C.D. la necesitățile pieței internaționale. Așadar, în cadrul efortului vizînd creșterea și diversificarea exporturilor industriale ale T.C.D., problemele comerciale sînt strîns legate de cele ale producției și impun, prin însăși îngemănarea lor, adoptarea unei noi strategii de ansamblu, a unor noi „reguli ale jocului“.

În țările în curs de dezvoltare unde industrializare a fost orientată spre export — așa cum se întâmplă din ce în ce mai frecvent în ultimii ani — s-au dezvoltat, în special, industriile de prelucrare a materiilor prime (produse agricole, minerale, forestiere etc.) sau cele în care costul forței de muncă reprezintă un factor important (textile, încălțămintă, piese de schimb pentru electronică, ceasornicărie, diferite operații de asamblare). Chiar și în cazul acestor produse, însă, exporturile T.C.D. au întâmpinat obstacole considerabile în calea accesului pe piețele țărilor dezvoltate.

În viziunea Secretariatului U.N.C.T.A.D., este necesară o nouă abordare, globală, care să se refere nu numai la condițiile de acces pe piețele țărilor dezvoltate, dar și la problemele dezvoltării industriale, ținînd seama de relațiile existente între comerț și industrializare pe de o parte, și între ofertă și cerere pe de altă parte. Această abordare globală ar trebui, deci, să vizeze concomitent reducerea obstacolelor din calea comerțului și ameliorarea poziției concurențiale a ofertei T.C.D. pe piețele de export pentru produsele lor industriale. Efortului propriu al fiecărei T.C.D. îi va reveni un rol primordial, alături de o cooperare mai intensă între înseși T.C.D., pentru armonizarea politicilor industriale, încurajarea specializării, utilizarea complementarităților industriale, favorizarea constituirii de noi întreprinderi și utilizarea eficientă a fondurilor de investiții.

Într-o asemenea strategie, impulsivitatea activității productive și a exporturilor industriale ar trebui să se sprijine, într-o primă etapă, pe creșterea încasărilor pe care T.C.D. le obțin din comerțul cu materii prime; paralel, comunitatea internațională urmează să-și intensifice activitatea de ajutor bi- și multilateral, prin care să fie dirijat un flux ritmic și suficient de resurse financiare către T.C.D.; se impune, de asemenea, o acțiune internațională concertată în vederea transferării către aceste țări a tehnologiilor celor mai adecvate necesităților lor, în condiții favo-

rabile. Strategia industrializării presupune, în planul comercial, multiplicarea considerabilă a schimburilor de produse industriale între T.C.D., care s-ar dovedi reciproc avantajoase indiferent că s-ar efectua între țări cu o structură diferită a cererii sau cu una analogă, așa cum o demonstrează comerțul profitabil cu produse industriale pe care îl realizează țările dezvoltate între ele. Nu este, totuși, mai puțin evident că țările dezvoltate vor constitui încă multă vreme principalul deșeu pentru produsele industriale ale T.C.D. În consecință, măsurile vizând îmbunătățirea accesului acestor produse pe piețele țărilor dezvoltate vor rămâne unul dintre elementele esențiale ale unei politici globale privind comerțul internațional, element care să completeze eforturile de industrializare ale T.C.D.

Căi de acțiune

ÎNTR-ADEVĂR. menținerea obstacolelor tarifare și netarifare și posibilitatea aplicării unor noi restricții, care ar frâna exporturile T.C.D., permanentizează incertitudinea cu privire la accesul pe piețe și adaugă un coeficient de nesiguranță politicilor acestor țări în materie de investiții, producție, credit etc. În această privință, schița unui Program integrat pentru produse industriale propusă de Secretarul general al U.N.C.T.A.D. tratează, într-o concepție unitară, principalele căi de acțiune în vederea ameliorării cadrului comercial existent, ca parte integrantă a unei noi ordini economice internaționale.

A. Obstacolele tarifare. reduse substanțial în urma rundelor succesive de negocieri din ultimele decenii, iar apoi prin aplicarea, începând cu 1971, a Sistemului generalizat de preferințe (S.G.P.), au antrenat o ameliorare netă a condițiilor de acces pentru produsele industriale și, într-o anumită măsură, și agricole ale T.C.D. Totuși, preferințele vamale de care beneficiază T.C.D. s-au relevat insuficiente în raport cu structura exporturilor acestor țări, făcând să apară nevoia unor ameliorări nu numai sub aspectul liberalizării accesului pe piețe, dar și sub acela al conservării avantajului preferențial de care se bucură T.C.D., amenințat în prezent de reducerile tarifare negociate în cadrul rundeii G.A.T.T.

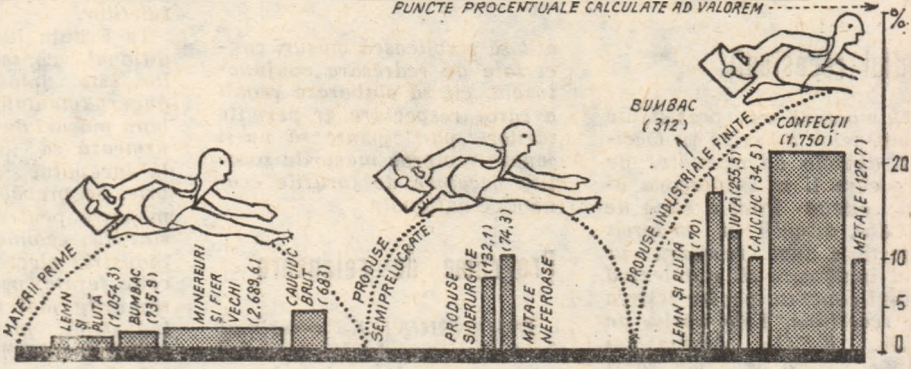
Îmbunătățirea S.G.P. ar trebui să vizeze, în special, următoarele aspecte: extinderea preferințelor la întreaga gamă de produse industriale și agricole prezentând un interes actual sau potențial pentru exportul T.C.D. și accesul acestora cu scutire de taxe vamale; suprimarea plafoanelor și contingentelor tarifare la produsele „sensibile”, pe măsură ce țările dezvoltate vor adopta o concepție nouă în domeniul evoluției structurii lor industriale; liberalizarea, simplificarea și armonizarea regulilor de origine și a formalităților administrative legate de aplicarea preferințelor vamale; prelungirea duratei de aplicare a S.G.P., fixată inițial la 10 ani, încât preferințele să devină o constantă a politicii vamale a țărilor dezvoltate până la lichidarea subdezvoltării.

B. Obstacolele netarifare. Scăderea relativă a importanței taxelor vamale ca obstacole în calea exporturilor T.C.D. nu a fost însoțită însă și de o reducere corespunzătoare a barierelor netarifare. Acestea au fost nu numai menținute, dar unora chiar multiplicare și întărite, în ciuda faptului că fusese convenită și acceptată, pe plan internațional, necesitatea de a nu mai fi impuse obstacole noi sau suplimentare.

Dacă uneori menținerea unor obstacole netarifare mai poate fi justificată, de

Barierile tarifare

rămân, după concluziile experților UNCTAD, unul din obstacolele majore în calea extinderii și diversificării exportului țărilor în curs de dezvoltare. Evaluări din aceeași sursă arată că taxele vamale care grevează prețul de vânzare al produselor din țările în curs de dezvoltare pe piețele țărilor capitaliste dezvoltate sînt în medie cu circa 50% mai ridicate decît cele prevăzute la importurile acestora din urmă din alte țări dezvoltate. După cum se poate vedea în grafic, nivelul cel mai înalt îl ating taxele vamale la produsele industriale.

după „DEVELOPMENT FORUM“
Diferențierea taxelor vamale la produse din țările în curs de dezvoltare importate în țările capitaliste dezvoltate (1973 — valoarea importurilor în dolari)

pildă, prin motive de ordin sanitar (obligativitatea prezentării unei certificat fitosanitar la trecerea frontierei pentru mărfuri alimentare, fructe etc.), cea mai mare parte a celorlalte obstacole nu au, practic, justificare. Existența lor alterează structura comerțului și frînează procesul de ajustare a economiei internaționale (T.D. B/C.2/153, p. 11). Și, ceea ce este încă și mai grav, multe dintre obstacolele netarifare frînează, în mod deosebit, importarea în țările capitaliste dezvoltate a mărfurilor necesitînd un volum ridicat de forță de muncă și care prezintă un interes deosebit pentru exportul T.C.D.

Un studiu special întreprins de experții G.A.T.T. a permis identificarea a mai bine de 800 obstacole netarifare aplicate în prezent de țările dezvoltate, însă, după natura lor, ele pot fi clasificate în două mari categorii: 1. restricții cantitative la import, inclusiv limitările „voluntare” ale exporturilor T.C.D.; 2. măsuri cu caracter necantitativ, cum sînt licențele de import, normele tehnice și sanitare, condițiile speciale în materie de ambalaj și marcare, politicile vizînd asigurarea unei super-protecții a industriilor naționale, evaluarea vamală etc. Multe dintre aceste obstacole constituie obiectul negocierilor comerciale multilaterale, care se desfășoară actualmente în cadrul G.A.T.T.: în așteptarea încheierii lor, Secretarul general al U.N.C.T.A.D. recomandă T.C.D. întărirea coordonării și cooperării între ele în cadrul negocierii privind reducerea acestor obstacole, și sugerează realizarea unui consens referitor la măsurile anticipate care ar putea fi adoptate în favoarea T.C.D., înainte de sfîrșitul actualei runde G.A.T.T.

C. Practicile comerciale restrictive au efecte analoge celor ale obstacolelor netarifare, împiedicînd sau limitînd importurile. Ele sînt rezultatul unei poziții dominante pe piață, fie a unor întreprinderi constituite în cartel, fie a unei singure societăți acționînd ca un monopol. Direcții de acțiune vizînd reglementarea și, pe cît posibil, suprimarea practicilor comerciale restrictive în țările capitaliste dezvoltate ar putea fi: aplicarea strictă a legislației în materie de practici comerciale restrictive, introducerea unei proceduri de

notificare și justificare în cazul unor practici autorizate: elaborarea unui cod internațional de conduită care să reglementeze recurgerea la practici comerciale restrictive; includerea în acest cod a unor proceduri de consultare și conciliere prin care să se asigure concordanța între interesele comerțului internațional, în special al T.C.D., și acțiunile de reprimare a acestor practici pe plan național.

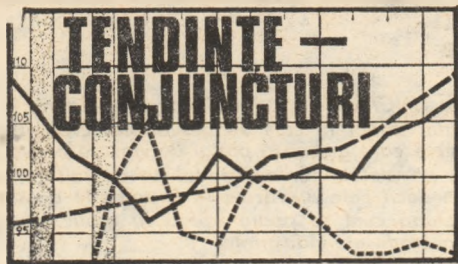
D. Politicile industriale. Țările dezvoltate s-au declarat, în general, de acord cu necesitatea lărgirii accesului la piețele lor pentru produsele industriale ale T.C.D., un exemplu constituindu-l însăși crearea Sistemului generalizat de preferințe vamale. Nu trebuie, însă, confundate „lărgirea accesului” și „lărgirea deșeuilor”, aceasta din urmă putînd fi asigurată numai printr-o restructurare deliberată a industriei în țările dezvoltate, însoțită de o creștere a importurilor originare din T.C.D. Or, fapte recente denotă o orientare diametral opusă: acordurile de liber schimb și uniunile vamale între țările dezvoltate promovează integrarea lor regională și concentrarea industriei, în detrimentul importurilor de produse industriale originale din T.C.D.: politicile industriale aplicate în țările dezvoltate continuă să fie axate exclusiv pe legile pieței, ceea ce face ca structurile industriale să nu se poată adapta unui flux mai larg de importuri din țările în curs de dezvoltare (T.D. B/C.2/153, p. 13). Astfel de politici tind să reducă la minimum avantajele pe care măsurile de liberalizare a comerțului ar fi trebuit să le procure țărilor în curs de dezvoltare.

După părerea Secretariatului UNCTAD, cooperarea între T.C.D.

**C. VASILIADE
Gh. DUMITRU**

(Continuare în pag. 32)

1) Vezi articolul „Apărarea puterii de cumpărare a produselor de bază”, în „Revista economică” nr. 7/1975.
2) Sistemul a fost prezentat pe larg în numerele 3, 4 și 6 din 1974 ale revistei „Viața economică”.

Stadiul recesiunii

ÎN legătură cu persistența fenomenelor de criză în Occident dincolo de orizontul de timp care li se întrevădea acum câteva luni, o serie de țări duc discuții în vederea perfectării unei reuniuni la nivel înalt care să stabilească acțiuni concrete pentru ieșirea din recesiune. Este vorba de S.U.A., R.F.G., Anglia și Franța, cărora ar urma să li se alăture Japonia. Datele cu privire la stadiul recesiunii în aceste țări, pe care le publică săptămânalul londonez „The Economist” (9 august), arată că scăderea producției industriale și nivelul șomajului constituie în continuare motive serioase de preocupare pentru toate țările incluse, în timp ce evoluția prețurilor și a balanțelor comerciale prezintă o imagine mai diversificată. Publicația citată scrie că, după unele păreri, reuniunea proiectată nu ar trebui

atit să stabilească măsuri concertate de redresare conjuncturală, cit să elaboreze reguli a căror respectare ar permite țărilor participante să nu-și jenezze reciproc măsurile socotite necesare de forurile economice naționale.

Programe de relansare

DIMENSIUNILE recesiunii în țările occidentale, depășind anticipările, determină în unele din aceste țări reconsiderarea politicii economice aplicate pînă în prezent, cu accent anti-inflaționist, și luarea unor măsuri de relansare.

În Italia, la finele lunii iulie parlamentul a aprobat măsuri destinate să injecteze 3 500 milioane de lire în economie. Se prevăd alocații pentru construcția de locuințe și spitale, lucrări portuare, dezvoltarea agriculturii și a construcțiilor navale. Sume de diferite mărimi sint destinate

regiunii Mezzogiorno, promovării exporturilor și stimulării investițiilor în cadrul firmelor mici. Fondurile necesare vor fi obținute de pe piața financiară, pentru a nu se mări deficitul bugetar, care oricum este uriaș. În bugetul pe 1976 aprobat la 30 iulie, se prevede un deficit de 11 515 milioane de lire, ceea ce reprezintă 31% din totalul cheltuielilor.

În Franța luna august, tradițional consacrată concediilor, este folosită de experții guvernamentali pentru a elabora măsuri de relansare care armează să intre în vigoare la începutul lunii septembrie. Se prevăd alocații suplimentare pentru sectorul de stat al economiei, în special industria electroenergetică și căile ferate, precum și pentru ramurile mai vulnerabile ale industriei private. Președintele Giscard d'Estaing a anunțat că programul de relansare va recurge chiar la deficite bugetare pentru finanțare suplimentară. Măsurile se vor baza pe o concepție „mai calitativă” a creșterii, criteriul nemăfiind doar creșterea P.N.B. (care va rămîne modestă în anul următor), ci realizarea unor schimbări structurale, legate mai ales de noile date ale problemei în domeniul energiei și al materiilor prime.

În Japonia se pregătesc de asemenea noi măsuri de stimulare a economiei, deși în unele sectoare ale industriei și în export situația s-a redresat treptat față de nivelul cel mai scăzut al activității atins în primul trimestru 1975. Redresarea nu a înglobat însă ramurile producătoare de mijloace de producție. Continuarea deteriorării în acest sector, împreună cu o nouă reducere a cheltuielilor pentru consum, amenință să provoace din nou o generalizare a incertitudinii. Printre măsurile anunțate sint o reducere cu 0,5% a ratei scontului în luna august și sporirea cheltuielilor

guvernamentale pentru lucrări publice și construcții de locuințe. Măsurile fiscale vor fi prezentate într-un buget suplimentar ce urmează să fie supus aprobării sesiunii extraordinare a Dietei japoneze în luna septembrie.

Transporturile maritime: nave în rezervă

NUMĂRUL navelor comerciale aflate în rezervă în țările capitaliste este în creștere, ca urmare a conjuncturii nefavorabile pe piața transporturilor maritime; se apreciază că la sfîrșitul sem. I a.c. în această situație se aflau 531 de nave, cu un deplasament total de 18,4 mil. tone registru brut, față de 432 nave și 13,7 mil. t.r.b. la sfîrșitul lunii mai. Cel mai mult afectate de această măsură sint navele petroliere, numărul lor în rezervă ajungînd la 408 (față de 318, în luna mai a.c.).

Diminuarea cererii pentru mașini-unelte

CONJUNCTURA pe piața capitalistă a mașinilor-unelte s-a caracterizat, în sem. I 1975, prin scăderea cererii pentru aceste utilaje, atît din partea clienților interni cit și a celor externi. Dintre principalii producători europeni de utilaje pentru prelucrarea metalelor Anglia, Elveția, R.F.G. și Italia au înregistrat o reducere a comenzilor la export, într-o situație relativ mai bună fiind Franța. După aprecierea revistei „American Metal Market”, în prezent perspective de desfacere comparativ mai bune la această grupă de produse le oferă țările, în curs de dezvoltare (indeosebi cele producătoare de petrol) și țările socialiste.

	Rata de creștere a producției industriale, %		Prețurile bunurilor de consum, modificarea în % pe o bază anuală		Producția industrială, modificarea în % pe o bază anuală		Balanța comercială, mld. dolari	
	luna în cea mai recentă	ursă cu un an în urmă	luna în cea mai recentă	ursă cu un an în urmă	luna în cea mai recentă	ursă cu un an în urmă	luna în cea mai recentă	ursă cu un an în urmă
S.U.A.	6,4	5,3	9,5	8	-12,5	0	+1,7	-0,2
Japonia	1,9	1,3	13,5	23,5	-14	+2,5	+0,5	-0,6
R.F.G.	3,5	1,6	6,5	7	-12	+0,5	+1,3	+1,0
Franța	4,9	2,6	12	14	-9,5	+3	+0,6	-0,5
Anglia	5,6	3,1	25	16,5	-6	-1	-0,3	-1,2

R. F. G. : perspectivele pe termen scurt

STUDIUL anual al Secretariatului O.C.D.E. cu privire la situația economiei vest-germane, dat publicității la 5 august, după ce constată că în faza conjuncturală recentă pierderile de producție și creșterea șomajului au fost mai accentuate decît în orice altă recesiune postbelică, se oprește într-un capitol special asupra evoluției probabile a conjuncturii în perioada pînă la mijlocul anului 1976.

După părerea experților, viitoarea evoluție temporală a reinviiorării economice rămîne foarte aleatorie mai ales din cauza scăderii recente și

perspectivelor mediocre ale exporturilor, care constituie în general unul dintre primii factori de reinviiorare în cazul R.F.G. Va avea loc așadar o schimbare față de înlănuirea obișnuită a factorilor de redresare: accelerarea exporturilor, apoi a investițiilor, apoi a consumului. Principalii factori destinați să inițieze și să antreneze reinviiorarea vor trebui să fie acum cheltuielile statului pentru bunuri și servicii și consumul privat. Dat fiind importanța rolului exporturilor în economia R.F.G., este deci posibil ca redresarea să fie mult mai puțin viguroasă decît după recesiunea din 1967—1968, de exemplu.

În aceste condiții, consideră experții O.C.D.E., pare prea optimist să se conteze pe o „creștere zero” a economiei

R.F.G. în anul 1975, trebuind să se ia în calcul posibilitatea unei scăderi a P.N.B. în expresie reală. Previiziunile referitoare la o „creștere zero”, reafirmate ultima oară de forurile oficiale vest-germane în luna mai a.c., se bazează pe trei ipoteze: oprirea scăderii volumului exporturilor, reducerea cotei anormal ridicate a economiilor populației, răsturnarea tendinței de scădere a investițiilor întreprinderilor cel tîrziu la mijlocul acestui an. Neîndeplinirea oricăreia dintre aceste condițiuni atrage după sine scăderea P.N.B. în 1975. Datele citate în studiu indică tocmai că, după opinia experților, condițiile acestea vor rămîne într-o măsură sau alta neîndeplinite.

Volumul exporturilor va rămîne deprimat în 1975, con-

form elementelor de apreciere existente în momentul elaborării studiului. Este de așteptat ca pe tot anul volumul piețelor externe ale R.F.G. să se micșoreze cu 4%, se arată în studiu. Cota economiilor populației se va menține la actualul nivel anormal, dat fiind că șomajul este în continuare la un nivel ridicat și că se menține incertitudinea în ceea ce privește perspectivele economice. Cit despre investițiile private, cele mai recente sondaje confirmă nehotărîrea factorilor de decizie din întreprinderi. Este însă posibil ca, mai ales datorită noii prime temporare de 7,5% pentru investiții, acestea să se învioreze în lunile următoare, dealtfel și sub efectul unei anumite ameliorări a situației în domeniul creditului.

PIAȚA MONETARĂ INTERNACIONALĂ

CURCURI

Curs centr.	Curs la 28 XII 1973	11 VIII 1975	15 VIII 1975	Abaterea în % a cursurilor valu- telor în ziua de 15 VIII 1975 față de: cursul nivelului din central 28 XII 1973	Abaterea în % a cursului dolarului față de diver- sele valute în perioada 28 XII 1973- 15 VIII 1975
Marca vest-germană	2,66904	2,6990	2,5921	2,5735	+ 3,71 + 4,28. - 4,65
Francul elvețian	3,3855	3,2500	2,6965	2,6665	+26,96 +31,88 -17,95
Francul francez	4,60414	4,7025	4,3995	4,2875 ²⁾	+ 4,94 + 7,18 - 6,70
Yenul japonez	308,0	290,2	297,80	297,95	+ 3,37 - 5,96 + 5,33
Florinul olandez	2,78117	2,8200	2,6778	2,6430	+ 5,33 + 6,92 - 6,48
Francul belgian	40,334	41,10	38,45	38,34 ²⁾	+ 5,20 + 7,20 - 6,72
Lira italiană	523,50	607,0	671,20	669,95 ²⁾	-21,86 - 9,40 +10,37
Lira sterlină ³⁾	2,8952	2,3250	2,0945	2,1030	-27,19 - 9,33 +10,29
Prețul aurului la Londra ⁴⁾	-	103,87	162,50	161,60	- - -

1) + Revalorizare (apreciere de fapt); - Devalorizare (deprecieri de fapt);
2) Curs la data de 14 VIII 1975, ziua de 15 VIII fiind sărbătoare legală în Franța, Italia și Belgia; 3) Dolari SUA pentru o liră sterlină; 4) În dolari SUA/uncie, prețul fixing.

În prima parte a intervalului 11-15 VIII 1975 dolarul S.U.A. a continuat mișcarea sa ascendentă pentru ca, la sfârșitul perioadei să înregistreze un nou recul. Această evoluție a avut loc în cadrul menținerii acțiunii factorilor de influență prezentați în nume-

rele anterioare ale revistei. Spre sfârșitul intervalului s-au anunțat deciziile de reducere a taxei scontului în R.F.G. de la 4,5% la 4% și în Olanda de la 6,0% la 5,5%.

După o scurtă perioadă de recul, francul elvețian a continuat să refacă terenul pierdut în ultimele săptămâni față de dolarul S.U.A. La această consolidare pare a fi contribuit și modificarea taxei scontului în R.F.G., care a fost urmată de mișcări speculative de capital din marca vest-germană în franc elvețian. În aceste condiții Banca Națională a Elveției a intervenit susținând dolarul S.U.A. pentru a limita întărirea artificială a francului elvețian.

Marca vest-germană, după ce a atins la începutul intervalului cea mai joasă cotație față de dolarul S.U.A. din ultimele 10 luni, și anume: 1 dolar=2,5921 mărci, a revenit spre sfârșitul săptămânii pe o poziție ceva mai fermă. În același timp se observă accentuarea tendinței sale de depreciere față de francul elvețian, în raport cu care a ajuns la un nivel situat în jurul a 103,50 franci pentru 100 mărci. Lira sterlină a avut o comportare asemănătoare, atingând un nou punct minim record față de dolar, și anume 1 liră=2,0940 dolari, după care a cunoscut o ușoară redresare.

În cercurile de specialitate se consideră că, deocamdată, nu au apărut factori noi care să determine modificarea radicală a tendinței general ascendente a dolarului S.U.A. față de restul devizelor occidentale, apreciindu-se că există în continuare posibilitatea unor perioade de stagnare sau recul temporar.

Pe piața eurovalutelor, nivelul dobinzilor la perioadele pînă la 3 luni pentru depozitele în dolari a avut o ușoară tendință de scădere, aceasta fiind mai accentuată în cazul dobinzilor la depozitele în franci elvețieni și mărci vest-germane.

Nivelul orientativ al dobinzilor pe piața eurovalutelor în perioada 11 VIII-15 VIII 1975 (nivel minim și maxim)

VALUTA	Termen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10%
DOLARUL SUA	1 lună					5,9375		6,9375			
	3 luni						6,875	7,5625			
	6 luni							7,9375	8,5000		
FRANCUL ELVEȚIAN	1 lună	2,5000			3,7500						
	3 luni	3,125			4,375						
	6 luni			4,5000		5,5000					
MARCA VEST-GERMANĂ	1 lună	2,1250			3,7500						
	3 luni	3,000			5,875						
	6 luni			4,1875		4,8750					

Paul DUMITRAȘCU

STATISTICA INTERNAȚIONALĂ

Producători și consumatori de hirtie și carton

DATELE unui studiu asupra evoluției industriei celulozei și hirtiei din țările nesocialiste evidentiază că ierarhia princi-

palilor producători de hirtie și carton diferă de cea a principalilor consumatori ai acestor produse. După cum ilustrează tabelul, cel mai ridicat consum de hirtie și carton se înregistrează în țările capitaliste cu un nivel înalt de industrializare, în timp ce în cazul producției lor printre primii 16 producători se numără și Italia, Spania, Brazilia sau Mexic (lipsind, în schimb, o serie de consumatori de frunte, ca Danemarca, Elveția, Belgia, Noua Zeelandă sau Irlanda). Statele Unite ale Americii se detașează net, atît ca producător (depășind producția

însușită a țărilor vest-europene), cit și în calitate de consumator.

În cercurile de specialitate se apreciază că există premise favorabile pentru dezvoltarea, în deceniile următoare, a industriei celulozei și hirtiei într-o serie de țări din Asia și Oceania (Filipine, Papua — Noua Guinee, Indonezia, Noua Zeelandă, Tailandă, Malayezia etc.), din America Latină (Brazilia, Mexic s.a.), precum și din Africa, aportul acestor țări la comerțul mondial cu hirtie și carton urmînd să sporească considerabil.

(anul 1975)

Producători	mil.t	Consumatori	kg/loc.
S.U.A.	56,1	S.U.A.	290
Japonia	16,0	Suedia	212
Canada	13,1	Canada	205
R.F.G.	6,4	Danemarca	163
Finlanda	5,4	Finlanda	163
Suedia	5,2	Elveția	156
Franța	4,8	Japonia	145
Anglia	4,7	Olanda	145
Italia	4,1	Anglia	137
Spania	1,9	R.F.G.	136
Olanda	1,7	Belgia	134
Brazilia	1,6	Australia	133
Norvegia	1,4	Norvegia	131
Austria	1,3	Noua Zeelandă	122
Australia	1,2	Franța	109
Mexic	1,1	Irlanda	96

Sursa: "Pulp and Paper Int."

IPOTEZE — PREVIZIUNI

Producția de oțel a Americii Latine

DUPĂ aprecierea Institutului latino-american al fontei și oțelului, la sfârșitul actualului deceniu țările Americii Latine își vor acoperi necesarul de consum la metale ferose în proporție de 90% din producția lor

internă, iar către anul 1985 vor avea disponibilități pentru export. Prognoza pentru principalele țări producătoare și consumatoare din zonă în această privință este înfățișată în tabel (în milioane tone).

Țara	Capacități pentru turnarea oțelului		Consumul de laminate în 1980 (calculat în oțel brut)
	1980	1985	
Total țări latino-americane din care:	55,1	78,1	51,3
— Brazilia	22,0	29,0	19,8
— Argentina	10,0	15,0	12,7
— Mexic	12,9	18,0	9,3
— Venezuela	5,9	2,8	2,8
— Peru	2,0	4,6	1,7

Sursa: „Metal Bulletin”, 1/VII 1975

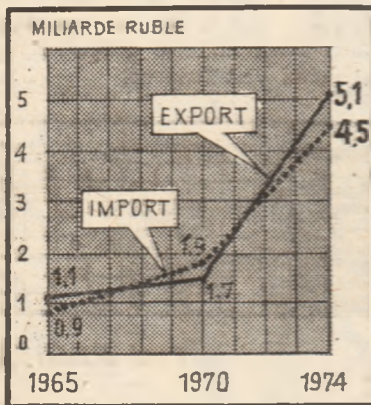
R. P. Ungară: dinamica energiei electrice

DUPĂ aprecierea specialiștilor, în Ungaria consumul de energie electrică va crește de la 25,5 miliarde kwh în 1975 la 37,2 miliarde în 1980 și la 78 miliarde în 1990. Ceea ce înseamnă un ritm mediu anual de creștere de 7,5-7,7 la sută (în deceniul al șaptelea: 8,1 la sută). Se prevede construirea în primul rînd de termocentrale pe baza zăcămintelor locale de cărbune, precum și de centrale atomice. În ansamblu, în cursul următorului plan cincinal (1976-1980) capacitatea instalată a uzinelor electrice ungare urmează să sporească cu 1900 Mw, iar în deceniul următor cu aproximativ 9000 de Mw. Totodată, se prevede o extindere a importului de energie electrică, respectiv cu 80 la sută, în perioada 1976-1980.

Comerțul U.R.S.S.— țări vest-europene

IN PERIOADA 1965—1974 volumul schimburilor comerciale dintre Uniunea Sovietică și țările vest-europene a crescut de 4,6 ori, evoluția accelerându-se în cursul actualului cincinal (vezi graficul). Anul trecut, se arată în revista „Ekonomiceskaja gazeta” (nr. 31/1975), țărilor vest-europene le-a revenit aproximativ un sfert

din volumul global al comerțului exterior al Uniunii Sovietice și trei pătrimi din cel al schimburilor cu țările capitaliste dezvoltate. Dintre principalii parteneri vest-europeni ai Uniunii Sovietice, cea mai rapidă extindere a schimburilor comerciale reciproce a avut loc în perioada examinată cu R.F.G. (de aproape 9 ori), Belgia (de peste 8 ori), Olanda (de 6,7 ori), Italia (de peste 5 ori). Chiar dacă se ține seama de creșterea sensibilă a prețurilor pe piața mondială, — scrie revista amintită — expansiunea considerabilă a volumului fizic al comerțului U.R.S.S. cu acest grup de țări rămâne o realitate.

R.V.S.: avânt în reconstrucția economică

IN LUNILE care s-au scurs de la eliberarea țării, organele administrației centrale și locale ale puterii populare din Republica Vietnamului de Sud au depus o vastă muncă pentru restabilirea și reorganizarea activității economice, începând de la refacerea căilor de comunicații și repunerea în funcțiune a unităților industriale, continuând cu asigurarea condițiilor pentru desfășurarea cu succes a campaniei agricole și terminând cu organizarea aprovizionării normale a populației cu toate cele necesare traiului. Rezolvarea acestor sarcini era grevată și de povara celor peste două milioane de șomeri, lăsați de regimul marionetă.

După cum arată publicația „Sud Vietnam en lutte” (nr. 307/1975), în sectorul agricol țărăni — cu sprijinul voluntar al tineretului de la orașe — au depus și depun eforturi pentru stringerea recoltei de primăvară și pregătirea corespunzătoare a celei de toamnă, au construit sau reparat

numeroase baraje și sisteme de irigații etc. Totodată, ținându-se seama de faptul că sub vechiul regim 54% din terenurile propice pentru cultura orezului sau grădinării erau lăsate în paragină, iau amploare acțiunile de defrișare și punere în valoare a acestor terenuri, ceea ce va contribui la consolidarea economiei Vietnamului de Sud.

Iugoslavia: prima mină de uraniu

IN CURÎND vor fi atacate lucrările de construire a primei mine de uraniu din Iugoslavia, la Zirovski Vrh, menționează revista „Privredni Vjesnik”. Mina va furniza materia primă menită să asigure combustibilul pentru prima centrală nucleară care se construiește în Iugoslavia prin eforturile unite ale republicilor Croația și Slovenia și care urmează a fi dată în exploatare la începutul anului 1979. Potrivit programului de investiții aprobat, se prevede ca la Zirovski Vrh să se extragă anual 300 000 tone minereu de uraniu din care se vor obține prin tratare hidrometalurgică 294 tone oxid de uraniu. Valoarea lucrărilor — care vor cuprinde și 250 locuințe, un cămin de copii etc. — este estimată la 380 milioane dinari. Zăcămintele sînt evaluate la 1,8 milioane tone de minereu.

Progresele chimiei albaneze

DEMARÎND în perioada postbelică practic de la nivelul zero, industria chimică din Albania s-a constituit și s-a diversificat treptat, ceea ce i-a permis să contribuie în măsură crescîndă la satisfacerea nevoilor interne ale întregii economii. În cursul celui de-al patrulea plan cincinal au intrat în funcțiune trei mari unități chimice, și anume: Fabrica de îngrășăminte azotoase de la Fier, Fabrica de superfosfați de la Lac și Fabrica de sodă de la Vlore. Ele au adus un aport considerabil la intensificarea producției agricole în Albania și la reducerea importurilor de produse chimice.

În prezent se află în stadiul final construcția unei fabrici de uree, de asemenea la Fier, formînd un complex împreună cu

fabrica de îngrășăminte azotoase, a cărei producție se va dubla în viitorul apropiat. Concomitent, la Vlore se desfășoară construcția unei fabrici de clorură de polivinil și de sodă caustică, iar la Lac se creează unități industriale care vor produce — alături de cupru — și acid sulfuric, sporind astfel gama produselor chimice al căror necesar de consum va fi satisfăcut din producția internă.

Un nou sosit în „clubul aurului”

ÎN Republica Dominicană a fost inaugurată oficial cea mai importantă mină de aur și argint din cele două Americi. Mina este situată la Pueblo Viejo, în centrul țării. Punerea ei în funcțiune a costat 45 milioane dolari. Ea va produce anual 350 000 uncii de aur și 1,5 milioane uncii de argint, ceea ce va face ca Republica Dominicană să devină primul producător de metal galben din America Latină și al cincilea din lumea nesocialistă.

„Ierarhia” muncilor dificile

ACTIVITĂȚILE care solicită sistemul nervos și reclamă o concentrare deosebită sînt cel puțin tot atît de istovitoare pentru organism ca cele considerate „de forță” sau esențialmente musculare. La această concluzie au ajuns doi reputați specialiști vest-germani în fiziologia muncii, profesorii W. Rohmert și J. Rutenkranz, care timp de mai multe luni au ținut sub observație, cu ajutorul unor instrumente medicale de măsură din cele mai moderne, 204 muncitori — bărbați și femei — la locurile lor de muncă. Ei au înregistrat pentru prima dată ansamblul activităților aparatului muscular și ale sistemului nervos ale ființei umane în timpul muncii și au ajuns la concluzia că multe activități apreciate ca „ușoare”, cum ar fi lucrul la banda rulantă, munca din comerț, din sfera serviciilor, din birouri, sînt adesea mult mai oboseitoare fizic (deoarece reclamă o deosebită rapiditate a mișcărilor și un înalt grad de concentrare) decît unele munci considerate „penibile” — cum ar fi manipularea blocurilor de piatră pe un șantier de construcții.

Șomajul dezmințe concluziile

CU TREI luni în urmă, miniștrii de finanțe ai țărilor O.C.D.E. își exprimau părerea că recesiunea economică vest-europeană a depășit punctul critic și că la orizont se întrezăresc simptomele încurajatoare ale unei redresări. „În prezent, scrie revista Newsweek, este limpede pentru toți că ei s-au grăbit cu concluziile. Din datele statistice obținute în ultima săptămînă reiese că, departe de a fi depășit impactul recesionist, Europa Occidentală ar mai putea trece prin vremuri și mai

grele”. Una din cele mai dificile probleme pe care le au de înfruntat țările O.C.D.E. este cea a șomajului care a crescut în ultimul an cu 50%. În Marea Britanie, de exemplu, numărul șomerilor a ajuns pentru prima oară în ultimii 25 de ani la 11 milion. Asemănător se prezintă situația în alte țări vest-europene. (Fotografia surprinde dezolanta așteptare în fața unui oficiu de plasare din Roma). În fața acestor realități chiar experții O.C.D.E. și-au revizuit opiniile, afirmînd acum că „dacă țările membre nu-și vor coordona eforturile în vederea identificării unor priorități comune, pot urma noi perturbări”.

GLOSAR

APRECIERE —
ANTONIMUL DEPRECIERII ?

DOUĂ SITUAȚII apar frecvent în domeniul monetar: într-o situație, puterea de cumpărare efectivă a unei monede scade, într-alta crește.

Pentru prima situație se utilizează termenul **deprecieri**. Citim în Dicționarul de economie politică (Editura politică, București, 1974, pag. 229): „**Depreciere**, pierdere (diminuare) a valorii monedei naționale. **D.** este un fenomen caracteristic societății capitaliste, rezultând, în special, ca urmare a politicii inflaționiste (v. și **inflație**) și a dezechilibrului de lungă durată al balanței de plăți externe (v. și **balanță de plăți**)”.

Să facem abstracție de unele imprecizii ale acestei definiții și să reținem că atunci când o monedă națională își pierde din puterea de cumpărare, deci când prețurile cresc pe piață, moneda se depreciază: avem de-a face cu fenomenul deprecieri monetare.

Se mai poate întâmpla însă și situația inversă: prețurile scad pe piață, astfel încât puterea de cumpărare efectivă a monedei crește. Cum este denumit acest fenomen? Care este, cu alte cuvinte, antonimul termenului deprecieri? (antonim, potrivit Micului dicționar enciclopedic, Editura enciclopedică română, București, 1972, se numește „cuvântul care, considerat în raport cu altul, are un înțeles exact opus”).

Degeaba vom căuta în Dicționarul de economie politică sau într-un alt dicționar antonimul cuvântului deprecieri. El nu există. Dar pentru că fenomenul totuși există și el trebuie să poarte o denumire, în viața practică și în unele publicații s-a folosit pentru el termenul **apreciere**. Așadar, în cazul în care o monedă a căpătat pe piață o putere de cumpărare sporită, înseamnă că ea s-a apreciat: avem de-a face cu fenomenul aprecierii monetare. Antonimul cuvântului **deprecieri** ar fi deci **apreciere**.

Să fie oare corect? Deschidem din nou Micul dicționar enciclopedic și constatăm că el nu consemnează un astfel de sens al cuvântului. Dar oare în limba franceză termenul nostru are înțelesul pe care vrem să i-l acordăm? Nicidecum. În Petit Larousse, **appréciation** înseamnă: „estimare, evaluare: a face aprecierea unor mărfuri; judecată, observație: o apreciere justă”.

Spre deosebire de limba română și franceză, în limba engleză termenul **appreciation** înseamnă între altele „rise in value”, creștere a valorii (The Concise Oxford Dictionary of Current English). Așadar, dacă vrem să importăm din limba engleză un înțeles pe care termenul nu-l are în limba română, putem denumi **apreciere** fenomenul creșterii puterii de cumpărare a monedei.

Ar mai exista o soluție: să creăm un cuvânt, pornind de la o pereche inrudită de cuvinte: **revalorizare** și **devalorizare**, ambele intrate în patrimoniul limbii noastre. Revalorizare înseamnă, de asemenea potrivit Dicționarului de economie politică, „mărirea conținutului în aur al unei unități bănești și schimbarea, pe această bază, a cursurilor sale față de unitățile bănești ale altor țări” (pag. 668). **Devalorizarea** este antonimul revalorizării: ea înseamnă „reducerea oficială a valorii semnelor bănești în raport cu aurul sau cu valutele străine” (pag. 231). Prin urmare, atunci când avem de-a face cu un act normativ care măsoară sau micșorează valoarea unei monede naționale, utilizăm cuvântul de bază **valorizare**, la care adăugăm prefixul cu sens pozitiv **re** și prefixul cu sens negativ **de**, după caz.

Am putea proceda la fel atunci când avem de-a face nu cu un act normativ, ci cu un proces pe piață: să folosim prefixul negativ **de** și vom avea, în cazul unui proces descendent, cuvântul **deprecieri monetară**, iar prefixul pozitiv **re** să-l folosim în cazul unui proces ascendent și vom avea cuvântul **reprecieri monetară**. Această soluție ar beneficia de avantajul simetriei: deprecieri — devalorizare, reprecieri-revalorizare, deci al logicii, precum și al memorizării ușoare tocmai ca urmare a simetriei. Am evita în felul acesta și confuzia pe care o poate crea, așa cum am văzut, cuvântul **apreciere**, cu înțeles ambiguu.

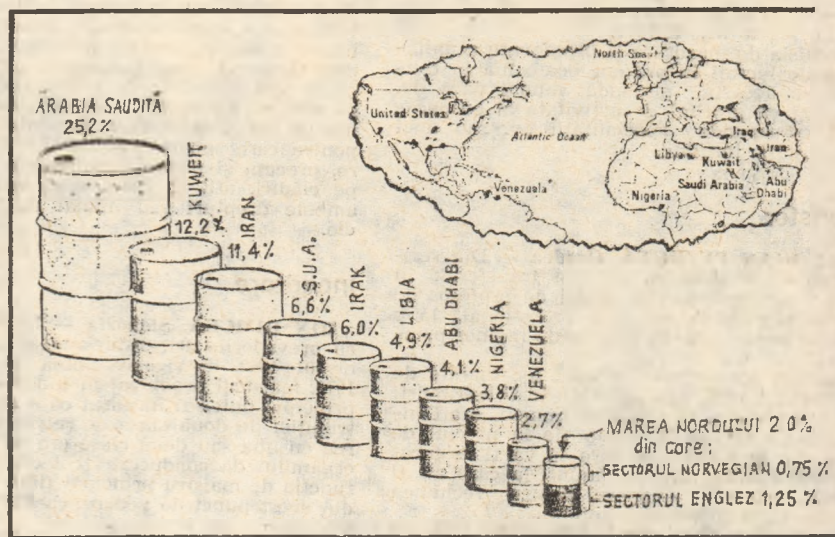
C. K.

Petrolul
Mării Nordului

Sergiu Ionescu, Cluj-Napoca — Descoperirea unor zăcăminte bogate de petrol și gaze în Marea Nordului reprezintă, fără

îndoială, un atu pentru țările din zonă, sporindu-le potențialul economic, ușurându-le situația plăților internaționale etc. În raport cu alți mari deținători de rezerve de petrol, aceste zăcăminte sînt desigur relativ mo-

deste, așa cum corect presupunem, și cum se poate vedea din grafic. Importanța rezervelor din Marea Nordului trebuie judecată însă înainte de toate în corelație cu nevoile economiei naționale a țărilor riverane.

Zăcămintele de petrol din Marea Nordului, în raport cu alte zone, % din rezervele mondiale.

Sesiune specială

Zamfir Stănoiu, Ploiești — O sesiune specială, sau extraordinară, a Adunării Generale a O.N.U. este o reuniune a tuturor statelor membre ale organizației, chemată să dezbate probleme mondiale importante și urgente. Asemenea sesiuni sînt convocate de Secretarul general al O.N.U. la cererea Consiliului de Securitate sau a majorității țărilor membre. Sesiunea specială care urmează să aibă loc la sediul Națiunilor Unite din New York între 1 și 12 septembrie a.e., precedind direct sesiunea ordinară, este a șaptea la număr, însă numai a doua consacrată unor probleme cu caracter economic. Primele cinci sesiuni speciale, ținute între 1947 și 1967, au avut ca preocupare probleme politice și de menținere a păcii. Sesiunea a VI-a, din aprilie 1974, a fost prima în cadrul căreia a fost dezbătută situația din lume referitor la materiile prime și dezvoltare, adoptându-se Declarația cu privire la instaurarea unei noi ordini economice internaționale și un Plan de acțiune în acest sens. Sesiunea a VII-a, din acest an, urmează să se ocupe de probleme majore ale dezvoltării și cooperării economice internaționale, oprindu-se totodată și asupra modului de funcționare al O.N.U., asupra aptitudinii organizației de a face față problemelor economice și

sociale care stau în fața comunității internaționale. Dezbaterile urmează să se desfășoare concomitent în plen și în două comisii, durata scurtă a sesiunii în raport cu tematica ei vastă lăsînd să se întrevadă că unele ședințe vor avea loc și noaptea.

Repartiție
inegala

Mihai Zlătaru, Ploiești — Problema rolului real al impozitelor în repartitia din țările capitaliste este foarte controversată în literatura occidentală de specialitate. În ultimii ani o serie de studii empirice și anchete au pus la îndoială susținerile unor teoreticieni după care fiscalitatea ar duce la nivelarea veniturilor în aceste țări. Vă putem oferi citeva date dintr-o anchetă recentă de acest gen, efectuată în Anglia de o comisie special desemnată în acest scop și prezidată de lordul Diamond. Trecînd în revistă evoluția veniturilor și a averilor în perioada 1960—1972/73, raportul comisiei constată între altele că impozitul progresiv asupra veniturilor a avut o influență foarte redusă asupra acestei evoluții. Datele evidențiază menținerea unor mari decalaje între diferitele grupuri ale populației. Astfel, în anul final al perioadei 1% din populație, cu veniturile cele mai ridicate, obțineau 8,4% din totalul venitu-

rilor, iar 10% din populație obțineau aproximativ un sfert din total. Un grup de 20% din populație, cu venituri ridicate, încasa de 7 ori mai mult decît grupul de 20% cu veniturile cele mai reduse. Asupra acestor decalaje calculate înainte de scăderea impozitelor, fiscalitatea a exercitat o acțiune cu totul nesemnificativă. Astfel, după plata impozitelor grupul de 10% cu venituri superioare a obținut 23,6% din total în loc de 26,9%, cit obținea înainte, iar partea celor 20% cu venituri inferioare, a sporit numai de la 5,8% la 6,8%. Raportul menționează în plus că acest efect redus al impunerii directe în sensul micșorării decalajelor a fost în mare măsură anulat de efectul în sens contrar al impozitelor indirecte.

De altfel, în sfera repartitiei averilor raportul constată existența unor decalaje și mai mari decît în cazul veniturilor. Astfel, la capătul perioadei pe care a analizat-o ancheta, 1% din populația Angliei deținea peste un sfert din totalitatea averilor personale, 5% deținea aproximativ jumătate din averi, iar grupul superior de 10% deținea 2/3 din averi. Chiar înăuntrul grupului de 1% cu veniturile cele mai mari, concentrarea averii era puternică: zecimea superioară din grupul respectiv deține aproximativ jumătate din întreaga avere a grupului. Cu alte cuvinte, a mia parte din populație deține 12% din averia țării.

Vechime în specialitate

Ing. EUGENIA VARVARA, Fălțiceni — Perioada cit ați fost membră cooperatoare, în unitatea la care ați funcționat ca vicepreședinte a cooperativei meșteșugărești, se poate lua în considerare ca vechime în specialitate.

La determinarea vechimii în specialitate se pot lua în calcul și perioadele lucrate în specialități înrudite, așa cum se prevede în anexa II la legea nr. 12/1971.

Comisia de încadrare și promovare a unității unde lucrați în prezent poate lua în considerare această perioadă, numai dacă dv. dovediți că profilul de activitate al cooperativei corespunde specialității dv. sau unei specialități înrudite.

Transfer

Ing. IOAN PETRUȚA, Oradea — Din scrisoarea dv. rezultă că ați fost transferată în interes de serviciu din postul de profesor de specialitate de la o școală profesională la o unitate economică, în funcția de inginer principal.

Intrucât transferarea a avut loc înainte de 1 februarie 1975, data aplicării legii retribuiri după cantitatea și calitatea muncii, erați îndreptățită să fiți încadrată fie la nivelul de bază, fie la o gradatie care să vă fi asigurat retribuația avută în învățământ, la care ați fi primit — în plus — sporul pentru vechimea neîntreruptă în aceeași unitate.

Menționăm că, după 1 februarie 1975, se aplică prevederile art. 200 alin. (3) lit. d din legea sus-menționată, în sensul că, după o perioadă de 30—40 de zile de la încadrarea la nivel de bază, cadrele didactice pot fi inca-

drate, pe gradații, ținându-se seama de retribuația avută și de vechimea în specialitate.

Personal nelocalnic

IOAN BOANTA, Deva — Condițiile prevăzute în art. 7 din H.C.M. nr. 77/25 ianuarie 1975, se aplică atât la acordarea sporului de șantier cit și la acordarea cazării gratuite, dacă această cazare se face în locuințe individuale ale constructorului, beneficiarului de investiții sau în locuințe închiriate. După cum este cunoscut, aceste drepturi se acordă separat. Este necesar ca personalul nelocalnic să dovedească faptul că în localitatea de domiciliu își are, în fapt, locuința personală pentru care suportă cheltuielile de întreținere, precum și plata chiriei sau a impozitului pe clădiri, atât în cazul cind beneficiază de ambele drepturi sau numai de unul dintre ele.

Încadrare

ION DIMCEA, Slobozia — În conformitate cu prevederile art. 6 din anexa XI la H.C.M. nr. 914/1968, în vigoare până la 31 ianuarie 1975, maestrul promovat în funcția de maestru principal putea fi încadrat cu o creștere a retribuției de două clase de retribuție. Majorarea cu una sau două clase era de competența organului de conducere colectivă a unității, funcția de maestru principal fiind considerată, din acest punct de vedere, ca funcție de conducere.

După aplicarea legii nr. 57/1974, în cazul promovării din funcția de maestru în funcția de maestru principal se asigură o creștere a retribuției cu o singură clasă.

ale societăților multinaționale — utilizarea mărcilor de fabrică, a drepturilor de autor și de reproducere, a brevetelor etc. — pot conduce la izolarea unor piețe, la frinarea fluxurilor de bunuri și servicii, la practicarea unor prețuri excesive, dar mai ales la modelarea structurilor naționale de producție și la determinarea volumului de prelucrare industrială pe care îl poate realiza o țară.

Este necesar deci, conform Programului amintit, să fie reevaluat rolul societăților cu capital străin în dezvoltarea națională și, în special, să fie găsite mijloacele de a contracara efectele politicilor lor, ceea ce este de natură să ducă la o dezvoltare industrială națională mai independentă, inclusiv la intensificarea industrializării materiilor prime în T.C.D. care le produc. În acest sens se impune, așa cum specifică și rezoluția 73 (III) a U.N.C.T.A.D., o acțiune concertată a țărilor dezvoltate și a celor în curs de dezvoltare pentru anihilarea practicilor comerciale restrictive în general, și a celor care decurg din practica societăților multinaționale, în special.

Crearea unei noi structuri industriale, corespunzătoare orientărilor din schița de Program amintită, va implica din partea țărilor în curs de dezvoltare eforturi considerabile, atât pe plan național, cit și în activitatea de cooperare dintre ele. Ea va necesita să se treacă la aplicarea de politici noi, care să încurajeze utilizarea tehnicilor naționale și asimilarea celor mai potrivite tehnologii străine. Politicile industriale ale țărilor în curs de dezvoltare vor fi chemate să urmărească lărgirea bazei de dezvoltare a industriei prelucrătoare, satisfacerea nevoilor pieței interne, creșterea exporturilor orientate spre export, creșterea exporturilor industriale atât către țările dezvoltate, cit și către celelalte țări în curs de dezvoltare. Însoțite de politici corespunzătoare în materie comercială, cum ar fi deschiderea de circuite proprii de comercializare și amplificarea fluxurilor de schimb între T.C.D., orientările amintite vor putea constitui o strategie de ansamblu viabilă pentru industrializarea, pe o bază largă, a țărilor în curs de dezvoltare.

Impulsionarea exportului industrial

(Urmare din pag. 27)

și țările dezvoltate este de natură să contribuie la o transformare a structurilor industriale. Aceasta ar putea fi realizată prin „acorduri internaționale de colaborare industrială, acoperind aspectele comerciale, financiare și tehnice, în scopul încurajării unei repartiții eficiente și mai bine echilibrate a industriei în lume. Aceste acorduri ar fi limitate la unele sectoare industriale; la început, ele ar putea servi drept cadru unui transfer progresiv către T.C.D. a activităților în care țările dezvoltate suportă greu concurența. Ele vor putea fi, de asemenea, extinse și asupra sectoarelor în care se așteaptă ca T.C.D. să devină avantajate pe planul concurenței internaționale. Totuși, aceste acorduri n-ar urma să devină nucleul unui plan supranațional de industrializare, ci ar fi elaborate conform unui program de consultări și schimburi de informații între țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare“ (TD/B/C.2/153, p. 14).

Anihilarea practicilor restrictive

MĂSURILE preconizate în schița Programului integrat pentru produse industriale se referă și la activitatea societăților multinaționale care, în cursul ultimelor două decenii, și-au întărit pozițiile atât pe piețele țărilor dezvoltate, cit și pe cele ale T.C.D., instaurând noi forme de monopol și oligopol pe plan național și internațional. Accesul la circuitele de comercializare de care dispun societățile multinaționale este deseori indispensabil pentru exporturile produselor T.C.D., date fiind caracterul integrat al operațiunilor acestor societăți, extinderea internațională a rețelelor de distribuție și poziția lor dominantă pe piață. Practicile comerciale

revista economica

editată de

CONSILIUL SUPREM
AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE
ȘI SOCIALE

Institutul Central de Cercetări
Economice

Sumarul numărului 34/22 august 1975

- Dreptul imprescriptibil la libertate și emancipare umană (V. Porumbescu) 1
- Ecuri internaționale: „Voința României pentru o viață nouă, liberă și fericită“ (Șt. Lache) 3
- Ridicarea pe o treaptă superioară a națiunii în condițiile orinduirii socialiste (B. Tomniuc) 4
- Socialismul: civilizație a bunăstării maselor (C. Prisacaru) 6
- Pentru omenajarea unitară a teritoriului național (dr. ing. I. Bold) 8
- Cincinalul 1976-1980: orientări, ritmurii, eficiență: Creșterea economică și consumul de energie (ing. I. V. Herescu) 11
- În industria metalurgică și constructoare de mașini: Realizări de prestigiu, depășiri substanțiale ale planului și angajamentelor (N. Moraru, Gh. Virtejanu) 15

CONDUCERE-ORGANIZARE

- Democratismul muncitoresc în acțiune (P. Despot) 17
- Sinoptic: Cel de al treilea Congres internațional de cibernetică (prof. dr. doc. Edmond Nicolau)

TEORII-IDEI

- Ideologie-politică-educație: Legile obiective ale progresului economico-social și acțiunea conștientă a maselor (prof. univ. dr. Petru Pinzaru) 19
- Școli-curenți-economiști: Raymond Courbis: relațiile externe — coordonată fundamentală a oricărei economii moderne 22
- Fișe.
- File de istorie: Dictatul de la Viena, un act retrograd, contrar spiritului păcii și înțelegerii între popoare (O. Maticescu) 24

ECONOMIE MONDIALĂ

- Argumente pentru o nouă ordine economică internațională: Impulsionarea exportului industrial al țărilor în curs de dezvoltare (C. Vasiliade, Gh. Dumitru) 25
- Tendințe-conjuncturi 28
- Piața monetară internațională 29
- Statistică internațională
- Mondorama 30
- Curier 31

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Virgiliu Angheliescu (secretar general da redacției), Stere Gioga, Ionita Olteanu (redactor șef adjunct), Maria D. Popescu, Ilie Șalapa (redactor șef).

Redacția și administrația: Calea Dorobanților nr. 11-25, București 22, Sectorul 1.
telefon 12 13 69
Cont I.S.I.A.P. nr. 64.51.301.52 B.N.R.S.R. —
filiala sect. 1 București

Școlile se deschid toamna, dar

uniforme școlare

se pot cumpăra de pe acum, spre a evita aglomerația din zilele premergătoare începerii noului an școlar.

Magazinele de confecții și raioanele specializate ale comerțului de stat vă pun la dispoziție întreaga gamă de uniforme școlare, în toate mărimile.

NU LĂSAȚI PE MIINE! CUMPARAȚI CHIAR AZI
COPILOR DV. UNIFORMELE ȘCOLARE DE CARE
AU NEVOIE

CENTRALA DE PRELUCRARE A LEMNULUI BUCUREȘTI

Șoseaua Pipera 48

sectorul 2

Tel. 33 00 80

vă oferă pentru căminul dv. mobilierul cu finisaj mat, produs al cunoscuților întreprinderi de prelucrare a lemnului din ARAD, PITEȘTI și RIMNICU-VILCEA

- GARNITURA COMPLEXĂ „RAMONA”

alcătuită din bibliotecă modulară, cu bar, canapea și fotolii, masă joasă.

- HOLUL „RAMONA” în componență asemănătoare.
- BIBLIOTECA MODULATĂ „RAMONA”
- BIBLIOTECA „ASTORIA DECOR”
- BIBLIOTECA MODULATĂ „VENUS”
- BIBLIOTECA „TOPOLOG”

construcție solidă, prezentare estetică, funcționalitate excelentă.

UN MOBILIER DE CALITATE VA IMPODOBEȘTE LOCUINȚA!

